

Havadise Zazayan

www.persivakurdi.org

www.persivakurdi.org

Zazaki Musere

Havadise Zazayan aşma Gagan 8-14 ser (yere) 2013

Hec/Gira (Mereva/Servus)

Havadisi auuata areyehe (aredyehe).

Zazay sare iraniyan sestî (şaştare/sıdra/zor) kenyene (kenine) het Tırku ra hem Kurmanci (kırmanci/kırdasi) ra; i Zazayu ne wazene; wurni (udi/wurdi) vera ma Zazayan piya karene (gurene).

Ma gere vera sare vıspa (heru) ma iraniyan vı-ceyre (geyre/ceyreme); kam cı/kon ca/kata vıspa merteme (masye/merdeme) iraniyan nişene/maenene; ma mımame/mıma xratuye (programe) hui, mana hui sanhame (sanhenene). i rasnu zanaiş ayasere, mana hui rasnuibya vırazere.

Ma sare (merdeme) peoire/xuna Iraniyan hem Xuna Farsane. Sıma ma avengene (uzuhene/derbezene) raştiya Zazayan vacere. Ma gere asah (rasnu) yeizeme (yesene/iezene).

Zazay zaf (visy) hu re vırazere; adete, zune, venge hui aver bere!

Zazay gere vısp ver at (ra) newe vırazaiş vırazere; hui mohere (mocere) anguş ro; gure hui aver bere; sıma gureibya este; sıma zafiy (vısiy) gairat vırazere, gairat vı-kere; hewu a na raşnuya (raştiya) ma seredero, sere vıdero; hui guyero, royerero aver şuro (şero).

ZAZANA

Name (Nume) ma Xuna Farsiya vereno; nazdi 2500 veri **Zazana** esta a çaye maye heyroyine (owroyini) mocena (newena/daxşena).

ZAZE (SASE), ZAZAYAN

Avestaya onci (fına) **Zaze (Sase)** esto; **dı gena/cena Zazatee** este; vac (khese) **Zazayan'** esto; o (num) vereno; **Saistan** esta. Sıma vinene zafiy vaci (khesi) este name (nome) **Zaza** avaedene,

zbane (vendene).

Avesta

Zazaki

ýânîm manô ýânîm vacô ýânîm şyaothnem aşanonô
zarathuştrahe,

ferâ ameşâ speñtâ gâthâ gêurvâin!

nemô vê gâthâ aşanonîş

Yasna 28.0.

yeni mano, yeni vaco, yeni şiaothem Aşhone (raşonîş)

fera (vera) Ameşa Spenta (Sevunta) Gatha geuruuain

Nemo ve Gathae (uxdae) aşanonîş (raşonîş)

Yasna 28.0

HAVADISE NEWî

www.arsivakurdi.org

1 Paytare (servere) saredatari (patiy (vera) hiştari) vaceno: perodaiş hacenuno (dewam kenuno)

Suthep Thaugsuban, patiy (vera) hiştare (werzatare) diyare Thai hem serveziro peiryin (veiryin) resmibya.

Sesemve Gagan 3, 2013

Paytare (servere) saredatari (patiy (vera) hiştari) vaceno: o maeneno hervi viceno haceno (dewam keno) perodaiş patiy (vera) idareye servezira diyare Thai Yingluck şinawatra.

“eke merdemi şaye/sxhnuye (memnune) pe wereynaişa (raya) hem şune ke (çe) , ez itya (ida/tiya) yeuwo (teyna/tenka) maenanune,” Suthep Thaugsuban vat a hanzara (hazara) tezarutari/patiy (vera) hiştari ver bane vezire debari paytext Bankoka.

Bane idare tey vezire debare paremun (dromi/dirun/çorşmi) ro tepişiya het saredatari (patiy (vera) histhari yei miradane (heredane eyone (roce) peyni ro.

Paytare (servere) saredatari (patiy (vera) hiştari) vat eke servezir encumaniye wedaro, encumani rusero a ke (çe) wereynaišo (rayo) newi tepişyero , o hacenuno perodanuno çimke I aişene (eskene) peider (peyder) yene goniya merdemi şimene, merdemu ra tirene, aşaya (yasaya) ma ne nemengene (nemene) ma kene esire hui.

Saredateri (patiy (vera) hiştari) tezaruatari idareye servezira diyare Thai Yingluck şinawatra wardane,

vescesene, a waya serveziro peiriyi (veiriyi) Thaksin şinawatra - ticaretico tele-vaxedri/
telecommunications ser 2006 idarey ra erziya war erziya tehere wardiya war.

Thaksin peye (peire) idareyo nikayiniyo; tehera maenano ser 2006 şi rema teher.

Polisi verdati saredatari/tezaruatari miyon bane veziru.

çunt merdemi kişiyai hem da des dırveniyai diyare thaiya.

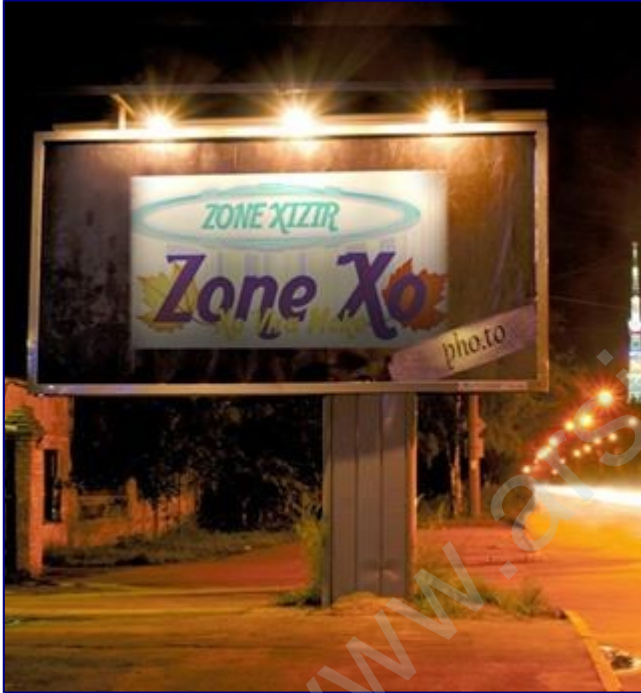
Zaza Edebiyatı

Ađaê sariya, þüanê çê xuya

-Alemin ađasýsýn, kendi evinin çobaný

Ao ke werd ver de, ao ke nêwerd pey de...

-Yediði önünde, yemediði arkasýnda... ...[Continue Reading](#)

Write something...

[Status Update](#)

[By Özgür Zazaistan Ülkesi](#)

[1789 fransiz ihtilali ile birlikte ulusculuk, demokrasi, cumhuriyet, özgürlük, adelet, gibi kavramlar
hızla bütün dünyaya yayildi.](#)

[cok uluslu devletlerin dagilmasi ile ulusal devletler kurulmaya baslandi.zazalarin anayurtlari osmanli
himayesindeyken.osmanliyida etkiliyen fransiz ihtilali osmanlilinin parçalanmasina kadar devam etti.](#)

Ulus kavrami günümüzde ülkelerin ayakta kalabilmek için sarıldıkları en büyük güç olmaya devam ediyor.

şimdiki türkiye diye adlandırılan sınırlar içerisinde kalan zazaların anayurtları ve zazaların kendileri türkiyenin hedeflediği tek ırk yaratma projesi içerisine dail edilmek istenmiştir, zazalar ile birlikte lazlar,cerkezler, gibi bir çok halkta bu acı sona doğru hızla itilmektedir.

ulus devlet projesi tek dil, tek millet projesidir.

bu projede bir tek halkın ve dilin yasama şansı vardır.

çokca dillendirilen üstü kapalı söylemler sadece asimilasyon için zaman kazanmaktır.

yabancı güçlerin oyunu, hepimiz kadesiz, farklılığımız zenginliğimizdir, ülkeyi bölmek isteyenler, gibi medyatik söylemler.

türklerin atası atatürkün işgal altındayken, kendi ulusunun kurtuluşu için söyledikleri sözler son zaza, laz, cerkez,kürt kalana kadar devam edecektir.

günümüzde bir dilin yaşaması için, sınırları çizilmiş dünyada sınırsız yaşamakla mümkün değildir.

var olabilmek ve yaşamını daim edebilmek için kendisine ait bir yaşam alanı olmalıdır bir dilin.

bu alana sahip olabilmek içinde zazaistan kavramından ürkererek bahsetmemek gereklidir.

zazaistan olmadan, zaza halkının yasama şansı yoktur.

ZAZAİSTAN kavramından kaçınanların verdikleri yanıtları incelersek, halkın üstü kapalı medyatik yalanlardan nasıl etkilendiğini daha iyi görürüz.

önce etkilenenleri inceliyelim.

zazaistan,bir bu eksikti.

zazaistan,ben buna karşıyım,ben zaza olarak bu ülkenin bölünmesini istemiyorum ama zazaca yasasin.

zazaistan,milliyetçilige karşıyım,kürtler gibi olmak istemiyorum.

zazaistan, ben zazaca için emek harcıyorum fakat sosyalist dünya görüşüme terstir bu kavram.

zazaistan niyetiniz çok kötü,ülke hepimizin ---bende inandım.

kürt olduğuna inanaların söylemlerine gerek duymuyorum.

şimdide bu kavramdan hoşnut olanlar.

zazaistan yasasin zazaistan

zazaistan neden bizimde bir ülkemiz olmasın

zazaistan biz bölgenin en eski halkıyız öncelikle bizim sayılır o topraklar.

zazaistan bu halk kendi tarihine sahiplenecektir

zazaistan nerede bu en büyük hayalim.

zazaistanlı olmaktan korkmayın,yada asimile olmaktan.

iki korkudan birini yenmek zaza olmak ve zaza olmamak arasındaki tek farktır

Zaza Edebiyatı · 2,879 like this

.

- **Ađaê sariya, þüanê çê xuya**
-Alemin ađasýsýn, kendi evinin çobany

Ao ke werd ver de, ao ke nêwerd pey de...
-Yediđi önünde, yemediđi arkasýnda...

Canda, ard verê feki, berd da feleki.
-Kazanýp ađzýnýn önüne getirdi, götürüp feleđe verdi.

Astor osparê xo naskeno.
-At binicisini tanýr.

Astor gorê osparê xo hirreno.
-At süvarisine göre kþner.

Astor gorê gama xo ni, gorê osparê xo remena.
-At, kendi adýmýna göre deđil, süvarisine göre kaçar (koþar)

Astori rê zengi, zengi rê ospar...
-Ata özenge, özenkiye süvari ...

Awxa bêvenge ra býterse !
-Sessiz sudan kork!

Awxa gurra gýran sona.
- Çok (büyük) su, ađýr akar.

Axwa ke her tým yena kewze nêcêna.
-Akan su, yosun tutmaz.

Awxa ke nêvýndena, kewze nêcêna.
-Durmayan su, yosun tutmaz.

Awxa ke yena, çolýka xo eve xo výrazena.
-Akan (gelen) su, çukurunu kendisi kazar (yapar).

Axwe sona, qum maneno.
-Su gider, kum kalýr.

Awxe sero mor nêçipino
-Su üstünde yýlan öldürülmez.

Barê ci, ke ci o, pýrtkê ci ki ci'o...
-Bir yük bok; bok ise, azýcýk bok da boktur.

Bela nêvano, “ez yonu”.
--Bela gelirim, demez.

Cao ke nêbena mýrd, vêþaniya xo kefs meke!
-Doymayacađýn yerde, açlýđýný keþfetme.

Can ke nêveciyo, xuye nêvecina.
-Can çýkmadan, huy çýkmaz.

Cêniye esta çê vîrazena, cêniye esta çê vêskena.
-Kadýn var; ev yapar, kadýn var; ev yakar.

Cirano bêxêr mordemi keno wayirê çî.
-Kötü kompu, (insaný) mal sahibi eder.

Çê ma de qut wena, çê sari de hak kena.
-Bizim evde yemlenir, elde yumurtlar.

Çhem her tým qilýke nêano
-nehir her zaman kütük getirmez.

Çý ke yeno cani rê, bêro mali rê !
-Cana gelen, mala gelsin!

Çý werdo, o kerdo.
-Ne yenmişse, o çýkarýlmýþ.

Çýmo ju ke berba, çýmo bin nêhuyeno.
-Gözün biri ağlarsa, diğeri gülmez.
awa bevengera biterse !
astor gore aspare xo hirreno !
astor aspare xo naskeno !
axwe şona kum maneno !
arabake demdîye, zaf mordemi rayê musnene ci !
astor gorê gama xo ne, gore aspare xo remena !
astorî re zengû, zengû re aspar !
axwa ke her tim ena kevze necena !
axwa ke ena çalikê xo be xo virazen !
barê cî kî cî yo, pirtikê cî kî cî yo!
ca o ke nebena mird, veşanîya xo kifş meke !
cîniye esta çe virazena, ciniyê esta çe veşnena !
çim o ju ke berba, çim o bîn nehuno !
çem her tim qotê nîyano !
çuwal o tal pawa nevindeno !
çime veşanî, selika nonîde ro !
dikko ke bewaxt vengdone, sere cira kene !
dara huşke çewt nebena !
çime xo ke cîyera bişevекne, cîye pereno ci !
dare kerm, insanî dert weno !
dare binira şanînawe !
dişmeno baqil, doste nebaqilî ra rindo !
dost kayte serî keno, dişmen kaytê linge !
dare ebê pelane xo rindeka !
ju fekra vejîno kuno hazar fekî !
ju silond di dika weyî nîkeno !
ju sere pîyazî boye dano pero leyî !
ju xexî kemere eşta axwe, çewres baqila nevata !
ju mîye ra di postî nevejîne !

jü mix nal xelesnenora, ju nal kî astorî !
ju vaje didi goş serne !
heş veşan kaynîkeno !
heq, çeverê simen ke kerd kapat, çeverê zernen keno ya !
heq deste raştî mekero motayê destê çepe !
hero xam, vere ceverêde bar nanoro !
fek weno, rü şermayîno !
feko yakerde, veşan nemaneno !
kerga veşane, xo zere xize de vînena !
mordem mordemo, mebone name xo-her her o mebone pala xo !
mordem mordemî ju reya xapneno !
mordemo rind sere karîra kifş beno !
mordem kê kewt kay, gere xo berzeno we!
mordemo ke kayte hardî keno,
mordemokê pile xo nasnîkeno, heqe xo kî nas nîkeno !
mase serera eno gureteyene !
maroke nesoya mira hazar serê weşbo !
meberbe seba merdî, biberbe seba weşî !
mordemî ra çewres roje xex vajene, mordem beno xex !
merdêna astorî cew ra bonê !
mordem be wayştenê, heqî nereseno!
merik merdo qena xo bîya zernenê!
mordem ke serî derbaz kerdî, cî ye xo de kaykeno!
mordemî kê kar nîkerd, ha vaje ha vaje!
mordem ke itûkate xo be kemere ard, kemere kî mirade mordemî ana ca!
mordemek kewto tengê vato kê " ax pişta mê"!
mordem gere mevajone ez sebîyo, vajo ez sebena !
merê qula ke cira vejî yo zano !
marke hewnde bî, peyna doçike dî mene !
merdî de neno merdone !
nenüge to ke esto verde serexo bikene
mordemî ke korek ramit, heb neçînenno !
mordemî tü ye ruyê arsızî kerdo, vato : şîliye varena !
mordemoke êsle xo inkarkero haramzedo !
mordemke ebe nîyadayîş hunermend bîyene, kutûkî kî bîyene kasap !
mordemke ebe şenik şa nebî, ebe zaf qe şa nebena !
mîya gîredayî ye caye xo de çerena !
mordemoke dano berbâyîş nehuno lê yo gîrs here gîrîno !
kemera gîrse, caye xora nelewîna !
varekê mîya qere, sîsik jî beno !
kîlito zernen her çever keno ya !
heqîra umude xo mebirnê !
kardîye destê zernen nebirnena !
nona xo, cinîya xo, kare xo bizanê !
şimşerke xelesîyara tepya neno !
linga xo qase organe xo derg ke !
şenikîra vato : şona katî, vato : şona le zafi !
pîra himmete, lajîra xizmete !
lojine çiqas çewt bibone kî, dü rayşt vecîno !
hegmen bine ra, ron kî sera bilese !
eke nîyame sere neno zaniteyene !
sere şora kotî, lingî kî dima şone !
sere ebe zon sencîno !
sere bibirne, tern mebirne !
bela nevano ez eno !
panc beçikî ju nebene !
qula kardîye verena ra, qula zonî neverena ra !
nezanayîş ya zere ya kî serê dejneno !

hazar çî zana, onci ju zanayîra biperse !
hazar dost şenik o, ju dişmen zaf o !
kayte viriniya çî meke, qayte peyniye ke !
dên roja rindere memano !
teneko tal veng vejeno !
ewro mirê, meyste tore !
kerga mawa ewroyî, kaz a meysterera rinda !
dest destî ra xurt o !
loqmo girs burê, pers o girs mevajê !
xirabiya ke ena canî ser, şorone malî ser.
can ke nevejîa xuyê nevejîna !
kamo ke wazeno sereşitî buro, manga le xo de çarneno !
vane comerd o mal ra kene, vane egîd o canra kene !
pisinga hewlw merde xo nemusnena kesî !
dîk o hewl hona hakte ro vengdano !
çiyoye ke rew bereqîya rew kî şono xora !
mede çevere şarîra şar kî dano çevere tora !
xiza reçberî feke hengazîyadede ro !
zere rençberî qilaşno ya, zere ra çewres “serena” vejî yo !
mal o bewayîr para heşîya !
zaf zerar o, şenik qerar o !
kutiko ke zaf laweno, mordemî neceno !
texto poyayê mix neceno !
sere koyî be dû nebena !
ko nereseno koyî, mordem reseno mordemî !
venge dawilî dūrîra weş eno !
xex xexî ra hesken o, mele kî merdî ra !
axwa qurê giran şona !
meqüyê axwa bebine !
zon de astik çîno !
qeso rayşt girano !
malê dinya dinya de maneno !
dost roja tengede kivşê beno !
neramit neçînena !
pala zernene hereranene kî, her onci her o !
kerga feqîra, tek tek haka kena !
çiyoye çim ra dūrîbone, zerîyera kî dūrîyo !
heqê hardê nemanena !
heqê caye xo vînena !
rindîye buwaze, rindîye bivîne !
dima her sevacerî qiyamo !
her kes raya xora şono !
kam sekeno xore keno !
her cendek linga xora darde beno !
dîk mireno, çime xo silondî de maneno !
kutikokê wazeno gaz bikero, didan nemusneno !
di serî ju lêde negîrîne !
di reyî goş serne, reyê qesey bike !
mordem haut de çiko, hawtayê de kî o yo !
lak ca o barî de visîno !
dua ye kutikî ke qeşqebîyene, azmen ra astikî varene !
ewlado rind mordemi keno vezîr, xirab keno rezîl !
mordemke rindîye kerde, rindîye vîneno !
mordem be kinco kole, mordem nebena !
çucikê beper fir nedana !
vergo kal raya xo şaşnikeno !
perê mordeme kalî keno xort !

2 birayiye (biratiye) muslimi aşaya newi (yasaya newi) thaw ne keno

Gagan 3 2013

birayiye (biratiye) muslimi aşaya newi (yasaya newi) thaw ne keno

birayiye (biratiye) muslimi aşaya newi (yasaya newi) thaw ne keno, ne virareno

eskeri (kery) yei idareye misiri wardane diwzane aşya resmiye misiri deweynene (diwhzene) vimamane, ricnene.

Aşaya (yasaya) newi Semve thaw keriye, virariye het encumaniye ra ,, gagan 1 2013, teyeuşe (heze/yese/aışaişe) idareye eskeri (keri) hui tepişene verdana wereyanişo newi virazyero veryin wereynaişe encumani.

Ana (ina/na) aşma gere thaw keryero ,viraryero ya yi aşma ya yena/yenuna aşma kanuna (çile).

Ray gama (gumo) veryino viyarnaişe demogratigi/nemaişiyoye verdayişiyoye vaciya het idareye viyarnaişi ra; eskeri (keri) Morsi wardat, Morsi wereynaiş ra (ray ra) viciya wereyniya.

Tirkiye hima (hona) raşnuye (raştıye) ma zazayu ne sinasena; nazdi 10 milyon zazay este; tiki cere mogolistan ra umey (amay) zune ma zazaki ne verdane royero; kurmunci (kirdasi) zime iraqi ra umey (Amay) zune ma zazayu inkar kene; zune zazaki re yew (je) zaza tv ne wazena; zazaye ma diyare Tirki re me guryere; zazayu guryere; kam yo ma ne sinasneno ma ra me çi me pawero.

3 2 kişiyai tekhaişe Bombanaya şama

Gagan 3 , 2013

2 kişiyai tekhaişe Bombaya şama

Jew (yew/je) tekahiş Bomba ra hewuna (miyone/heluna) paytexte şiriyai (suriyai) 2 merdemi kişti.

Bombayici tanuye hui ya bomba ra (a/at) tekhnaiti tey dirun (dorme/çorşme) al-Jisr al-Abyad , serevdati çunt merdi hem dirvetati.

Hefto pey 15 kişiyai hem 30 ainyai merdi bombaya usni estasyone vasanga dirun(dorme/çorşme) Soumariya paytext şama.

4 Ban vaceno iran kayo raevi aişeno (eskeno) kay keno diyare Siyriyai (suriyai)

Ban ki Moon

http://news.xinhuanet.com/english/titlepic/132937580_title1n.jpg

Gagan 3 2013,

paytare (serevere) diyare serete Ban Ki-moon vat: Iran gere enseyero vacaişe /qese kerdişei usni (ustu) rama (haxşti) perodaişi avihaynare (vindarnare)

Ban hada akereişei diyare serete vat Limaya; ey vat; iran kayo raev kero eke (yeidi/yese) wereya ya virazyreo antare isyunkare suriye hem idareye syriya (suriye).

Iran gere dawet keryero, nivayero Ceneva ii, ez hem hususdar Lakhdar Brahimi o veryina (peiryina) azda kerd arez kerd iran werya newi re enseyero.

By Zaza Edebiyatı

Foto: www.radiozaza.de

By ZONÊ MA

Dilini unutma, öğren, yaz!

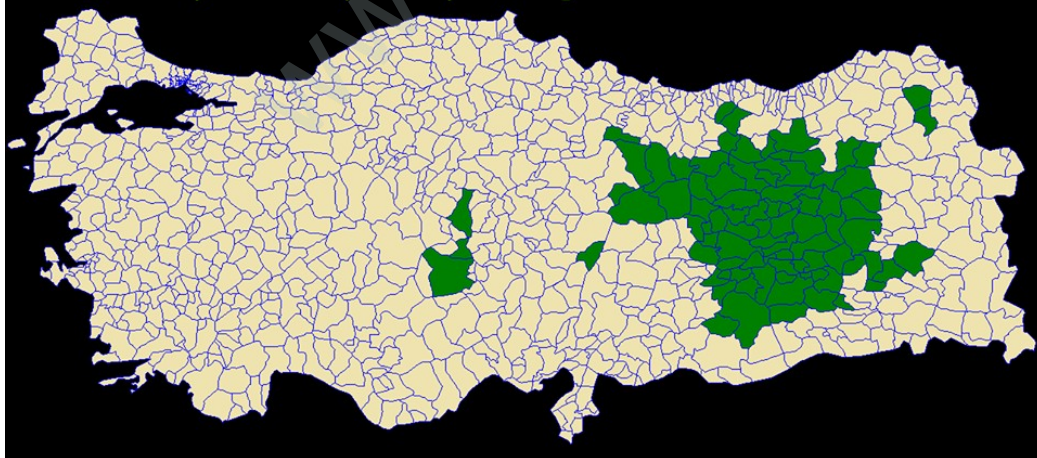
QAYİL BE ---->

<http://www.facebook.com/pages/ZONÊ-MA/474643752579231>

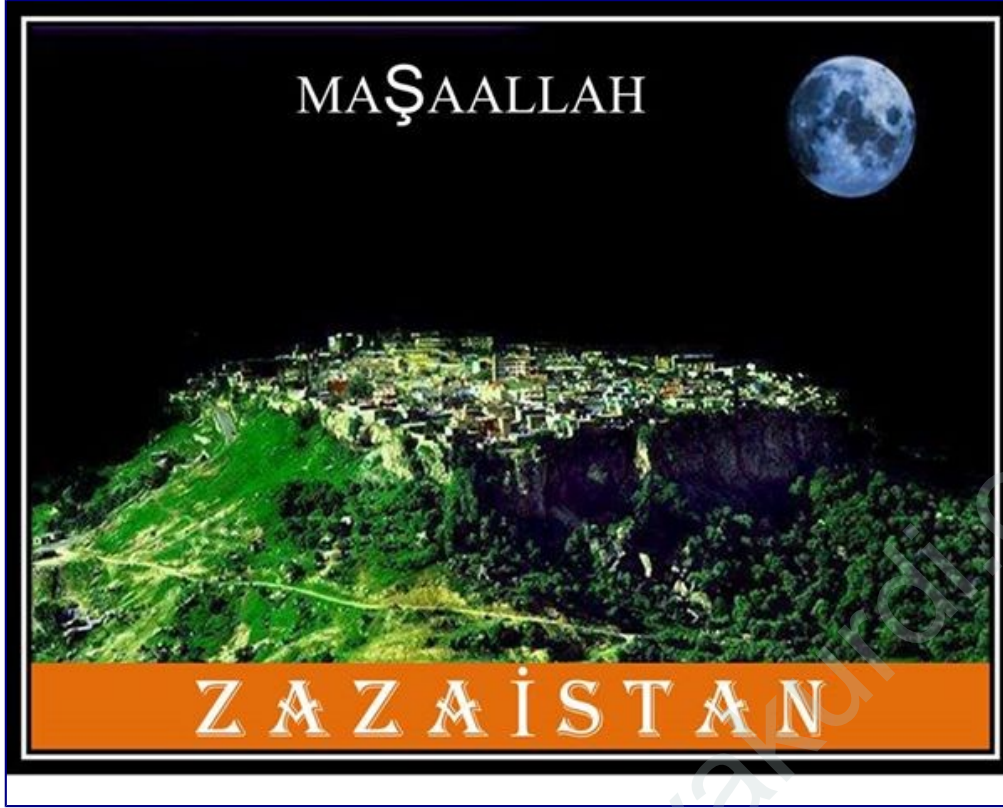
**ZONÊ XO XOVÎRA MEKE,
BIMUSE, BINUSE!**

cayê meskeniyê ke tey Zazaki gereke zono resmî bibo

By Waré Zazana
ZAZANA'MIZA REKOR BEĞENİ GELECEK Mİ..
— with [Marazdarr Zaza](#) and [47 others](#).

Nergiz Bal

Zazacanın bir dil olduğu artık nezdimizde kesindir. Bu süreçten sonra bütün zaza kardeşler, Zazaların haklarını savunacak bir demokratik siyasi yapılanmaya başlaması gerek// Zazaki yew zon'u, ıno malumat hını qetti'u.. Ina dûrık ra dıma, lazımo way-bıra'i mai zazai, sebay heqoni zazayon pawıtış yew teşkilato demokratik u siyasi rê sifte biki!!

Yılmaz Kanat Zaza Sasani

Wesar diyon pelanê daran şağ dano
Tı zi zare mı dı ping donê
Amnan diyon tij ma veşnena
Tı zi zerrê mı veşnenê

Na çı feleka amiya mı ser
Ez ewniyano kamci het
Tı kuenê ser mınno çar het
Zê şiliya payizo her serr

Zımiston zê vovr varaya her ca
Tı zi biya pulê vovr kowta ciya ciya
Ez zi kowta eşqê to dıma

Ser vovran dı reçê to gireno

Nuştox: Yılmaz KANA

Zaza

Zone Ma Kamiya Mawa - Zone Xo Xu Vira Meke

Bir gün evden okula gidiyordum yolun yarısında bizim iki zaza ile karşılaştım , biri bitlisli , diğeri diyarbakırlı

ez : selamun aleykum tı seninê?(nasılsın)

bitlisli : ez başım sıpas tu çawani

ez : tı sekenê ?

diyarbakırlı : iyiyim sağol sen ne yapıyorsun ?

ez : I am going to şoll

kaydeyi bozmak istemedim

çoligıj

Xinisli ZazakiGENC ZAZALAR.

Bir Zaza Sehri olan Diyarbakırın 2 girisine konulan tabelalardan birinde kürtçe ilk sırada,türkçe'de 2 .sırada yazılırken diğer sehire giris tarafında türkçe birinci, Zazaca ise türkçenin altında ikinci sırada yazıldı. Ben buna namusuzluk,serefsizlik,fasist köpeklik derim....

r people şared DİYARBAKİR ZAZA PLATFORMU's photo.

•

Havadise Zazayan şared DİYARBAKİR ZAZA PLATFORMU's photo.

By DİYARBAKİR ZAZA PLATFORMU

ZAZANA DERGİSİ , HETONA INIKAY 4 UMAR VETİ. ŞİMA Zİ DERGİ'RA BIGİRİ Kİ ,
WA İNO DERGİ DEWOM BİKO... ŞİMA Zİ PAŞTİ BİDİ ZONÊ MA ZAZAKİ'RÊ...
WAŞTIŞÊ DERGİ: NUMREY TELF.: 0 555 210 00 00

----- ZAZANA DERGİSİ,
ŞİMDİYE KADAR 4 SAYI YAYINLADI. SİZ DE DERGİ'DEN SATIN ALIN Kİ ,
DERGİNİN DEVAMI GELDİN. SİZ DE DESTEK VERİN DİLİMİZ ZAZACAYA...
DERGİDEN İSTEMEK: TELEFON NUMARASI: 0 555 210 00 00

Metin Güler

GENELEKSEL

1.GAĞAN BAYRAMI

OVACIK MUNZUR BABA CEM EVİ DAYANIŞMA GECESİ..

22.12.2013 PAZAR

YER:WWW.LUXORYSARAY.COM...See More

GELENEKSEL
1. GAĞAN BAYRAMI
OVACIK MUNZÜR, BABA CEM EVI
DAYANIŞMA GECESİ

22 DEZEMBER 2013 PAZAR

GAĞANÉ SİMÂ BİRBİLİZİK BÖ
GAXINDE SWE PIRÇÖZ, Bİ
GAĞANINIZ KUTLU OLSUN

Verein Schweiz Dörsim

EVİÇRE, GRENCHEN-SELÖTHEREN'DA

KONİTSMACILAR:

HAYDAR KARATAŞ (HAZAN ARASITIRMACI)
ALİ BULUT (FİZİK ADANA BOMBUÇMACI)
METİN GÖLER (GÜNÜK NÖZÜKÜR BABA CEM EVI
BİREKİN NÖZÜKÜR)

İŞLAMA:

HİSEYON DEVIÇ (EVİÇRE DERİŞİMİLİR PLATFORMU)
VE SANAN DERİŞİMİLİR ADANA,
BÜLÜŞE YILDIZ (SANEL ALIŞI BİREKİŞİ BİR, BİRE,
YEVİK SAĞIN (EVİÇRE DERİŞİMİLİR İŞLAMA
ADANA)

İMEK:

HASAN SAĞLAM, ZAFER DEMİR, MONİOR ÇAN
DOSTLAR GRUBU, (DİREK DÜRENA, SLATT AGAĞAN
GÖNTERİMİLİR)

DESTERLEKLEVER DERİŞİMİLİR:

EVİÇRE DERİŞİMİLİR PLATFORMU,
SANAN DERİŞİMİLİR KÜL VE DAVA, DERİŞİMİLİR,
SANEL VE ÇEVREŞİ ALIŞI BİREKİŞİ KÜL, BİRE.

KONAL DÖNER

TARİHİ: 22.12.2013 PAZAR
YERİ: WWW.LIBRETYLAR.BICOM
BAŞLAMA SAATİ: 13.30 (DİAN 20.30) KADAR
ADRES: MAJENSTRASSE 6, 2140 GRENCHEN
SALON: 076 444 66 66
ORGANİZASYON: 079 281 09 63

SPONSORLARIMIZ:

KONAL DÖNER | (DİREK DÜRENA, SLATT AGAĞAN)
STANBUL FOTO | (DİREK DÜRENA, SLATT AGAĞAN)
BÜKÜL MAJNET | (DİREK DÜRENA, SLATT AGAĞAN)
RESTAURANT BAJENKOF | (DİREK DÜRENA, SLATT AGAĞAN)
LUXURY CLUB | (DİREK DÜRENA, SLATT AGAĞAN)
ÇINAR RESTAURANT | (DİREK DÜRENA, SLATT AGAĞAN)
RESTAURANT WSEHER FASİ | (DİREK DÜRENA, SLATT AGAĞAN)
İŞLAMA | (DİREK DÜRENA, SLATT AGAĞAN)
İLETİMİ KASAP | (DİREK DÜRENA, SLATT AGAĞAN)
RIEDHOLZ GARAGE | (DİREK DÜRENA, SLATT AGAĞAN)
MONTIATHEUR VERSICHERUNG | (DİREK DÜRENA, SLATT AGAĞAN)

DEZİŞİMİLİR KONİTSMACILARININ BİREKİŞİ KÜL, BİRE

5 encumane Ukrayna raye ne tivariye wardati, idare reyniye, weşyene (weşesena/ (cuwena)

Gagan 3 2013

encumane Ukrayna raye ne tivariye wardati, idare reyniye, weşesena (cuwena)

encumane ukrayna raye ne-tivari ra viyerti, veretSesemve raye ne-tivariye mamiyai (pemiya) bire (viciş) veciya , encumani idareye ukrayna ne wardati a vereye het encumaniye ra.

Saredatare Ukrayna bire (viicş) ne-tivari haxşat (= guven olmama karari bildirdiler) Gagan 3 2013;

hanazara (hazara) tezarutari ſi cadu ro tehere bane encumaniye maenti.

Teyna (yeuwo) 186 encumani ray dati yaona (wasnaya) ne-tivariye a idareye Ukrayna inu waſt ſervezire diyari yero war, idareye verdaro wardaro.

Œervezire diyari Mykola Azarovi vat 226 rayi gereye hewuni idareye diyari gere (kare) hui hacano.

Veryi rayi, Azarovi vat o idare hui vurneno 2 hefteyeo tezaruatı pe het yene , idareye ukrayna wereye Evrupaya thaw ne kerdi; wereye Evrupaya derg aviheynati (vindarnti).

Arseny Yatsenyuk, partiya henseye encumaniye diyare piyi vat: o hima9hona) perseno istivaye idare hem wereynaiſe paytariye (serveriye) hem encumaniye.

Paytare (servere) ukrayna Viktor Yanukovyç tohaye tezaruatı veceti seing (key/çey) ey wereye Evrupaya sereye fren eſt ci; , vat, debare diyari deceno weseynet mavene Rusyayi piyet kero.

Yanukovyç Evrupa ra seretey ra fina perseuyee wereya newi yere; , Evrupa serete vace (qese) wereye ne vurnena; eno (ino/no) ukraynayı decneno.

Paytare (servere) Ukrayna ſi diyare çini wereye newi hem dostini hem hamkaraiſi mor keno tey

http://news.xinhuanet.com/engliſ/titlepic/132936338_title1n.jpg

6 ſervezire ukrayna Mykola Azarov vengin patiy (vera) hiſt (werzet) wereye evrupaya sereteye

ervezire ukrayna Mykola Azarov vengin patiy (vera) hiſt (werzet) wereye evrupaya sereteye. O vaceno , evrupa serete kem paſti dati ma, kem paſtidari ma kerdi.

Azarov yaonaye paytare (servere) Ukrayna Viktor Yanukovyç. O vaceno taye (heve) teyeiſe (yese/heze) siyasetici wayire sewmiye (hewne/howne) esteiſe idareye adeti wazene wardane.

Ey vat: Yanukovyç azda adetibay wereyniya paytariye (serveriye) re;

idare hem encumani adetiya ra resmiye ra este. Œervezire vizoſeno (veresano) raye tepſtiſ a bane idare peyder (paitiy) usni(ustu) tezarutari gureno.

7 Indiya kuna raye (raiti) Marsi (estaro suri) re

Indiya yola girer Mars icin

Kare (gure) indiya marsi re kuno raye verdano anguşı (çemçe).

NEW DELHI, Gagan 2913 kare (gure) çerxe Marse (estaro sur) kuno raye nameibya (nomeibya) Mangalyan, semve abiriya 300 eyon (roc) şuno a Marsi estaro suri resmiye diyare indiya vat.

"çerxe marsi re anguşı verdati sivaya (soira/sodira/ver ayara) taw 9.0 yeut (zey) wayire xratuyo.

Ma gere besene (beseme) a girouniye huari (hviri) hem adete anguş (çemçe) nişre a estaro suri (marsı) resmiye indiya vat.

Aşma gavar 5 hemser (esmer) jarestare indiyay ra bere asmene Sriharikota, e Mangalyaan çerxe anguş (çemçey) ro çerxena (=tirki yorungeler, ceyrena (geyrena)=doner), wavrana (=doner) paremun (pairo=etrafında) anguş (çemçey) r; 250 vidvekari (zanatari/zanakari) ha ca hanjamaine isasatare asmene indiya hacane (dewam kene) eynene (niyadane) wisene (seye kene).

Asnaye kari (guri) mamenyeno (pemeyeno) teyna eke (yeidi) derzgeye asmeni resyero a çerxe Martian aşma tişrun 24 2014; seing (key) o in ca o (yatrapo) , Mangalyaan paremun astare suri (marsı) ro çerxeno 6 aşmiy re.

Zaf (visiy) girouniye esta zafiy (visiy) diyari re yata nuna (nika) tawo veryiya wazene resyere a astareyo suri.

8 çin wayire xratuyo (plano) ponota (kaxida) Amerika verdano Amerika serete tbişneno/miradnano (heredneno)

Çin ponota (kaxida) Amerika serete verdano ponotune a(kaxide) ainyayi re (bini/vini) re

çin wayire xratuyo (plano) ponota (kaxida) Amerika verdano Amerika serete tbişneno/miradnano (heredneno)

Semve Gagan 1, 2013

Pangaya çini ponota Amerika ne gureynena (karnena) hewuni Amerika serete tbişnena, miradnena/herednena

Finian Cunningham isaret kerd aeşm esto antare (tey)A merika serete hem çiniya usni heruna sinasaise veretreya (pawetişe) havaye çini .

Aeşm esto miradaış (heredaiş) esto antare (tey) çin hem Amerika serete tey vahare (dengzie) çiniya a aoşatara (şarka/weoşangaya) , çini heruna veretreya asmene havaye avaedat, xeti/reç ci re unceta çin wayire xratuyo ponota (kaxida)A merika serete ne aredano wazeno kaxida (ponota) Ainyai gureyneno (marseyneno).

Cunningham vat çin taye (heve) 3,5 trilyon ponete (kaxide) çii este panya amerikaya , çin hewuni debare Amerika hem ponota (kaxida)A merika geuseg keno.

Çin wayire debareyo veryino vacino o peyni Amerika sereteyo haitya o veryinayo, çin petrol herineno isaseno herineno hacano herineno Rusyay ra, Suudi Arabiyay ra iran ra venezuelay ra çin wazeno

ponota diayre inu gureneno (marseno).

Cunningham vat avadaise çini 20 gavar 20132, havadis esto debare Amerika war şuno, debare çin varedano weyseno.

çin hewuni (hew hew) debare amerika serete viyereneno, pers esto seni şuno debare rusya hem indiya? Amerika aeşma miredana (heredana) , amerika serevde kena nuncika asini mocena (newena) çini.

[Zaza Edebiyatı](#) added a new photo.

Zaza Edebiyatı added a new photo.

ZAZAIY ZAZAYE

Zaza'na Halkı

Bu Şiiri İran'lı Ahu İrani bacım rica etti yazdım. Ahu bacıma teşekkür ederim bu şiire vesile olduğu için. Umarım beğenecektir.

Derd Zazaistan

Daye derdi zazaistan
Kül dawu bini çağunmı
Ez veyşawu ez h'elyawu
Daye ez bermaw qedyawu.

Daye mı verad ez şınu
Derdixu zazaki vunu
Hem vunu hemız bermenu
Day derdeym zazaistunu.

Eşqi zaza ezı werdu
H'esrêt zazu ezı berdu
Ez qersâwu ita serdu
Na zazaki zereym werdu

Zazaistan mıra düri
Destur bıdı ezı şiri
Awkey zazaistan buri
Ez Zazaistand bımırı.

Haway Zazaistân weşu
Daye bimrad ez niweşu
Haway caynay mıri reşu
Zazaki zonu zafı weşu.

Daye ez ha turi vuna
Zaza nibu ez nivuna
Daye ez ımşu rawuna
Ez Zazaki turi vuna.

Ez h'esreti welatiya
Daykı seku bihiviya
Né natu né wetiniya
E'mır qedâu peyniya.

Daye heywax ez bımırı
Zony Zazaki mınu turi
Masum Zaza vunu xuri
Zazaistan zaf rınu mıri.

Masum Dinç
03.12.2013

Bünyamin Yıldız şared Zaza Edebiyatı's photo.

Xinisli Zazakifacebook Zazaki

Zaza Edebiyatı

TÜRK-KÜRT İTTIFAKI VANI KAYBETMENİZ DEMEKTİ
TÜRK-KÜRT İTTIFAKI YOK SAYILMAMIZ DEMEKTİ

TÜRK-KÜRT İTTİFAKI DIYARBAKIRI KAYBETMEMİZ DEMEKTİ
TÜRK-KÜRT İTTİFAKI ZAZA ÖNDERLERİMİZİN VE ZAZA HALKIMIZIN
KATLIAMI,SÜRGÜNLERİ DEMEKTİ
TÜRK-KÜRT İTTİFAKI HALKIMIZIN YOK SAYILMASI TÜRK VE KÜRT BASKISI ALTINDA
ERİTİLİP YOK EDİLMESİ DEMEKTİ,INKARCILIK DEMEKTİ,İKİYÜZLÜLÜK DEMEKTİ.
TÜRK KÜRT İTTİFAKI ZAZA HALKINININ KENDİ ÜLKESİNDE BASKALARININ AZINLIĞI
KONUMUNA DÜSMESİ DEMEKTİ

TÜRKLER SEYH SAIDI VE SEYİD RIZA KÜRT GIBI GÖSTERİP VATAN HAINI İFTİRALARI
İLE KATLEDERKEN

<http://kayserikenthaber.blogspot.de/2010/06/ingiliz-ajan-ve-vatan-haini-seyh-saiti.html>

<http://thecemaat.blogcu.com/mustafa-kemal-ve-arkadaslari-hain-seyh-sait-kahraman/8421675>

<http://www.turktoresisi.com/viewforum.php?f=51&sid=aebc672655af1d2056266137eaafc8a9>

<http://www.turksolu.org/kapaklar/kapak343.png>

Dersim İsyanları ve İngiliz Ajanı Seyit Rıza)

<http://www.turktoresisi.com/viewforum.php?f=51&sid=aebc672655af1d2056266137eaafc8a9>

KÜRTLERDE AYNI SEYİ DİĞER TARAFTAN YAPTIKLAR

<http://hursedanet/Mehmet-Celik-/1099/Ocalan-Buyurdu-Seyh-Said-Hain-Ustelik-Yeteneksiz.html>

Seyit Rıza ve Şeyh Said gerici ve hatta TC'yi onların baştan çıkardığı, gerici oldukları, öyle yapmasalarmış, Kemalizm bir nevi sanki soykırım ve inkara yönelmeyecekti yorumunu yapan Öcalan

Zaza Edebiyatı

Zaza Edebiyatı

ZAZA TARİHİ ARAŞTIRMA ve TANITMA PLATFORMU şared Zazana Dergisi's photo.

ZONÊ MI Zonê mı, roê mı Hewesê mı, roştia çımunê mı Kılıtê mezgê mı, bingê aqlê mı
Thamê fekê mı, thılsımê estena mı Zonê mı, nuğdê zerrê mı Ge ebe veng, ge bê veng Qese be
qese, reng be reng Zonê mı, bılbılê zerria mı Zoni pêro rındekiê Baxçê mordemiye de vılikiê Jê
astaranê asmeniê Taê bereqinê, taê qurfinê Hata ke can mı de ro Qeseykon, van, nusnon Ro
jiargeyo, zon xalêta Xızırıyo Roê mınno, koto dılgê zonê mı Nuştoğ: Sait Çiya

ı By Zaza Edebiyatı

Yılmaz Kanat Zaza Sasani

via [mobile](#)

Vengê Welatê Mı

Veng yeno vengo bari
Resa mı welat ra da ari
Çıqas zelalo zê awê bêmergi
Goşan kerd a mı berd verani

Çımanê mı dı esên dewê sedon
Çendek rında keynê solaxon
Zê delalê guelê qulingon
Ez mendo teyşono veyşon nê rındikon...

Yılmaz Kanat Zaza Sasani

via [mobile](#)

Ez welat xo ra zaf biyo duri
Tiya serdo zerrê mı cemed gurot
Ser ko dı sarê mı gunon azman
No çı welat ma kot cı
Her ca ra va yên
Ma key reya ra şin zonê ma lerzen
Mı tiya dı xo kerdo vin...

Yılmaz Kanat Zaza Sasani

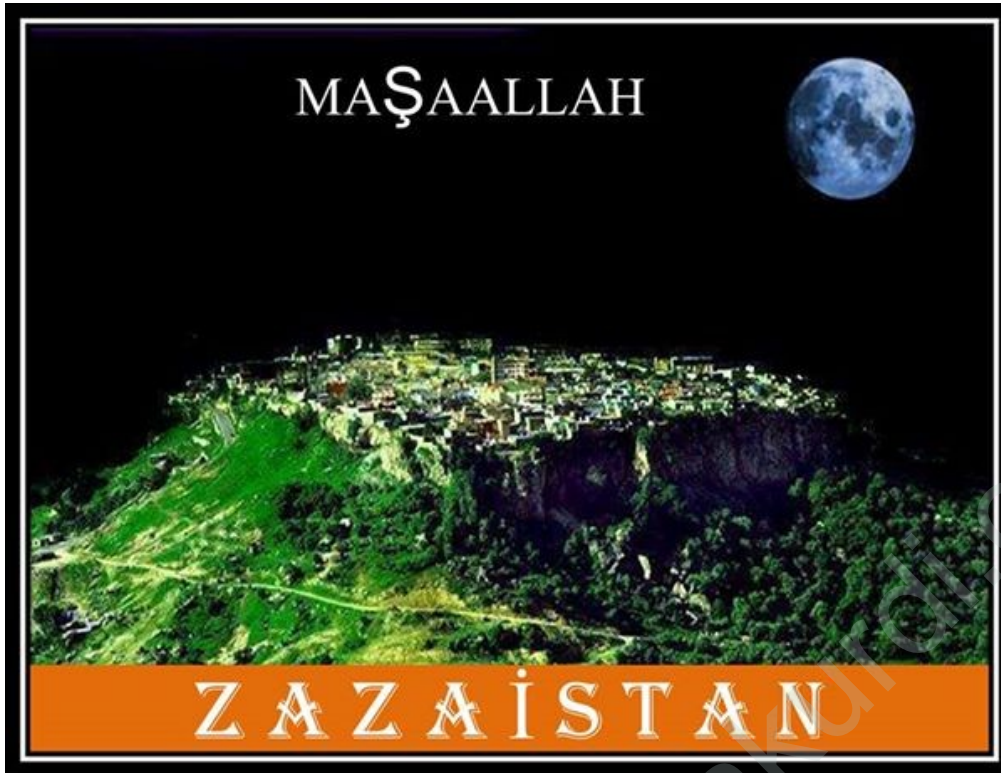
via [mobile](#)

Êmş hewê mı nêyeno
Çıra ez teyna mendo
Wille ez nêzano
Êmş çıra bi dergo

Dêst to mı ra bi dûri
Çım to mı ra zi qilyeyê
Ez nêzano xo ra çı vaji
Sarê xo kamci kera di

Na keyna ıka se kena
Kamci welat dı vîndena
Ber mı çı wext kena a
Zerê mı cı rê bermena.

Nuştox: [Yılmaz Kanat Zaza Sasani](#)

Zaza Edebiyatı

www.arsivakurdi.org

Zaza Edebiyatı

Zaza Edebiyatı

Merheba þýma ri!

Madem'ug ýna dakara TRT 6 ser omi ra, gereka ma bnk tpya agr a boni ýn surec ra, ýna mesela çýqdy dest kerd p, omi resa ç?

1. Bel, tk waþtþi Kurdon bi, label akerdþi TRT 6, waþtþi Kurdon dma n, mecburiyt dewlet rawu. Çmki zeni'g þýma'z zoni, Cumhuriyt Turkiya, çend hb muahed imza krd. Ini muahed dewleton kn mecbur. Komiwa'g, zuon'ug niþkenu xuy ifady bkeru, dewlet gereka ç ri wayer vjiu, dest u phaþti bdu ç. Inon ra ju þýma zoni, muktesebati Jubiyayþ Avrupa'wu, Muahed AGYK st, Turkiya imza krd o ju zi, aþm Guyloni 2009'id Turkiya Amsterdam'd ju muahede gereka imza bkeru, heton ýka teehhut kerdu, suez do ýn muahede imza kena. Inon guyer Dewlet b imkononi xuy ýn zuonon'd yayn kena. Ina gom TRT ýnaju sera omi eþtþ.

2. Dewlet wext'ug waþt, derheqi Kurdi'd o televizyon Kurdi'd çik persu, mþory bkeru, muhattabi dewlet hadrb. Hemn zonn voni se, hemn zonn çþha wazn. Bnat yn'd ju fekjuyi (szbirlidi) bi. Dewlet'z ýnaju guery hereket kerd.

Muesses Kurdon bi. Qezat o dergi kurdon, televizyon o radyoni Kurdon bi, yn ýna dakara ard ra, ser mjul bi, mþory kerd, waþtþi xuy krd ryez. Hem ç ra ver, wext'ug ty oniyn tera ju samimiyet b, enaniyet çnyeb g ç ri engelþu.

Muesses yn bi, 24 seeti akerdb, merdumi yn tedy runþtb. TRT zi þi muracaat kerd, tera aql guret, tera xzmet waþt, per d xzmet rna.

3. Het bin ra, nuþtueoni Kurdon her merdumi xuy vera, nuþt nuþti, qezaton o peloni xuy'd neþr

kêrd. Het bin ra medya ri þýrawýti. Zerrê ýn çend aþmon'ýd ýna mesela ser, medya'd nýzdê 500 heb zidyêr xeber omi výraþtýþ. Hemýn cê xuý ra va; ýn kanal gereka sêni kanalêkýbu, gereka sêni yayýn býkeru, se býkeru. Gereka kom qýsê býkeru, gereka kom muhattab biyeru guýretýþ. Konci qezatê; Taraf, Yeni Þafak, Radikal, Sabah, Bugün, Zaman uêb. Piyêrun nuþtoni xuý'd nuþt merdum'ig qê ýni guýri gereka þýma muhattab bigêr; Kürt Enstitüsü, MKM, Vate, Nubihar, Azadiya Welat, W, uêb. Muessesê xuý kêrd rýyez. Xebatê xuý ard mêdon'ýd na ru, referansi xuý muêt ra...

4. Mýduri TRT Ýbrahim Ðahin, Ýstonbuel'ýd rueþnvirone Kuýrdon ra 50 ten ard piser, non da cý, tedýr mýþorý kerd, gereka ýn kanal sêni býbu, sêni niyebu. In 50 ten piyêru Kuýrd niyeb, miyoni ýnon'ýd qezateciyoni Týrkon ra zi bi. TRT vêr ýnaju zi pê telafonon zaf merdomon'dýr qýsê kêrd. Tedýr mýjul bi. Labelê çýthab? In merdumon hemen ju dezgê yýn bý, bý nomê ju muessesê qýsê kêrdin. Mesela, Kürt Enst. Baþkaný, Sekreteri, Bþk. Yrd., ...Dergi Editörü, ...Gazete Editörü, Gn. Yay. Yönt., Ðair Fýlonkes, Yazar Biyevonkes, Çevirmen Fýlonkes uêb. Badi ýn mýþoron ra kanal omý mêdon. Ina dor, Kuýrdon merdum guýretýþi ser nuþtê nuþti. Oqas zaf çi omý nuþtýþ, her ruej 9-10 xebêr omê výraþtýþ, pêni'd TRT têpya gom eþ, Kuýrdon ra merdumi guýrê, istihdam kêrd.

5. Çýra kýçi ma ra çik nipersa qê Zazaki. Çýra Zazê niomê kýçi vir, çýra Nuþtuêð Zazon, Ðair Zazon, Editori Zazon niomê kýçi vir?

Ma çê? Ma çadê? Ma xuý çýwext muet komi? Ez texmin kena, qet tu neþriyatêkê ma Zazon gueroni Miraz medya'd xuý ri ca nidi. Miraz rýnd bi výla, hema hema vaj resa hemý ca. 1000 heb miraz qêdiya. Êg imkoni ma býbên, ma bêþkên dewom býkerdên, ez bawer kena, Miraz ýka nýka ro ra resabi 2000-3000 hezari tiraj.

Labelê Miraz'ýz êru qê Zazon çýtha ifady kena. Çend tèn tedýrê, vêjjiyayîþ nivêjjiyayîþ Miraz kom'ir derdu, yon'ýz umuri komido. Belê Miraz medya'd xuý ri ca guýret, ser xebêr omê výraþtýþ. Labelê serrêk ziyêdiyêr ju mudêko Miraz nivêjiyena, mýllet Miraz kerd xuý vira. Neþriyati mawu bin'ýz otir niwu? Êru wext'ug tý va Zazaki, kom yenu komi vir?

Ma xuý niard zuon, ma xuý eþkera nikerd. Ma xuý pê perdon'ýd nýmýt, ma xuý pê internet'ýd nýmýt. Pêl'ig (sitê'g) ma internet'ýd kêrd a, yý zi ju ciddiyetêko gýron ra duri. Zafi cê zaf basit. Aktif ni. Me'lumat tedý çinu. Edresê ma, nomê ma, kar u guýrê ma piyêru nýmîtê. Ma pê nomê xuýwu raþtikin niþkê býnus, niþkê çik ifady býker. Her ruej ma ju nomý bedelna, pêni resa ça?

Ma resmiyet'ýd çinik. Ma çin, êg kýçi ma muhattab bigeru. êg ma wazên þar ma ra çik persu, þar ma muhattab bigeru. gereka ma xuý býmuejn þari. êg ma wazên medya'd ca biger, gereka ma çik býker. Ma gereka xuý býd þýnasnayîþ. Bý samimiyet, ma gereka resmiyet'ýd ca biger. Qýn'et mý ýno, ma gereka Miraz aþm ra dorêk vej. Qê ýna ju finansman lazýmu. Herkes dormalê xuý ra (bajari xuý ra) , 5 (phonc) tenon ra reklam pêda býkeru, herkes cê xuý ra aboneti ser býxebýtiu, Miraz zaf rehet aþm ra dorêk vêjjiyena.

Ma gereka Turkiya'd ju esntitu yon'ýz dernek, yon'ýz waqýf aker. Bý nomê ýna muessesê ma gereka heftý ra dorêk yon'ýz 15 ruejon ra dorêk ju qezatêk vej.

Tabi zerrê Turkiya'd, o bý resmiyêþ Turkiya'd, ma gereka xuý biyar gundem.

Qêdo'g hevalon nuþtu, ez zê eyeni qýnet'da, ma ýka þu muracaat býker, voni þýma komi, çýthê, çýkês, pê ma wuyên.

Oja gueþtariyê Kuýrdon kên, itibari yýn kên.

Aciliyet ýno;

1. Piseromiyayîb: Ma gereka bê piser, mýjul býb, mýþorý býker.
2. Seminer, panel, sempozyum; derheqi Zazaki, Zazon, Edebiyati Zazon o Tarix Zazon ser.
3. Gereka ma xebatê xuý bonc welati ser, ma welat'ýd býxebýti.
4. Piseroki ma gereka bý aciliyet rýyakuêr o rýyontiyê xuý dewom býkêr.
5. Gereka ma qezatêk vej. Ma gereka "Zazaki zuoni xeber" inþa býker.
6. Ma gereka ju pelêk qê xeberon vÝraz, ma zuoni xeberon gereka inþa býker. Qê ýna ju ma êþkên Ýnternet sera yayýn radyo býker.
7. Ma gereka her bajar'ýd ju temsilkari biyar mêdon. qê vÝlakerdýþi neþriyati zazaki. Kýtab, piserok, uêb. qê aridayîþ xeberon. Yoni ma gereka ju ajansêkê xeberon biyar mêdon.

Ina gom hýndêk, bý sýlom u hurmeton.

Abdullah KAYAHAN

Zaza Edebiyatı

Ethnologue
Languages of the World

WORLD LANGUAGES DEVELOPMENT ENDANGERMENT STATISTICS ABOUT

Search Ethnologue

Zaza-Gorani

Print

Collapse All Expand All

Indo-European
Indo-Iranian
Iranian
Western
Northwestern
Zaza-Gorani

- Bajelani [bjm] (A language of Iraq)
- Gurani [hac] (A language of Iraq)
- Sarli [sdl] (A language of Iraq)
- Shabak [sdb] (A language of Iraq)
- Zazaki, Northern [kju] (A language of Turkey)
- Zazaki, Southern [diq] (A language of Turkey)

BROWSE BY

- Countries
- Language Names
- Language Codes
- Language Families
- Map Titles

CURRENT EDITION

- About Ethnologue
- Abbreviations
- Bibliography
- Credits
- Downloads
- FAQ

OTHER PRODUCTS

- Ethnologue
- Language of the Day
- Print Edition
- 16th Edition
- 15th Edition
- 14th Edition
- 13th Edition

RELATED SITES

- SIL.org
- ScriptSource
- ISO 639-3

CONTACT

SIL International
Publications
7500 West Camp Wisdom
Road
Dallas, TX 75236-5629
USA

publications_info@sil.org
T: 972-708-7404
F: 972-708-7363
Contact us

Zaza Edebiyatı

Zaza Edebiyatı

Eger kes xo rê nêbo, yewna kesî rê nêbeno. Verê heme çı gerek ma mîlet a xo rê bîbê. Nameydê mîlet a xo ra nêşermayê u nêremê. Şarê ma xo rê vono ma Zaza'yê u bî en nameya yenê şînasnayîş. Lazım o ma zî sey Tırkon, Kırdon, Êrebon u Farison biname'yê xo yê Zaza'y ra ifthar bikemî. Namey Zaza'y ma rê kalikandê ma ra mendo u o name nişone şînasnamey, name'y şerefê ma Zaza'yonew. Enîr namî

rê wayer vijyayeni wazifey her insone Zaza`wu kî, eger cî dî şexsiyet u hisê netewîbiyayeni estubê. Şarê Zaza`yon bî tarixdê xo ya ponk u bişerefo. Xayiney, bîbextey, pişey rê girewteyu. Mıyon xo dî dest dono yemno, paştey yemno gıno. Şıktey u qusır lez lez afu niben. Qaydey u quralı akerde yenê kaykerdiş. Hile, fesadey nibenu. Ay kî fesadey iblisey kenê cay yına cemét mıyon dî çınyo. Ercon u poncpere ben. Yen kay. Yew vatey verıno est :”Von kera cay xo ra lekay se, sıvık (şenık) bena, kera cay xo dî gırona”. En zı ombaz ma yî kî macırey dey, u nêwazen raştey xo bızon. Teyıno tı çend vac xo kerd sıvık(şenık).

Hem xo inkarken, hem zı fek xo erzen heme çî. Bê şansızeyakyak yın ha tedey wazen, şar rı mal kî. Goya ”mılete xo ra nıvona ma Zaza`y” vona ma çınay? Raşteyda xo ra durı kewtiş u bî nêzonayeya, korfamey ê ıdoloji insono ken en hal? Her inso yew mıletey yî esta. Lê pişey inson sey pê nê fıkrıyen. Semed ıdoloji zı en qaydew. Herkes wa xo bıraqıyew (ayabu, bêru xo). Eyr durumê mıletê Zaza`yan durumê vızêrı nıwo. Eyr (ewro) durumê ma hın tehluke dî nıw. Çık kî heta inka roşenberon ma rı zelal nıw, eyr hın zelalo. Zaf kıştan ra méhlumat bî teferuat omewu nuştiş. Ma eyr hın nêtersenê. Mesuleteya ma eyro ê vızêrı ra heyına zıdera (vışêrı ya). Ver şarê xo dî mesulete ya xo heme hetra lazımo ma bıyarê ca. Tercubey ma eyr zafo, ımkon u teftal (malzeme) ma zı zaf estu. Mıletı pêserardiş u kamey (Kımlık) vıraştişxebat u karmawu verıno (sıfteyını). Mıleta ma kardo akerde u êşkera ra hêskena. Çık kî ma on yew ca zon u kulturê ma wu. Xebat ser kamey mıletey ma, ê zon u kultur ma. Nuştişê çarey xo bewlıkerdiş, yew heqê her mıleto, qandê mıleta Zaza`yan zı ravêreno (heqê inano zı). Qe çıye sey serbestey nıwo. U cay serbestey nıgêno.

Qandê serbesteyda Zaza`yan lazımo kam çıçı cî dest ra yeno ay çı bıkeron.

Bıkeda ponk u arekdê çarıya çıkewu kî nêvırazyew çınyew.

<http://www1.freewebs.com/kormiskan-bulten/Amor1/hervas.htm>

Zaza Edebiyatı

Ethnografische Analyse einer minoritären Subkultur am Beispiel der Zazas in der Region Varto (Türkei)

Forschungseinrichtung:

Internationales Promotions-Centrum Gesellschaftswissenschaften (Frankfurt am Main)

Finanzierer:

Deutsche Forschungsgemeinschaft (Bonn)

Finanzierer:

Deutscher Akademischer Austauschdienst -DAAD- (Bonn)

Auftraggeber:

nein

Beteiligte Personen

Bearbeitung: Dipl.-Soz. Erdogan Gedik

Betreuung: Prof.Dr. Tilman Allert

Betreuung: Prof.Dr. Jost Gippert

Inhalt

Bei der Realisierung der bevorstehenden Dissertation gerät "Varto" als Ortsteil der Stadt "Mus" in das Spektrum wissenschaftlicher Auseinandersetzungen, wo fast die Hälfte Bevölkerung zu den Zaza zählt, deren "Ethnographische Analyse einer minoritären Subkultur am Beispiel der Zaza in der Region Varto" im Wesentlichen das Substrat bzw. den Gegenstand der Untersuchungen konstruieren. Da die Geschichte, Landschaft, eigenartige archaische Sozialstruktur, die Sprachen, verschiedenartige Dialekten, alevitische Heterodoxie und sunnitische Orthodoxie das Varto prägen, lässt der Autor aus dem Grund die Vergangenheit und Gegenwart in Varto Revue passieren. Um die historische Relevanz dieser Region zu präsentieren, werden zu diesem Zweck historisch-geographische Ortung, die Besiedlungsgeschichte, ethnographische Datierungen über die Bevölkerungsgruppen im Verlauf der Geschichte und die Analyse sozio-ökonomischer Formation der ursprünglichen Siedlung vorgenommen. Danach wird auf die Sozialstruktur der Zaza in der heutigen Ära eingegangen werden, indem ökonomische Entwicklung des Vartos und soziale Infrastruktur sowie administrative Infrastruktur im Vergleich zu den dortigen Clansbestimmungen expliziert werden. Zum besseren Verständnis der Clans bleibt es als eine dringende Aufgabe der Dissertation, auf ihre Strukturen, Funktionen, Kompetenzen und Kooperationsbasen im Wechselspiel gemeinsamer Verantwortungen einzugehen, in der Hoffnung anhand der Gewinnung soziometrischer und soziographischer Daten präzise Analysen der Clans im Gesamtkontext durchführen zu können. Nach diesen Ausführungen gelangen wir zur Kultur der Zaza. In diesem Kontext stehen lediglich geistige Errungenschaften dieser Kultur im Spektrum der Interessen des Forschungsvorhabens. In diesem Zusammenhang wird auf die Sprache der Zaza, ihre Dialekten und soziolinguistische Nuancen zur Differenzierung genealogischer Verwandtschaftstermini ect. hingewiesen. Zudem fungieren die Religion und ethnologisch-relevante Traditionen der Zaza im Schluss der Arbeit als wesentliche Aspekte der geistigen Kultur im Varto. Das Ziel dieser Promotionsarbeit besteht de facto darin, das bedrohte Zaza-Volk der deutschen Öffentlichkeit vorzustellen, dessen Kultur, Geschichte, soziale Identität und Existenz im Rahmen der antiethnischen Verfassung der Türkei antizipiert werden. Aus diesem Grund immigrieren und migrieren Abertausende Zaza in die BRD und andere EG-Länder. Mit

dem Beitritt der Türkei in die EU erhoffen sich die Zaza öffentliche Anerkennung ihrer elementarsten Menschenrechte und damit eine Verbesserung ihrer sozio-kulturellen Lage im Rahmen demokratischer Bestimmungen der EU-Länder. Die soziologische Relevanz dieser Promotionsarbeit zur Gestaltung zukünftiger bilateralen Beziehungen zwischen der BRD bzw. EU und Türkei besteht darin, erstens durch die volle Akzeptanz und gleichberechtigte Integration der Zaza in die türkische Gesellschaft als ein alternativer Lösungsansatz zu den Problemen minoritärer Subkulturen beizutragen, zweitens dadurch im EU-Maßstab für die Aufrechterhaltung des Friedens in Europa wichtige Signale zu setzen und drittens auf dem Schwierigkeitsgrad der Asyl- und Migrationprobleme aus der Türkei kontinuierlich durch das Schaffen der rechtlichen, politischen und ökonomischen Stabilität objektive Alternativen zu erarbeiten.

Geographischer Raum:
Region Varto (Türkei)

Schlüsselwörter:

Nahost, Entwicklungsland, Bevölkerung, historische Entwicklung, Asien, Türkei, Besiedlung, Integration, soziale Integration, Bevölkerungsgruppe, ethnische Gruppe, Subkultur, Stammesgesellschaft, traditionelle Gesellschaft, Sozialstruktur, soziale Infrastruktur

Hauptklassifikation:
Ethnologie

Klassifikation:
Entwicklungsländersoziologie, Entwicklungssoziologie

Methode:
historisch, deskriptive Studie

[See Translation](#)

ZAZA VOLK

Zaza Edebiyatı

Foto: www.radiozaza.de

Zaza Edebiyatı

Zaza Edebiyatı added a new photo.

9 Ronaldo: eno (ino/no) yaiyyaye (mewsime) mi ver şiyaişo houwo (houwlo)

Ronaldo: eno (ino/no) yaiyyaye (mewsime) mi ver şiyaişo houwo (houwlo)

MADRID, Gavar 2 2013 – jinetare (kuwetare) Real Madridi ViSemve (DiSemve) ser 2013 kaykero (kayico) houw (howul) viniyai mizdhaya ser 2013 dayiye a ey het geste kayee Espanya.

Diario Marca kaykero (kayico) weş gudi kay keno hima (hona) wayire taşe (dişe) veryiyo, kipo (çipo).

Mizdhay a qeste espanya şî Ronaldoy re o hayret ne veceno hayret niyo riye yaiyyaye (mewsima) ey kayo weş re yo; ey Portekiz bewet (berd) Brezilya 17 fin (kere) gudi eştî dizikiay ro; o zuneno tawo ey weşo taşe ey houwo (houwlo).

Mizdha şî a ey re o moceno(neweno) o hima (hona) weş kay keno; serune peyniya Ronaldo weş kay keno. O kiştay (hetay) ra kay keno hem viz (aşu/rew) vazeno (vazdano), o wayire tivaro Real Madrid şuno met kay keno piyet kay dano.

Ez manane (pecmirene) ma zaf (visiy) mete , ma houw (howul) gam a gam (gum a guma) kaye gudi kene (keme); ez wazene hitaye (gurube)ma met kerî piyet kerî yata (heta) peyniya yairyai hem seri paştî kero refaheri (derbazeri).

Adete ma asnay re raresne re gureyo (karo) ; cerevnaîşo (şinaşaişo) çime hui akeryaişo ; karo (guro) giroun keme (kene) vispi (pero) taw ro; , o vuno dasuaro (weşo), dirve niyo; wayire dirveta niyo esmer (hemser) ma wazeme mizdhaya reye ispanya hem mizdhay a evrupa serete haname (wezeheme/wezehene)/venene (veneme).

Embriyune ma yi weş viyanane , Atletico Madrid aişeno (eskeno) mizdhayi esmer (hemser) beno (bereno).

Ez hayret niye Atletico madrid , ezo inu par ra met vinene; i weş piya gudi kay kene wayire cerevnatore (şinasatare) houwiye (howuliye), dizikare inu weş gudi reyneno, I azaye mzidhayê hemser (esmer).

Zaza'na Halkı

Biz ne Kürd ne de Türküz
Biz Zazayız Zaza

Ma ne Khurdi ne zi Tirk
Ma Zazai Zaza

Zaza Edebiyatı

Zaza Edebiyatı

Tu va ke ez son ju welatê de bini, deryawa de bine

Helbet ju suke esta nae ra tenena rýnde

Her gurê mý býnê lopa qederi dero

-jê ju cendege- gýne ve zerrebela mý

Aqýlê mý hona çýqa maneno na welatê qýraj de?

Kamci het ser ke býçarnine riyê xo, kamci het ser ke niadine,

tali u tezelê omrê xuyo şia vinon,

ê mý emegê thol vi honde serri mý can da na welat de.

Ju welatê de newe nêvinena, ju deryawa de bine nêvinena.

Na suke to dýma ra yena.

Tý oncia na zuqaku de fetelina,

Na mala de bena khal u kokýmý,

Porrê tu na bonu de beno sýpe.

Fetelina çerexina peyniye de oncia yena na suke.

Zovina ju çi miya ghealê xo-

Omrê to çýtur ke vêrd ra naza de, na çenge de,

Heni vêreno ra her caê serê hardê dewreş de.

Zaza'na Halkı

Ahu Irani bacıma tesekkur ederim buna da vesile oldu.

Zaza

Zaza zaza ah zaza...

ZAZACA(ZAZAKI/DIMILKI)

Derd Zazaistan

Daye derdi zazaistan
Kül dawu bini çağunmı
Ez veyşawu ez h'elyawu
Daye ez bermaw qedyawu.

Daye mı verad ez şınu
Derdixu zazaki vunu
Hem vunu hemız bermenu
Day derdeym zazaistunu.

Eşqi zaza ezı werdu
H'esrêt zazu ezı berdu
Ez qersâwu ita serdu
Na zazaki zereym werdu

Zazaistan mıra düri
Destur bıdı ezı şiri
Awkey zazaistan buri
Ez Zazaistand bımırı.

Haway Zazaistân weşu
Daye bimrad ez niweşu
Haway caynay mıri reşu
Zazaki zonu zafı weşu.

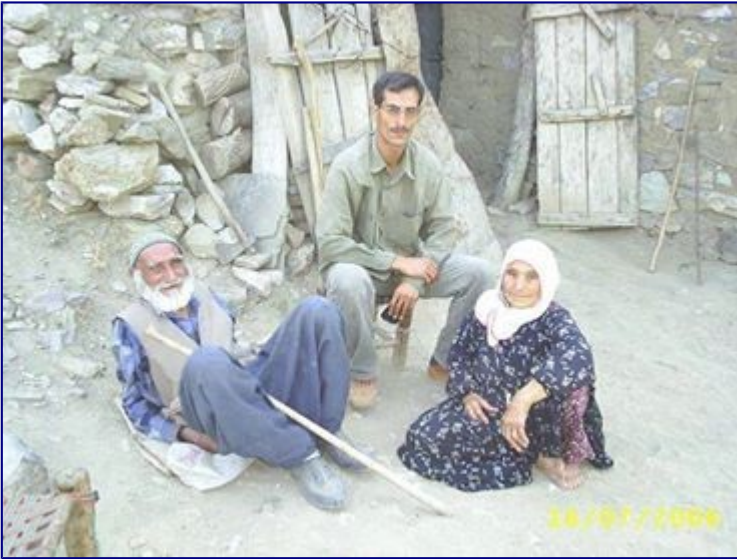
Daye ez ha turi vuna
Zaza nibu ez nivuna
Daye ez ımşu rawuna
Ez Zazaki turi vuna.

Ez h'esreti welatiya
Daykı seku bihiviya
Né natu né wetiniya
E'mır qedâu peyniya.

Daye heywax ez bımırı
Zony Zazaki mınu turi

Masum Zaza vunu xuri
Zazaistan zaf rindu miri.

Masum Dinç

[Berfin Jele](#) added a new photo.

[Zazahaberajansi](#) added a new photo.

[Zazaki Lehrbuç Kulturprojekt 2012 - Projê Kulturi: kitabê dersa Zazaki şared Mesut Asmên Keskin's status update.](#)

[Bu pazar günü Innsbruck'ta ben ve arkadaşım Eren Kılıç'ın Viyana Sobê\)](#) Zazaca üzerine sunum ve kitap tanıtımları olacak. Na roca bazare suka Austriya Innsbruck, Komela Dêsımı de ez be albazê xo Ereni ra ma kitabanê xo danime nas kerdene, tarix u hal u demê Zonê Ma sero qesey kenime: Yer:

Dersim Eyaleti Doğa ve Kültür Derneği Amraserstr 56 Saat: 13:00 Tarih: 8/12/2013

Zazalar

çoligij

Zaza Edebiyatı şared a link.

[Haydar Şahin İle Zaza'ca Üzerine Röportaj - Siverek'in aydınlık yüzü, siverekname siverekname.com](#)

[Türkiye'de İngilizce yayın yapan Daiyl News gazetesi 20 Ekim 2012 tarihinde Zazaca'nın Demokratik Haklarının verilmesi amacıyla yapılan yürüyüş öncesinde 17 Ekim 2012 tarihinde Haydar Şahin'le bir röportaj yaptı. Şimdi önceden yapılan bu söyleşiyi siz okuyuculara ve kamuoyu bilgisine sunuyoruz](#)

Masum Dinc

Mır vuni Ahu Irani
Ez aşiqi Zazuna
Sewna çiki nizuna.
H'eskerdüğa billehi

Ez dırbetınaw pari
Zazaki kena qiri
Dınya veradêw şiri
Ax mıd munen billehi.

ظاظا
ZAZA

ظاظا ZAZA محمود الظاظا

إصمت أيها الحنين ...

فهو لا يسمعك...

ولا تراك في دموع العين ...

اصمت فانت طفلي الحزين ...

واصمتي يا عيونني فلا تبيكين ..... See More

9 Vertematore Hezbollahi kişiyai Beyruta hezbollah naişnana/pereno israeli

December 4, 2013 - 11:46 AMT

Vertematore Hezbollahi kişiyai Beyruta hezbollah naişnana/naismeno /pereno israeli

fedayiye Libenoni çarsemve vat gagan 4 2013 vertamatore Hizbollahi tehere keye (çeya0 kişiyai paytext Beyruta kişti hezbollah pereno/naimeno/naişnana israeli.

Namibya (eve/ebe/peyve nami/nomi) Hussein al-Laquis kişiya seing (key/çey) o peyder şî ke (çe) gure (kar) ra , o ne vaciya o seni kişiya.

Idareyice emniyete libenoni vat handratari (veremnatari) paya nat tifingibya tawo ke o miyon (tey) vasangaya ahî (bî/vî) . Ey wahst vasangaya hui tey meydune karaciya embriyune Hadath; taye (heve) 3, 6 km jarestare Beyruta , inu o vat.

O şî a neweşxane naştaya rew çarsemve riye dirvetatey ra merd.

Qese (vac) vacino(vacyeno) israel mesude (areteye) kişîşiyoy , israeli wahst ey zaf (visy) taw kişero hema ne aişay (eşkati).

Duşmain israel raşt naişnane(perenene) re yo; eno (ino/no) duşmain peoru areteyo (mesude0 kişîşiyoy eno (ino/no) kirimi re o fin fin (kere kere) paytari (serveri) merem keno hem azaye pawetişi.

Hezbollah, çunt fin (kere) perodat israelibya nuna (nika) syriyai perodano .

Al-Laquis, vispi (pero) weşiyey hui patiy (vera0 israeli perodat, ser 2006 ra yata (heta) merd.

10 US wereye peyni aişena (eskena) çunt iran eskeno (aişeno) uraniyum zengin keno

Iran hem P5+1 wereye tey ro restı (resay) aşma veryin (vereteya) usni (ustu) xratuye ceyruno nuklere irani.

wereya peyni aişena (eskena) çunt iran eskeno (aişeno) uraniyum raresneno(raresneno)/zengin keno
Son anlasma iran ne kadar urniyonu zengin yapar/gelistirtir
çarSEMve Gagan 4, 2013

Wereye hiraye peyni 6 diyare wesni (pili) isasene wereyene iranibya usni (ustu/usyin) xratuye ceyruno nuklere irani raresaihe uraniyum iran eskeno (aişeno) virazeno.

Ma hadreyeneme (handreyene) xratuye raresihe uraniyume tayni (kemi) vacetara hanjamanie emniyete diyare serete. Bernadette Meehan

Iran vaceno vispi(pero) wereye gere raştıya irani ceyruno nukleri sinasero, kiştı (hete) Amerika serete o thaw kerıya.

Israel saredano aişaişe (eskaişe) raesayaişe uraniyumi Israel, isarel vaceno kem raresaişe uraniyum paştı keno irani.

Eke ma vir kene (keme) wereye esta, kem raresihe uraniyumi verdana; eno (ino/no) irani re gereyo , Meehani vat.

Amerika serete wereye iranibya viraretı.

11 Pentagon bari ne beno Afganistana ra hete (kišta) Pakistan (Waziristan, baloçistan) ra

Gagan 4, 2013

Pentagon bari ne beno Afganistana ra hete (kišta) Pakistan (Waziristan, baloçistan) ra eskere (kere) Amerika serete vindarnat (aviheynat) vasangaye bare verdane Afganistani kista (hete) Pakistan ra rumetare vasangay wayire emniyeti (osayaiş) niye, seing (key/çey)i viyerene waziristan hem Baloçistan ra; , Amerika serete taraye be (ve/neyer) rumetari ra paştuni hem ainyai kişena.

Bere Tokham sindore waziristan/pakistan-Afganistan karaya (sindore)ra a bere Karaçi rayo (raitu) raervo Amerika seretey re hem ercuno.

Serna Amerika serete hem Nato erkeri uncana (ancena) diyare Afganistani ra; zafiy (visiy) bari şune kišta (hete) Pakistani ra.

Ma ayese (ayeseme/ayaye/ayeyeme) saredatari/tezarutari este i ne wazene verezene raye viyarnaişi antare (tey) Afganistan -pakistani ro. Vacetari Mark Wright vat.

Rumatare vasangay gere paweyere, haureyere, emniyete inu azda yero meydun.

Ma ne wazeme (wazene) rumatare vasangay kişyere rayu (raitu) ro yeu derezgeye ma bene rayu (raitu) ro ha ca Afganistan ro.

Amerika seret wazene taraye hui bena Afganistan ra; nazdi 12 seriyo I Afganistanaye; raye ainyai (raiite) ainyai (bini/vini) vaye, ercun niye; kišta Rusyay ra vaye, şekeye zimey vayo hem giroune.

43,000 eskere (kere) Amerika serete este Afganistana; numore eskere (kere) Amerika serete veryiye serna resene a 34,000. Serna vispi (heruui) eskere (kere) xarici şune Afgansitan ra.

Amerika serete wazena çunt hanzari (hazari) zey (yeuwt) iraq peya (peiri)/dima verdana; hema Afganici ne wazene.

Wereye Afgani-Amerika serete hima (hona) mor ne keriyeye.

How the NSA is tracking people right now

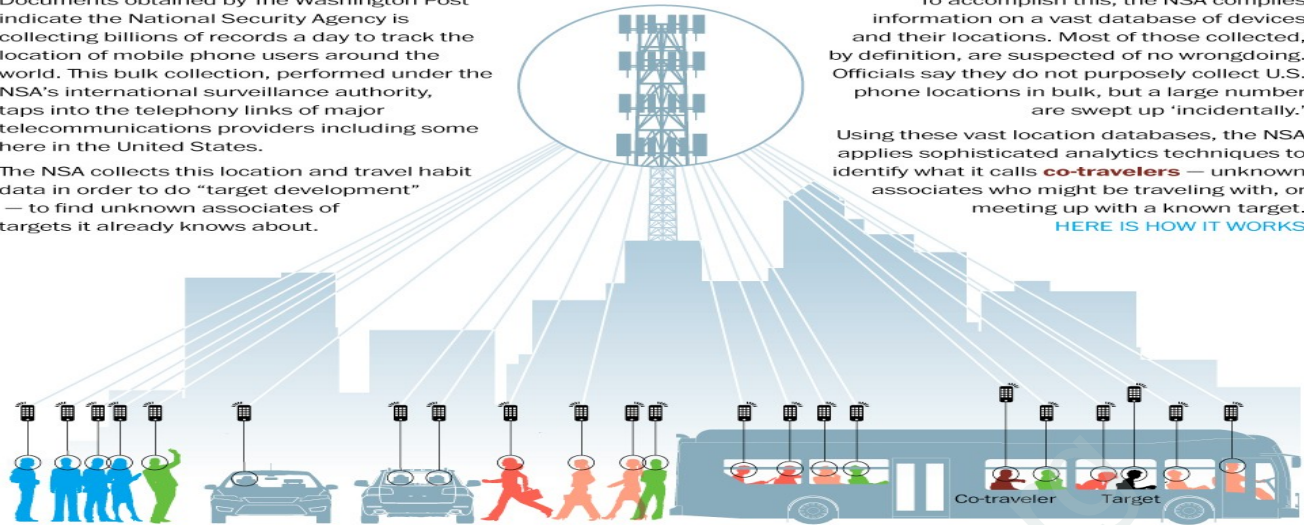
Documents obtained by The Washington Post indicate the National Security Agency is collecting billions of records a day to track the location of mobile phone users around the world. This bulk collection, performed under the NSA's international surveillance authority, taps into the telephony links of major telecommunications providers including some here in the United States.

The NSA collects this location and travel habit data in order to do "target development" — to find unknown associates of targets it already knows about.

To accomplish this, the NSA compiles information on a vast database of devices and their locations. Most of those collected, by definition, are suspected of no wrongdoing. Officials say they do not purposely collect U.S. phone locations in bulk, but a large number are swept up 'incidentally.'

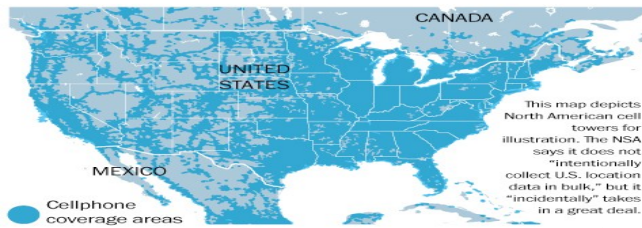
Using these vast location databases, the NSA applies sophisticated analytics techniques to identify what it calls **co-travelers** — unknown associates who might be traveling with, or meeting up with a known target.

[HERE IS HOW IT WORKS](#)

Cell tower coverage leaves few places to hide

Just by virtue of being "on," a mobile device reveals its location in multiple ways on the basic signaling pathways of the global telephone network. Much of that data crosses U.S. territory, even for foreign-registered phones. NSA collection from those links is known as "UPSTREAM."

How the NSA gets locations from mobile devices

When mobile devices connect to a cellular network, they announce their presence on one or more "registers" maintained by telephone providers in order to connect and bill their counterparts for telephone calls. Registration messages often include a device's "coarse" location, at the level of a city or country, or a "finer" position based on distance from a cellular tower.

Many mobile devices and smartphones use WiFi signals as well to fix their locations, relying on databases that map millions of hot spots around the world. These signals can locate a device down to a city block.

Global Positioning Satellite receivers, built into many cellular and satellite telephones, can locate a device within a 100 meter radius or less.

Most mobile operators also track phones precisely by triangulating their distance from multiple towers, for example to provide location-based emergency services.

How the NSA tracks targets to find possible associates

"Co-Traveler Analytics" is one active operational NSA target development method. It draws on location data, such as Global Cellphone-Tower Identifiers (GCID) to compute the date, time, and location of any device in proximity to a known foreign intelligence target within a one-hour time window. This system monitors individuals' movements regardless of whether they had previously been identified as a target.

Is that legal?

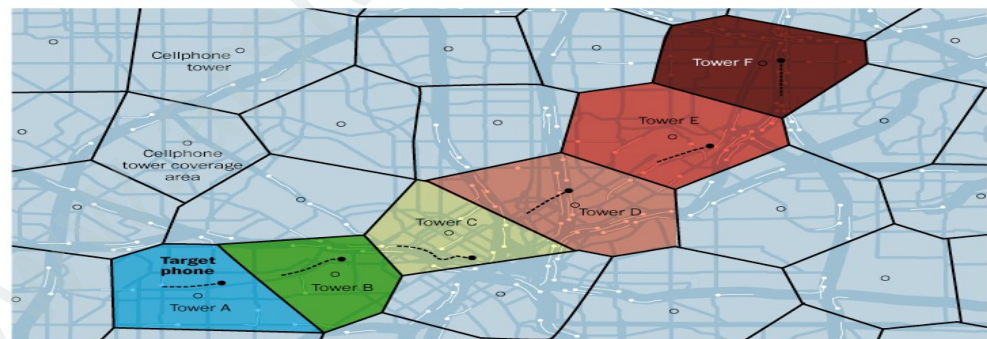
The NSA says its collection is lawful. The agency says it is not interested in everyone's data and does not intentionally collect U.S. location information in bulk.

Following targets

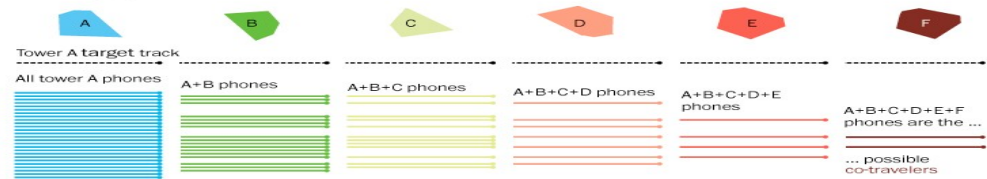
More significant is the program's ability to search huge volumes of time-stamped position records without specifying a target, looking for unexpected droplets of useful information in a sea of data. For the overwhelming majority of phone users swept into the system, the NSA has no reason to suspect that their movements are relevant to a valid foreign intelligence purpose.

Sources: NSA files, OpenSignal and MIT Media Lab

By tracking all phones within a cell tower area along with the target phone, co-travelers can be isolated.

As the target phone moves from tower to tower, fewer and fewer potential co-travelers remain.

Amerika seni merdemi goşdana vengi ancena.

<http://apps.washingtonpost.com/g/page/national/how-the-nsa-is-tracking-people-right-now/634/>

vezire israeli tirkiyao ser 2010 ra

Iareili 9 tirki kişti. Aşma vilune 2010.

11 çin weseyneno Amerika sereteya heruna pawetişe asmene havaye çini nemeho (nemengero)

www.arsivakuruc.com

东海防空识别区划设示意图

资料来源：中华人民共和国国防部

新华社发

Heruna Sinasaîşe pawetişe havaye vahare şarke (weşaoşge) çini resmîbya şîma vinene

çin weseyneno Amerika sereteya heruna pawetişe asmene havaye çini nemeho (nemengero)
çin ameirka birlesigi çin hava gokyuzu koruma bolgesini/yerini saygîla/saygîlasin

Heruna Sinasaîşe pawetişe havaye vahare şarke (weaoşange) çini resmîbya şîma vinene
çin weseyneno Amerika sereteya heruna pawetişe asmene havaye çini nemeho (nemengero)!

Peking 5 Gagan 2013 – çini amerika serete weseynetu ronaişe (niyasadaîşe) Heruna Sinasaîşe pawetişe havaye vahare şarke (weşaoşge) çini hu-seriye ra hem manaya raştîya.

Hong Lei havadisicu ra (at/a) vat: Biden vaete Amerika haxşati (=tirki bildirdi) ma ra, xori game hui vati usni (ustu/usyin) Heruna Sinasaişe pawetişe havaye vahare şarke (weşaoşge) çini hada paytareiye (serveriye) vati.

Hada amaişe paytaro (servero) diyime (diyine) Amerika serete Joe Biden, kshat (hete) çini vat: çin adete diyare serete ne şikneno eno adete beynemiye ra viraziyo , çin paweno Amerika serete manaya raşti hem hu-seriye ra ey vinero.

Wurni (ubi) piya aredre nermin yewmini (jumini) ra manaya hui vati/haxşati.

I piya resti (resay) wereya raevi, piya qese (vac) kerdisi piyet/met kene.

<http://images.cina.cn/attachment/jpg/site1007/20131205/001372acd6e1140a779312.jpg>

12 peredatara serbesti siyay re Nelson mandela mireno ayuye (seriye) 95

peredatara serbesti siyay re Nelson mandela mireno ayuye (seriye) 95

Gagan 6 , 2013

paytaro (servero siyayo veryi diyare Afrika jarestare (guney afrika ilk siya baskani) hem perodatara estareye patiy (vera) ciyayiye (perayiye) Afrika Nelson mendela merd ayuye (seriye) 95 a.

Mandelay niyaşt diyare Afrika jarestare viyarnaiş viraşt idareye sipiye ra a idareye siyay-sipi pesne 27 seri ra xepixaney ra riye siyasete ey hem şionaişe (harekete) ey ra, citi nişriye a ey, 27 seri o xepixaneyeye maet (mand).

Vizer şona paytare (servere) Afrika jarestare (=guney afrika) Jacob Zuma vat: Mandela merd, " huviyeta ma virzane (xome) ma pito wesni(pile) hui vinehst (vin kerd), çuntet ke ma zanat 9zunet) eno (ino/no) eyon (roc) yeno , kiş manaya ma yaoxşiye (hise) ma nezmeno yaoşe maye xori hem vineştişe (vin kerdişe) ma.

Zuma vat Mandela - yo sinasiya name (nome0 aşirete hui Madiba – o şona taw 21:00 merd.
Merasime diyari ey re virazyeno (virazino); drewşay (valay) neme (maidya) ancayene (ancanine).

Firi merdemi pe het umeti (Amay) tehere keye (çeye0 eya yathra (in ca/u ca) Mandela merd; taye (heve) derewsahye Afrika jarestare berz kene hem paçaye name (nome) Mandela nusiyo vengene huiye ra (dane huiye ra).

Pesne 27 seri ra xepisxaney ra, ey zengeiba (çekibya) perodat vera idareya sipi Afrikaya jarestare.
Pesne ra ey çeki (zengeni/zaya) verdati, rama umet (Ame) diyare afrika jarestare.

Zazaye ma perodaişe ey ra gere musere; dima kesi me şere; dima ne tirki ne yi kurmunci (kirdasi) ya yi ainyai şere .

Ser 1943 ey hui seret a hanjamaine huviyeta Afrika o teheve adeti ahyi (bi/vi).

O veret ana (ina/na) anguş (dinay) ra.

Veryina o wahst ramaibya (haxştibaya) pesne ra ey siyasete çeki (zengeni) berz kerdı.

Vertematate eskere (keri) wereyniya. Viciya.

Ser 1964 citiya weşi (cuwaişi) nisriya usni (ustu) a ey.

Mandela, mizdaya Nobeli piya Mr deKlerk daniye a inu, o şı war ser 1999 paytariye (serveriye) ra.

Paytare (servere) anguş (çemçe) nemengene ey.

Zazaye ma perodaişe ey ra çiy musere hem Ghandiye ra.

[Zaza Edebiyatı](#) added a new photo.

[Zaza Edebiyatı](#) added a new photo.

http://www.digitaldialects.com/Zazaki/numbers_1I.htm

[Zaza Edebiyatı](#)

A:Guten Tag: Roza de rinde. //Rozé da rinde.

(Ma ve xér di: Wir sahen freundliç)

B:Guten Tag: Roza de rinde. //Rozé da rinde. ....See More

Deutsch - Zazaisch

ZAZAKI ZAF WESO

yew + hirê

hewt
yewndês
çehar
des
new
heşt
panc
diwês

Instructions: click on the arrow that is pointing to the correct answer to the sum.

12 Evrupa serete venceseno havadise tirkiye hem tengiye ci re

Encumane Evrupa vevcesene serbestiye havadisicu diyare Tirkiiyai resmibya.

Evrupa serete vevceseno havadise tirkiye hem tengiye ci re
Yene Gagan 6, 2013

Evrupa serete vat I wayire deciye serbestiye havadicu diyare Tirkiiyari; I wardane viyarnaife idareye
tirkiye hem ne adetiya idarey si tezaruticu re vere hemsera.

Tirkiiye raşnuya zazayu ne sinasena nazdi 10 milyon zazay este inu re yew (je) zaza tv ne verdana, zune
inu hima (hona) ne verdana wunyeru wendexanya.

Hanjamaine gure (kare) Evrupa serete , henseye iidareye Evrupa serete wasna hui berz kerdı tengiye
havadisicu hem serbestiye (verdaife) manaya havadisicu tenga, havadise hu-seriye manaye
demokrasiye nemoi kene hem met kene.

Tirkiiye raşnuye zazayu hima (hona) ne sinasena; a wazena iraqi hem siyriye (suriye) wardane hema
raşnuye (raştiye) zazayu ne sinasena, goşe hui venge zazayu re ker kena. A siyaseta kemalisti hem ker
ismeti wazen xome (virzane) anatoli usni (usyin) nisrena.

Havadis wardati kar (gure) verdaife havadisicuye Tirkiiye riye usni (usyin) tezarutai nuşene re, I
viyarnaife polisi tezaruatı weş ne vinene Ankaraya hem meydune taksimiya riye ricnaife baxçeye gazi
aahsma Vilune 31 2013.

çunt merdemi kişiyai hem çunt ainyai dirveniyai taye (heve) tepişyay tezaruatı ra patiy (vera) idareye

servezire Tirkiye Tayip Erdogan.

Vaetis vendat veng berz kerd (venget) usni (usyin) wezne havadicuye Tirkiye i nuna (niak) tepişyaye, weseyenen idareye adete/desturiye Tirkiye rew çiyê hewuni usni(usyin) zun kere.

Vaetişê neyer (be/ve) sindori vacene Tirkiye havadisicu re xepisxaneyê.

70 havadisici tepişyayê hem xepisxaneyê keriyayê.

Aşma Vilune 2013 raşnuyê emnesti vaceno: vaete seriya ser 2013 , serbestoyê mana hima (hona) tengiyê esta seyuna havadisici hima (hona) xepisxaneyê este riye wardaişê idare ra.

13 7 filipinici handraişê (veremnaişê) yemene kisiyayê

The site of a car bombing at the Defense Ministry in Sana'a, Yemen, December 5, 2013

ri Dec 6, 2013 8:4AM GMT

7 filipinici handraişê (veremnaişê) yemene kisiyayê

0

Henseyê gureyê xarice Filipini vaceno: 7 karere (gurveyere) neweşxaneyê teya yew (je) doxtor/dermunic esto kişiyayê riye handraişê (veremnaişê) zori (zordari) ra usni vezire veretreyê

(pawetişe) Yeminiya.

Vacetare henseye xarice filipini Raull Hernandez Yene avaedat/sanhat numoreye merdi zaf (visiy) berze.

2 ebe/hemşireye filipni tey 52 merdemi yei kişiyai handraişa (veremnaîşa).

PoSemve vasangaya pe pouru tekaişa beriye a usni (ustu) vezire veretre (pawetişe0 Yemeni miyone neweşxaneye paytext Sanayai, pesne tekaiş ra perodaiş wezişt (hist) veciya umet (ama) meydun tifiŋici hem pawetare vezire veretre (pawetişi).

Ma wardame (wardane), vesceseme (vescesene) eno (ino/no) handraišo (veremnaîšo) hari, aeşmi re , ma vendane (vendame/miraoneme (miraone) a idare Yemeni kum (kam) yo eno (ino/no) kerd biyaro (biyao) a desturiye hem senci/mesengi tepişero emniyete merdemi pawero haurehero hem pawetişe filipini hem ainyai azda pawero haurehero. Hernandezi vat.

Henseye Neweşxane riciya riyetekhaiş ra.

17 dırevniyai, new inu ra herviye, girorun dirvetati.

By Zaza Edebiyatı

Deutsç - Iç maçe

Engliš - I make

Nordkurdisç (Kurmanci) -Ez dikim

Zentralkurdisç (Sorani) - Min dekem

Persisç -Man mikonam

Zazaisç - Ez keno

Türkişç -Ben yapıyorum

Deutsç - Iç gehe

Engliš - I go

Nordkurdisç (Kurmanci) -Ez terim / diçim

Zentralkurdisç (Sorani) - Min terem / deçem

Persisç -Man miram

Zazaisç - Ez şono

Türkişç -Ben gidiyorum

Deutsç - Iç komme

Engliš - I come

Nordkurdisç (Kurmanci) -Ez teme

Zentralkurdisç (Sorani) - Min tema

Persisç -Man miam
Zazaisç - Ez (y)eno
Türkisç -Ben geliyorum

Deutsç - Iç esse
Englisç - I eat
Nordkurdisç (Kurmanci) -Ez dixwim
Zentralkurdisç (Sorani) - Min dexwem
Persisç -Man mixoram
Zazaisç - Ez weno
Türkisç -Ben yiyorum

Deutsç - Iç gebe
Englisç - I give
Nordkurdisç (Kurmanci) -Ez didim
Zentralkurdisç (Sorani) - Min dedem
Persisç -Man midam
Zazaisç - Ez dano
Türkisç -Ben veriyorum

Deutsç - Iç nehme
Englisç - I take
Nordkurdisç (Kurmanci) -Ez digirim
Zentralkurdisç (Sorani) - Min degirem
Persisç -Man migiram
Zazaisç - Ez ceno
Türkisç -Ben aliyorum

Deutsç - Iç sehe
Englisç - I see
Nordkurdisç (Kurmanci) -Ez dibînim
Zentralkurdisç (Sorani) - Min debînem
Persisç -Man mibinam
Zazaisç - Ez veneno
Türkisç -Ben görüyorum

Deutsç - Iç will
Englisç - I want
Nordkurdisç (Kurmanci) -Ez dixwazim
Zentralkurdisç (Sorani) - Min dexwazem
Persisç -Man mixam
Zazaisç - Ez wazeno
Türkisç -Ben istiyorum

Deutsç - Iç weine
Englisç - I cry
Nordkurdisç (Kurmanci) -Ez digrim
Zentralkurdisç (Sorani) - Min degrem
Persisç -Man gerey mikonam
Zazaisç - Ez berbeno
Türkisç -Ben agliyorum

Deutsç - Iç bin hungriç
Englisç - I am hungry
Nordkurdisç (Kurmanci) -Ez birçime
Zentralkurdisç (Sorani) - Min berçima
Persisç -Man gorosname
Zazaisç - Ez veşano
Türkisç -Ben acim

Deutsç - In meinem Haus
Englisç - In my house
Nordkurdisç (Kurmanci) -New/Li Mala min
Zentralkurdisç (Sorani) - Malem
Persisç -Dar malê/xunê man
Zazaisç - - Çeyê/Keyê mın de
Türkisç -Benim evimde

Farsca'nin kurmanci ve sorani
Lehceleri

Berfin Jele

SERBA SERBESTİYE LUZIMIYA XO ÇINA ASMÊNİ BIHERNÊ...

ROÊ XO MEROSÊ BESO!

Nelson Mandela

Zaza Edebiyatı

Koye Munzuri

Harde dewresi hardo sireno

Kilame Zazaki: Duayî

kilamezazaki.blogspot.com

Koye Munzuri Harde dewresi hardo sireno

Mavis Güneşer şared Mesut Asmên Keskin's photo.

kitabé ZONÉ MA veciya!!!
kitabé MESUT ASMEN KESKINI saré maré xerli bo.
domané alamanya bese kene na kitab ra zoné xo bimuse.
cimke zazaki-alamanki kerde hazir, arde meydan.

By Zaza Edebiyatı

A:Guten Tag: Roza de rinde. //Rozé da rinde.

(Ma ve xér di: Wir sahen freundliç)

B:Guten Tag: Roza de rinde. //Rozé da rinde.

(Ma ve xér di: Wir sahen freundliç)

Seid willkommen: Sıma xér ameyi.

A:Auf Wiedersehen: Unca juvini bivénime. // Hata réyna.

B:Auf Wiedersehen: Unca juvini bivénime. // Hata réyna.

Gute Naçt: Sewa de xére. // Sewé da xére.

Iç bin sehr erfreut: Ez zof sabûne. // Ez zof sa biyu.

Woher bist du? : T1 kotî ra wa?

Woher kommst du? : T1 koti ra yêna?

Bist du ein Türke? : T1 Tırk a?

Gute Naçt: Sewe to sero senik bo/vo. (Möge Gottes Naçt bei dir sein)

Sçöne Träume: Hewno wes.

Guten Morgen: Sodiro de xér.

Danke sehr: Heq rajî bo/vo .

Vielen Dank: To ré zof sıkır. // Berxudar be/ve.

Danke: To ré sıkır. // Wes u war be.

Iç gehe naç Hause : Ez sonu çé.

Wo ist unser Haus? : Bonê ma kotî yo?

Willst du sçlafen? : Wazena, tı ra kuyé?

Iç gehe sçlafen! : Ez sonu, kunu ra.// Ez sonu ra kewtene.

Morgen muss iç früh aufstehen: Gere sodır rew ra urzine(urjine).

Iç muss viel arbeiten: Zaf guré (karé) mı esto. Gere zof bıgurine.

Das Essen sçmeckt köstliç: Werd zof weso.

Wer ist das sçöne Mädçen? : Na çéneka rindeke kama?

Wer ist der gutaussiehende Junge? : No xorto semt kamo?

Passt gut auf euç auf: Rınd qayté xo ke//ve.

_*_

Frühling: usar (wusar) *

Sommer: Hemnan/ Omnan/Amnon(Amon Sonnen Gott der alten Ägypter
http://www.rafa.at/11_amon.htm)

Herbst: payiz

Winter: zımıstan

Januar: çeale

Februar: Guze/gujike

März: Awdare/Marte

April: Nisane

Mai: Gulane

Juni: Hezirane//Asma Omnaniya Vıréne

Juli: Temmuze// Asma Omnaniya Werténe

August: Tabaxe//Asma Omnaniya Péyéne

September: Asma Payijiya Vıréne

Oktober: Asma Omnaniya Werténe

November: Asma Payijiya Péyéne

Dezember: Gağand // Gağan

(so heißt auch ein religiöses Fest der Kizilbaş-Aleviten aus Dersim und auch der Armenier)

Montag: Dıseme // Dışeme

Dienstag: Séseme // Şéseme

Mittwoch: Çarseme // Çarşeme

Donnerstag: Poseme // ponçseme

Freitag: Yéne // éne

Samstag: Seme// Şeme

Sonntag: Bazar

Wasser: Aḡwe

Brunnen: Héni // Héyni

Sauber: Zelal

sauberes Wasser: Aḡwa Zelale

Wind: Va

Mühle: Arêye

Windmühle: Arêyé Vay

Stern: Astore// Ostore

iç habe Kopfsçmerzen: Sare mı dezeno

Iç habe Bauçsçmerzen: Zere mı dezeno

Trinkst du Tee? : Tı çay sımena?

Iç trinke keinen Tee : Ez çay nésimenu.

Deutsch - Zazaisch

ZAZAKI ZAF WESO

Zaza Edebiyatı

Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, anadilin “Allah’ın ayeti” olduğunu belirterek, “Her dil, varlık âleminde bir güzellik, bir zenginliktir” dedi.

UNESCO’nun Zazaca’yı kaybolma tehlikesiyle karşı karşıya olan diller arasında gösterdiğinin hatırlatılması üzerine Bakan Yılmaz, Zazaca için çaba sarf edilmesi gerektiğini dile getirdi. Zazacanın özel ilgi isteyen konumda olduğuna dikkat çeken Bakan Yılmaz, şunları kaydetti:

“ZAZACA UNUTULMAYA YÜZ TUTABİLİR”

“İdeolojik bir yaklaşım dışında, herkesin katkıda bulunması gerekiyor. Aksi takdirde Zazaca unutulmaya yüz tutan bir dil durumuna gelebilir. Tehlikeyi görüyorum. Kendimden de görüyorum, çocuklarımdan da görüyorum. Çok şükür şu anda böyle bir risk yok. Zazaca’yı bilen insanlar var, TRT Şeş var. Biz de bu konuda gayret ettik. Bingöl Üniversitesi bünyesinde bir enstitü kurduk. Üniversitede uluslararası sempozyumlar, bilimsel çalışmalar yapıldı. Bayağı arşiv birikiyor. Diğer tarafta elimizden geldiği kadar teşvik etmek istiyoruz. Siyasi polemik konusu olmasını istemediğim için siyasetçi olarak müdahil olmak istemiyorum. Ancak gerçekten insani bir gereklilik olarak algılanmalı. Ama son yıllarda dergiler kitaplar olsun, bir ilgi görüyorum. Bu, Zazaca ile ilgili inşallah daha sağlam bir zemin oluşturur.” Çocuklarının Ankara’da büyüdüğü için Zazaca bilmediğini anlatan Yılmaz, yalnız birkaç kelime kullandıklarını, onların da anlamlarını bilmediklerini bildirdi.

Kendisinin Zazaca’yı anladığını ancak iyi düzeyde konuşamadığını ekliyor.

By Zaza Edebiyatı

Taé Qesé Pi u Khalıku é Heté Désımı-1*

>awxa bévenge ra biterse !

----Sessiz sudan kork!

>astor goré asparé xo hirreno!

----At suvarisine göre kişner.

>astor aspare xo naskeno!//Astor asporé xo naskeno.

----At binicisini (suvarisini) tanır.

>axwe şona kum maneno !!! Lasér şono, qum maneno(TT)

----Su gider, kum kalır.-----//Sel gider, kum kalır.

>arabake demdiye, zaf mordemi rayê musnene ci !

*** (Oreve ke demdiya, zaf mordemi rae mısnené ra cı...

----Araba devrilince, yol gösteren (adam//insan) çok olur.

>astor goré gama xo ne, gore aspare xo remena !

*** (Astor goré gama xo né, goré asporé xo remeno.

----At, adımına göre değil, suvarisine göre kaçar(koşar)

>astorî re zengû, zengü re aspar!

*** (Astori ré zengi, zengi ré aspor...

----Ata özengi, özengiye suvari ....

>axwa ke her tim ena kevze necena!

----Akan su, yosun tutmaz.

TT* (Awxwa ke névındena, kewze nécén.)

----Durmuyan su, yosun tutmaz.

>axwa ke ena çalikê xo be xo virazen !

*** (Awxwa ke yéna, çolıka xo(ho) ve xo virazena.

----Akan (gelen) su, çukurunu kendisi kazar(yapar)

>ca o ke nébena mird, weşaniya xo kifş meke !

*** (Ca o ke nébena mird, weşania xo kefs meke!)

----Doymayacağıın yerde, açlığını kefs etme.

>cîniye esta çe virazena, ciniyê esta çe weşnena !

*** (Céniye esta çé(ké) virazena, céniye esta çe weşnena!)

----Kadın var; ev yapar, kadın var; ev yakar!

>çimo ju ke berba, çim o bîn nehuno !

*** (Çimo ju ke berba, çimo bin nehuyeno!)

----Gözün biri ağlarsa, diğeri gülmez.

>çem her tim qotê nıyano !

*** Çem(Çhem) her tum qılıke néano//Lasér her tum qile néano)

----Çay(nehir) zer zaman kütük getirmez.//Sel, her zaman kütük getirmez.

>çuwal o tal pawa nevındeno !

*** (Çualo thol pıra névındeno)

----Boş çuval (üzerinde) asılı durmaz!.

>dare binira şanînawe !

*** (Daré bine ra sanina we (rıjina-TT))

----Yığın(*) alttan yıkılır.

--Dare: yığın(ot, yaprak vb. yığını)//istif

>çime weşanî, selika nonîde ro !

*** (Çimé weşani, sepeta nuni de ro!)

----Aç olanın gözü, ekmek sepetindedir.

>dikko ke bewaxt vengdone, sere cira kene !

*** (Diko ke béwext vengdano, sare cira kené!)

---Erken öten horozun başını keserler.
> dara huşke çewt nebena !
*** (Dara uske, çewt nébena)
---Kuru ağaç, eğilmez.
> çime xo ke cîyera bişevəkne, cîye pereno ci !
*** (1. Çımé ho ke çié ra bisevekné, çié pereno cı!
---Gözünü bir şeyden sakınırsa, bir şey girer.
*** (2. Çım ke çiyé ra sevekna, çiyé pereno cı.
----Göz bir şeyden sakınılırsa, bir şey girer.
> dare kerm, insanî dert weno !
---Ağacı kurt, insanı dert yer.
> dare binira şanînawe !
*** (Bunu ben de anlayamadım.TT)
> dişmeno baqıl, doste nebaqılî ra rindo !
*** (Dısmeno baqıl, dosté béaqılı ra rindo!)
---Akıllı düşman, akılsız dosttan iyidir.
> dost kayte serî keno, dişmen kaytê linge !
*** (Dost qaité sari keno, dısmen qaité linge!)
---Dost başa bakar, düşman ayağa...)
> dare ebê pelane xo rindeka !
*** (Dare ve perrané xo ra rindeka//Dare ve pelguné ho ra rindeka)
---Ağaç, yaprakları ile güzeldir.
> fek weno, rü şermayîno !
*** (Fek weno, rü şermayeno)
---Ağız yer, yüz utanır.
> feko yakerde, veşan nemaneno !
*** (Feko rakerde, vesan/veşan/ némaneno)
Açık olan ağız, aç kalmaz.
*2** (TT) Gula rakerdie morım némanena..
-2---Açık boğaz, mahrum kalmaz...
> heş veşan kaynîkeno !
*** (Hes véşan/vésan/ kaynékeno.)
---Ayı, aç(ken) oynamaz./ Aç ayı oynamaz.
> heq, çevê simen ke kerd kapat, çevere zernen keno ya !
*** (Heq ke çévero sémén cado, çévero zernén keno ra)
---Tanrı gümüş kapıyı örterse, altın kapıyı açar.
> heq deste raştî mekero motayê destê çepe !
*** (Heq, desté rasti motazé desté çepi nékero!)
Allah, sağ eli sol ele muhtac etmesin!
> hero xam, vere ceverîde bar nanoro !
*** (Hero xam, veré çéveri de bar nano ro...)
Acemi eşek, yükü kapıda indirir (bırakır).
> ju fekra véjîno, kuno hazar fekî !
---Bir ağızdan çıkar, bin ağza girer.
> ju silond di dika weyî nîkeno !
---Bir gübre yığını (çöplük) iki horozu beslemez/idare etmez.
> ju sere pîyazî boye dano pero leyî !
*** (Ju saré piyazi, boe dano leyi péro)
Bir baş soğan, bütün kazana koku verir:Bütün kazanı kokutur)

>ju xexî kemere eşta axwe, çewres baqila nevata !
*** (Ju xêgi, kemere esta awxe, çewres baqılı néveta)
Bir deli suya taş atmış, kırk akıllı çıkaramamış.
>ju mîye ra di postî nevejîne !
*** (Jü miye ra dı postei névejiné!)
Bir koyundan iki post çıkmaz.
>jü mix nal xelesnenora, ju nal kî astorî !
*** (Ju mix nali xelesneno ra, ju nal ki astori.)
---Bir çivi nalı kurtarır, bir nal da atı..
>ju vaje didi goş serne !
*** (Jüye vaze, dıdine gos de!)
Birini söyle, iki dinle!
>kerga weşane, xo zere xize de vînena !
*** (Kerga weşane, xo zeré xızı de//tixe sero// vénena)
---Aç tavuk; kendini harman yığımı içinde // tahıl yığımı üzerinde//görür.
>mordem mordemo, mebone name xo-her her o mebone pala xo !
---Adam; adamdır, olmasa da adı... Eşek eşektir, olmasa da palanı...
>mordem mordemî ju reya xapneno !
*** (Mordem, mordemé jü rae xapneno.)
---Adam, adamı bir kere kandırır.
>mordemo rind sere karîra kifş beno !
*** (Mordemo rınd kari sero keşş beno)
---İyi adam iş üzerinde belli olur.
>mordem kê kewt kay, gere xo berzeno we!
---Adam oyuna girerse, zıplar (hoplar// oynar).
>mordemo ke kayte hardî keno, (cıra tersino)
---Yere bakan adam(dan korkulur)
>mordemokê pîle xo nasnîkeno, heqe xo kî nas nikeno !
*** (Mordemo ke, piluné xo nasnékeno, Heq ki nasnékeno!
---Büyüklerini tanımayan (adam), Allahı da tanımaz.
>mase serera eno gureteyene !
*** (Mase//Mose// sare ra yéno guretene)
---Balık başından yakalanır...
>maroke nesoya mira hazar serê weşbo !
*** (Maro ke xo nésoyna mı, hazar serre wes bo!)
---Bana bulaşmayan (karışmayan) yılan, bin yıl yaşasın!
*** (Moro ke mı duri sono, hozar serre wes vo!)
---Benden uzak giden yılan, bin yıl yaşasın!
>meberbe seba merdî, biberbe seba weşî !
*** (Meberve serva merdî, biberve serva weşi!)
---Ağlama ölü için, ağla sağ için!
>mordemî ra çewres roje xex vajene, mordem beno xex !
*** (Mordemi ra çewres roze/roce/ xeg vazé, beno xég...
---Adama kırk gün deli dense, deli olur.
>merdêna astorî cew ra bonê !
*** (Merdena astori, va cew ra vone!)
---Atın ölümü, arpadan olsun!
>mordem be wayştenê, heqî nereseno!
*** (Mordem ve wastene, Heqi néreseno...

----İnsan istemekle Allaha kavuşmaz...

>merik merdo qena xo bîya zernenê!

*** (Mérık merdo, qına xo biya zernéne...)

----Adam ölünce, götü altın olmuş....

>mordem ke serî derbaz kerdî, cî ye xo de kaykeno!

*** (Mordemo ke serri thol viarnai, ci é ho(xo) de kaykeno)

----Yılları (ömrünü) boş geçiren, boku ile oynar.

>mordemî kê kar nîkerd, ha vaje ha vaje!

*** (Mordemé de ke karnékerd, ha vaze(vace) ha vaze!

----Adama etki etmiyorsa (etkilenmiyorsa) ha söyle ha söyle!

>mordem ke itûkate xo be kemere ard, kemere kî mirade mordemî ana ca!

----İnsan; bir taşta inanırsa, taş da muradını yerine getirir.

>mordemek kewto tengê vato kê " ax pişta mê"!

*** (Mérık kewto tenge, vato ax poştı a mı!)

----Adam dara düşmüş, ax sırtım! (arkam), demiş)

>mordem gere mevajone ez sebîyo, vajo ez sebena !

----İnsan; ne oldum dememeli, ne olacağım demelié

>merê qula ke cira vejî yo zano !

*** (Merre, qulıka ke cira véjio(vécio) zano(zaneno))

----Fare, çıkacağı deliği bilir...

>marke hewnde bî, peyna doçike dî mene !

*** (Mor ke hewn de vi(bi), pay ro doçık (é déy) mene!)

----Yılan uyurken kuyruğuna basma!(Uyuyan yılanın kuyruğuna basılmaz)

>merdî de neno merdone !

*** (Mérđi de néno merdene!)

----Koca ile ölünmez!

>nenüge to ke esto, verde sere xo bikene

*** (Nenugé to ke bi, verde sarré ho(xo) bıkıne!

----Tırnağın varsa(olduğunda), önce başını kaşı!

>mordemî ke korek ramit, heb neçînenno !

*** (Mordemi ke korek ramit, genım néçinenno!

----İnsan darı ekerse, buğday biçmez! (Darı eken, buğday biçemez!)

>mordemî tü ye ruyê arsızî kerdo, vato : şîlîye varena !

*** (Tüyé rü kené, vano siliye(şiliye) varena...(varena))

----(Arsızın) Yüzüne tükürmüşler(tükürürler), yağmur yağıyor, demiş...

>mordemo ke êsle xo inkar kero haramzedo !

*** (Kam ke eslé ho inkar keno heramzede o)

----İnsan aslını inkar ederse, haramzadedir. (Aslını inkar eden haramzadedir!)

>mordem ke ebe nîyadayîş hunermend bîyene, kutîkî kî bîyene kasap !

*** (Eve niadaene ke hunermend biyéne, kutiki ki biyéne qasab)

----Bakmakla sanatkar(zanaatkar) olunsa idi, köpek de kasap olurdu...

>mordemke ebe şenik şa nebî, ebe zaf qe şa nebena !

*** (Mordem ke ebe senik şa névo(névo), eve zaf qe şa nébeno...

----Az ile sevinemeyen, çok ile hiç sevinmez...

(Aza sevinemeyen, çoğa hiç sevinemezdemek.TT)

>mîya giredayî ye caye xo de çerena !

*** (Mia girédaie, huréndia ho de çerena(çerena)

----Bağlı koyun, olduğu yerde otlar.

>mordemoke dano berbayış nehuno lê yo gırs here gîrîno !

*** (Mordemo ke dano berviş(berbaiş), nehuyeno; léo gırs de here giréno.

----Ağlatıp gülmeyen adam, büyük kazanda eşek kaynatır...

>kemera girse, çaye xora nelewîna !

***Kemera girse, caé xo ra nélewina--TT

----Büyük taş yerinden oynamaz.

>varekê mîya qere, sîsik jî beno !

----Kara koyunun kuzusu, beyaz da olabilir...

>kîlito zernen her çevver keno ya !

***Kılito zernén, her çevver(Kéber) keno ra --TT

----Altın anahtar, her kapıyı açar...

>heqîra umude xo mebirnê !

---Allahtan umudunuzu kesmeyin!

>kardîye desto zernen nebirnena !

***Kardi, desto zernén nébirnena--TT

----Altın eli, bıçak kesmez...

>nona xo, cinîya xo, kare xo bizanê !

***Nuné ho, cénia ho, karé ho bızane!--TT

----Ekmeğini, eşini, işini bil!

>şimşerke xelesîyara tepya neno !

***Şimşer ke xeleşia ra, peyser(tépiya) néno!--TT

----Kurtulan(çekilen) kılıç geri gelmez.

>linga xo qase organe xo derg ke !

***Linga ho goré orğana ho derg ke!--TT

----Ayağını yorganına göre uzat!

>şenikîra vato : şona katî, vato : şona le zaffî !

***Senik ra vato, sona koti... Vato, sonu lewé zafi.TT

----Aza sormuşlar: nereye, çoğun olduğu yere demiş.

>pîra himmete, lajîra xizmete !

***Pi ra himet(e), laji (laci) ra xızmete...-TT

----Babadan talep(dilek), oğuldan hizmet...

>lojine çiqas çewt bibone kî, dü rayşt vecîno !

***Lozine çıqa çewt vone(bone) ki, dü rast véjino...--TT

----Baca ne denli eğri olsa da, duman doğru çıkar...

>hegmen bine ra, ron kî sera bilese !

***Hemgên bine ra, ron ki sera bilése!-TT

----Balı dipten, yağı üstten yala(sıyır al)!

>eke nîyame sere neno zaniteyene !

***Eke néame sarre, néno zonaene //zanaene/.-TT

----Başa gelmemiş ise, bilinmez...

>sere şora kotî, lingî kî dima şone !

***Sare şéro koti, lingi dıma(dımera) şoné.-TT

----Baş nereye(giderse), ayaklar da oraya(giderler)

>sere ebe zon sencîno !

***Sare ve zon sencino--TT

----Kafa(baş) dil ile tartılır.

>sere bıbirne, tern mebirne !

***Sare bıbirne, tern mebirne!--TT

----Baş kes, yaş kesme!

>bela nevano ez eno !

***Bela névano, ez yénu--TT

----Bela gelirim demez.

>panc beçîkî ju nebene !

***Ponc béçiki jü nébenéTT

----Beş parmak bir olmaz.

>qula kardîye verena ra, qula zonî neverena ra !

***Khul é kardi véreno, khulé zoni névéreno--TT

----Bıçak yarası geçer(iyileşir), dil yarası geçmez(iyileşmez).

***Thorva kardi vira sona, thorva zoni vira né sona.--TT

----Bıçak darbesi unutulur, dil darbesi unutulamaz.

>nezanayîş ya zere ya kî serê dejneno !

***Nézonaene, ya zerre, ya ki sare deznena--TT

----Bilmemek; ya karın, ya da baş ağrıtır.

>hazar çî zana, oncî ju zanayîra biperse !

***Hozar réé ke zona, unca ki ju zanay ra perske!--TT

----Bin kere bilsen de, bir bilene sor!

>hazar dost şenik o, ju dişmen zaf o !

***Hozar dost seniko, ju dısmen zédero(zof o)--TT

----Bin dost yetersiz (az), bir düşman fazladır..

Dên roja rindere memano !

□ Dén roza (roca) rinderé memano!--TT

□ ----Borç iyi güne kalmamalı!

□ >teneko tal veng vejeno !

□ Teneko tol, veng vezeno--TT

□ ---- Boş teneke ses çıkarır (öter).

□ >ewro mirê, meyşte tore !

□ Ewro mı ré, meste to ré.--TT

□ ---- Bugün bana, yarın sana...

□ >kerga mawa ewroyî, kaz a meyştera rinda !

□ Kerga maa ewroy, qeza meste ra rında--TT

- ▣ ----Bu günkü tavuğumuz, yarınki kazdan iyidir. >dest destû ra xurt o ! ---El, elden güçlüdür (üstündür).
- ▣ >loqmo girs burê, pers o girs mevajê !
- ▣ Loqmo girs bure, qeso girs meke!--TT
- ▣ ---- Büyük lokma ye(al), büyük söz(laf) etme!
- ▣ >xirabîya ke ena canî ser, şorone malî ser.
- ▣ Xıravi a ke yéna canî ser, şérone mali ser!--TT
- ▣ ----Can üzerine gelen kötülük(bela), mal üzerine gitsin
- ▣ Çı ke yéno canî ré, béro mali ré!--TT
- ▣ ----Cana gelen, mala gelsin!..
- ▣ >can ke nevejîa xuyê nevejîna !
- ▣ Can ke névéjîyo, xuye névéjîna.--TT
- ▣ ----Can çıkmadan, huy çıkmaz...
- ▣ >kamo ke wazeno sereşitî buro, manga le xo de çarneno !
- ▣ Kam ke wazeno, serésiti buro, manga léé xo de çrayneno.--TT
- ▣ ----Kaymak yemek isteyen, ineği yanında otlatır.
- ▣ >vane comerd o mal ra kene, vane egîd o canra kene !
- ▣ vané: comerd o mal ra kené, egid o can ra kené.--TT
- ▣ ----Derler ki; cömerdi maldan, yiğidi candan ederler.
- ▣ Vané comerd o mal ra, egid o can ra beno.--TT
- ▣ ----Derler ki, cömert olan maldan, yiğit olan candan olur.
- ▣ >pisinga hewlw merde xo nemusnena kesî !
- ▣ Pisinga hewle, merdé xo némusnena kesi.--TT
- ▣ ----İyi kedi, ölüsünü kimseye göstermez.
- ▣ >dîk o hewl hona hakte ro vengdano !
- ▣ Diko hewl, hona ke hak de ro, veng dano.TT
- ▣ ----İyi horoz, henüz yumurtada iken öter.
- ▣ >çiyo ke rew bereqîya rew kî şono xora ! ---Erken parlayan (şey), erken de söner.
- ▣ >mede çeverê şarîra şar kî dano çeverê tora !
- ▣ Mede çeverê sari ro, sar ki dano çeverê to ro.TT
- ▣ ----Başkasının kapısını çalma, başkası da kapını çalar(çalmasın)
- ▣ >xiza reçberî feke hengazîyadede ro !
- ▣ Xızna reçberi feké hengaji de ro.--TT
- ▣ ----Çiftçinin hazinesi, sabanın ucundadır. >zere reñçberî qılaşno ya, zere ra çewres serena vejî yo !
- ▣ Zerré reçberi qılasno ra, zerre ra çewrés saréna cıra véjîyo.-TT
- ▣ ----Çiftçinin karnını yarmışlar(deşmişler), içinden baş daha çıkmış.
- ▣ >mal o bewayîr para heşîya !
- ▣ Mal o béwayir, bara heşi o.--TT
- ▣ ----Sahipsız mal, ayının payıdır.
- ▣ >zaf zarar o, senik qerar o ! ----Fazla zarar, az karardır(yeterdir).
- ▣ Zaf o, zarar o, senik o qeraro.--TT
- ▣ -Fazlaysa zarar, azsa karardır.
- ▣ >kutiko ke zaf laweno, mordemî neceno ! ----Çok havlayan köpek, adamı ısırmaz.
- ▣ >texto poyayê mix neceno ! ---Çürük tahta, çivi tutmaz.
- ▣ >sere koyî be dü nebena !
- ▣ Gilé koyî bé mız(sis) nébeno.--TT
- ▣ ----Dağın tepesi(başı) dumansız olmaz.
- ▣ >ko nêreseno koyî, mordem reseno mordemî ! ----Dağ dağa kavuşmaz, adam adama kavuşur.
- ▣ >venge dawilî dürîra weş eno !

▣ Vengé dowuli, duri ra wes yéno.--TT
▣ ----Davulun sesi, uzaktan hoş gelir.
▣ >xex xexî ra hesken o, mele kî merdî ra !
▣ Xéğ, xéği ra hes keno, mîle ki merdi ra.--TT
▣ ----Deli; deliyi sever, imam da ölüyü...
▣ >axwa qurê giran şona !
▣ Awxa gurre giran sona.--TT
▣ --- Fazla (çok=büyük) su, ağır akar.
▣ >meqüyê axwa bebine !
▣ Mekuye awxa bébîne!--TT
▣ ----Dipsiz suya girme! (Dibi görünmeyen suya girme!..)
▣ >zon de astik çîno ! ----Dilde kemik yoktur.
>qeso rayşt girano ! ----Doğru söz ağırdır.
>malê dinya dinya de maneno ! ----Dünya malı dünyada kalır.
>dost roja tengede kivşê beno !
▣ Dost roza tenge de béli beno.--TT
▣ ----Dost sıkıntılı günde belli olur(anlaşılır).
▣ >nêramit neçînena !
▣ Néramıt, néçînena.--TT
▣ ----Ekmedin, biçemezsin.
▣ >pala zernene hereranene kî, her oncî her o !
▣ Polana zernéne heri rané ki, her unca her o.-TT
▣ ----Altın palan da vurulsa, eşek gene eşektir.
▣ >kerga feqîra, tek tek haka kena ! ----Fakirlerin tavuğu, tek tek yumurtlar.
>çîyoke çim ra dürîbone, zerîyera kî dürîyo !
▣ Çım ra ke duri vo, zerri ra ki duriyo.--TT
▣ ----Gözden uzak olan, gönülden de uzak olur.
▣ >heqê hardê nemanena !
▣ Heqa hardi némanena.--TT
▣ ----Yerin hakkı kalmaz.
▣ >heqê caye xo vînena !
▣ Heqe caé xo vénena.--TT
▣ ----Hak yerini bulur.
▣ >rindîye buwaze, rindîye bivîne !
▣ Rındie bıwaze, rındie bivéne.--TT
▣ ----İyilik iste, iyilik bul.
▣ >dima her sevacerî qiyamo ! qiyame//oroji : yokuş
▣ Heri dima devacér, orojia.--TT
▣ ----Eşek arkasında iniş, yokuştur.
▣ >her kes raya xora şono ! ---Herkes yolunda gider.
>kam sekeno xore keno ! ----Kim ne ederse, kendine eder.
>her cendek* linga xora darde beno ! -* cendeg: ceset o.
▣ Her lese linga ho ra darde bena. TT * Ê héywani les a.
▣ ----Her leş, kendi ayağından asılır.
▣ >dîk mireno, çimê xo silondî de maneno ! ----Horoz ölür, gözü çüplükte kalır.
▣ >kutikokê wazeno gaz bikero, didan nemusneno !
▣ Kutiko ke goz kero, dıdanu némusneno.--TT
▣ ----Isıran köpek, dişlerini göstermez.
▣ >di serî ju lêde negîrîne !

- Dı saréi ju lé de négiriné.--TT
- ----İki baş (kelle) bir kazanda kaynamaz(lar)
- >di reyî goş serne, reyê qesey bike ! ---- iki ker kulak ver, bir kere konuş!
- >mordem haut de çiko, hawtayê de kî o yo !
- Howtine de çı bi, howtai de ki uyo.--TT
- Adam, yedisinde ne ise, yetmişinde de odur.
- >lak ca o barî de visîno !
- La cao bari de vîşino.--TT
- La koti de bari o, uza de vîşino--TT
- ----İp, ince yerinden kopar.
- >dua ye kutîkî ke qeulbîyene, azmen ra astikî varene !
- Dua kutiki ke qewul biyéne, asmén ra ostiki voréne.--TT
- >ewlado rind mordemi keno vezîr, xirab keno rezîl ! ---İyi evlat insanı vezir eder, kötüsü rezil...
- >mordemke rindîye kerde, rindîye vîneneno !
- Mordemi ke rındie kerde, rındie véneneno.--TT
- ----İnsan iyilik yaparsa, iyilik bulur.
- >mordem be kinco kole, mordem nebeno !
- Mordem bé kinc u kol mordem nébeno.--TT
- >çucikê beper fir nedana ! ----Kuş(serçe) kanatsız uçmaz
- >vergo kal raya xo şaşnîkeno !
- Vergo khal, raa xo sas nékeno.--TT
- ----Yaşlı kurt yolunu şaşırılmaz.
- >perê mordeme kalî keno xort !
- Pere, mordemé khali keno xort.--TT
- --Para, yaşlı adamı, genç eder.
- Buraya kadar olan kısım Venguvac dan alıntıdır.

[By Metin Güler](#)
[Dersim 1938 - Ein Völkermord.](#)
[Ein Verbrechen an der Menschlichkeit!](#)

Dersim 1938 - Ein Völkermord.
Ein Verbrechen an der Menschlichkeit!

Am 4. Mai 1937 beschloss das türkische Kabinett Maßnahmen zur Züchtigung und Deportation zu ergreifen, statuiert werden sollte auf dieser rechtlichen Grundlage vermeintlichen Wohlwollens jedoch ein Exempel sondergleichen.

Unter dem Deckmantel staatlicher Legitimation wurde der Weg geebnet, die Region Dersim ethnisch zu säubern, mit der Folge, dass im Frühjahr 1938 türkische Streitkräfte ihr Feuer aus der Luft und am Boden eröffneten.

Die Vernichtung erfolgte systematisch; zu allererst wurden geistliche Führungspersonen eliminiert oder vertrieben, im Anschluss folgte das Zusammenpferchen der Menschen an strategisch günstig gelegenen Punkten sowie deren effektive Tötung durch materialsparende Tötungsmethoden unter Zuhilfenahme von Hieb- und Stichwaffen.

Die traurige Bilanz dieser Operation beläuft sich nach offiziellen Angaben auf über 13.000 ermordete Zivilisten, größtenteils Zaza alevitischer Konfession.

1938 fanden im Zuge dieser Ereignisse Hundertschaften an Armeniern, die durch Zuflucht in alevitische Zaza-Haushalte den armenischen Genozid überlebt hatten, sowie alevitische Kurden ebenfalls ihr Ende.

In der Vorgehensweise unübertroffen grausam, ist dies allerdings nur der Höhepunkt einer langen Historie wiederholter Massaker an nicht-muslimischen Bevölkerungsgruppen in Ostanatolien, seit der Schlacht bei Tschaldiran.

Insofern betrifft die Zaza nicht nur der Völkermord des Jahres 1938, sondern auch die grausamen Ereignisse von 1915, 1921 und 1925.

Zur Rechtfertigung seiner blutigen Vergangenheit, propagiert die türkische Regierung seit jeher einen Aufstand im Dersim des Jahres 1938, der zu einer Niederschlagung gezwungen hätte. Um diesem Argument Gewicht zu verleihen, wurden und werden heute noch vereinzelte Streitigkeiten innerhalb einer vermeintlich feudalistischen Bevölkerung mit alteingesessenen und ungerechten Machtstrukturen vorgeführt, jedoch zum größten Teil einfach nur fingiert.

Welcher Logik könnte eine solche Denkweise folgen, die hunderten Frauen und Kindern unterstellt, Aufständische gewesen zu sein? Mehr noch, wie decken sich solche dreiste Behauptungen mit einer Region, die damals wie heute nahezu unbewaffnet war/ist?

Die Ereignisse von 1938, sowie aller vorhergehender Jahre, können und werden niemals als Ultima Ratio zu begreifen sein. Insbesondere dann nicht, wenn im Nachgang zu all dieser Gewalt die Überlebenden vertrieben und Familien auseinander gerissen wurden, nur um die Kinder möglichst einzeln und an voneinander entfernten Orten zwangsweise adoptieren zu lassen.

Die türkische Republik kann auf keine rühmliche Vergangenheit zurückblicken.

Sie hat Schuld von enormem Gewicht auf sich geladen und diese friedliche Region in Ostanatolien zerschlagen, sowie unwiderruflich zerstört.

Noch heute stehen die damaligen Bevölkerungsgruppen in freundschaftlichem Kontakt zueinander und erwählen gemeinsam durch Informationskampagnen den friedlichen Weg der Versöhnung, auch mit der türkischen Regierung. Allerdings wird diese bis heute ihrer Verantwortung nicht gerecht!

Deshalb fordern wir die türkische Regierung dazu auf, den Genozid von 1938 offiziell anzuerkennen und dessen Platz in der Schulbuchliteratur einzuräumen.

Der Weg zu einer friedlichen Zukunft führt unzweifelhaft über eine aufgeklärte Generation von jungen Menschen, die nicht geprägt sind von fundamentalem Hass und Rassismus!

Der FDG veranstaltet an jedem 4. Mai einen Gedenktag zu Ehren der Opfer und Zwecks Verlautbarung seiner Forderungen gegenüber einer schuldbeladenen Regierung!
Wir unterstützen die FDG in ihrem Vorhaben!

PLATFORMÊ ZAZAYAN – ZAZA PLATFORMU – ZAZA PLATTFORM
platformeazayan@hotmail.de

DÊSIM 38 TERTELEO, SUCÊ ÎNSANETÎNO!

4ê Gulane 1937ine de wexto ke diwanê weziran binê namê „Dersim tedip ve tenkil harekatı“ de diya arê, qerar da ra cı, şarê maê Dêsimi rê ferman vet; peyniya nê qerarê herekati de Terteleo Peyên, kokvetena jü mîleti amê meydan. Qeraro ke gêriyo, pê ney, usarê 1983i de verba şarê Dêsimi hewa u herd ra jü herekato ebe fêlo henên ard ra ser ke jü mîleti serê dinya ra wedaro. Mordem şikino ney cênosid name kero. Hele ke pir u rayberê qewmi hedef girotê, kıştê ya ki ruşnê surgın. Nê terteleyle de Şarê Ma (Zazaê Elewi/Kırmanci) u Kırdasan, jü ki Hermeniyê ke Terteleo Verên ra xelesiyay biy ra, inan ki nesibê xo girot. Cengê Çaldırani ra nat, şarê mao ke keylê zulım u qırkerden u tertele diyo, biyo şahidê Tertelê Verêni (1915), wextê Cumhuriyeti de ki serranê 1921, 1925 u 1938ine de be xo tertele u qırkerdene diya.

Cumhuriyetê Tırkiya seba ke na qırkerdene de xo wayirê heqe veco u nê terteleyle meşru kero, propagandê zürî bestê pêra; qaşo, a mıntıqa de taine ver kerdo ra dewlete, jü ki qewgê eşiran kerdê mane. Dewlete nê weqatê tek – tuki kerdê mane, şarê Dêsimi pêrine rê kerdê mal, cı ra vato „isyan“. Raştiye nawa ke na kokvetene ra aver şarê Dêsimi thaba sere we nêdardo. Jü mîleto bêçek u bêsilâ, domanê masum u paki, cêniki, nêşkinê sere wedarê. Dewleta C.T. zê goneweran jü suc u cirmê insanetine ardo werê, êyê ke tertele ra reyiyê ra ki, surgın kerdê, nêçe derd u keder kerdo zerrê meğduran. Dewleta Tırkan, o terteleo ke vıraşto, gani ewro endi qebul kero, ebe na guna vîlê xo gereke weziyet u luzmiyetanê heq u huquqi ebe qeydeo medeni biaro hurendi.

Terteleo ke vıraziyo, gereke resmiyet de nas bo, bıkuyo kıtabanê mektebi. Eke jü aco (azo) henên rareso ke kin u qerez u insananê binan rê dışmeniye mezano, zerrweşiye miyan de pil bo; o taw mordem gani tarixê xo de bêri têri.
FDG her serre 4ê Gulane de Tertelê 38i meydanan de ano ra xo viri u keno naletme, ma nê gurey zaf be qimet vênênime u pheşti danime cı.

PLATFORMÊ ZAZAYAN - ZAZA PLATFORMU - ZAZA PLATTFORM
platformeazayan@hotmail.de

DERSİM 38 SOYKIRIMDIR, İNSANLIK SUÇUDUR!

4 Mayıs 1937’de Bakanlar Kurulunca „Dersim tedip ve tenkil harekatı“ adı altında alınan karar ile, çoğunluğunu Alevi Zazalarının oluşturduğu Dersim halkına karşı aslında soykırıma varan bir hareket kararı alınmıştır. Alınan bu karar doğrultusunda 1938 baharında Dersim halkına karşı havadan ve karadan imha ve yok etme amaçlı soykırım olarak nitelendirilebilecek bir hareket başlatılmıştır. Halkın dini önderleri de özellikle hedef alınarak öldürülmüş ve/ya sürgüne gönderilmiştir. Bu soykırımdan Alevi Zazalar, Alevi Kürtler yanında önceki soykırımdan kurtulan Ermeniler de nasibini almıştır.

Çaldıran Savaşı'ndan bu yana birçok kırım ve sürgün yaşamış olan Zazalar, 1915'teki soykırıma tanık olmuş, Cumhuriyet Döneminde de 1921, 1925 ve 1938'de soykırım ve katliamlara maruz kalmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti; bu katliamı haklı göstermek için gerçek dışı propagandalar yapmış, katliamı meşrulaştırmak amacıyla bölgede vuku bulan bazı çatışma ve aşiret kavgalarını bahane ederek gerekçe göstermiş ve bu münferit olayları tüm Dersim halkına malederek olayları bir „isyan“ olarak lanse etmiştir. Oysa bu köklü soykırım öncesi, Dersim halkı bir isyanda bulunmamıştır. Silahsız bir halk ve onbinlerce masum çocuk ve kadın isyan edemez. T.C. Devleti, hunharca bir insanlık suçu işlemiş, kırmıdan kurtulanların çoğunu ise sürgün ederek mağdurlara büyük acılar yaşatmıştır. Türk Devleti, yaptığı bu soykırımı bugün artık sahiplenmeli, bu mesuliyetle bütün hukuki görev ve gereklerini medeni bir şekilde yerine getirmelidir.

Yapılan soykırım resmi olarak tanınmalı ve ders kitaplarına da girmelidir. Kinsiz, nefretsiz, ırkçı karşıtı ve hoşgörülü bir nesil yetiştirmek, kendi tarihiyle yüzleşmekten geçer. FDG'nin, Dersim halkına yapılan insanlık suçunu tanıtmak ve kınamak amacıyla her yıl 4 Mayıs'ta düzenlediği anmayı saygıyla karşılıyor ve destekliyoruz.

PLATFORMÊ ZAZAYAN - ZAZA PLATFORMU - ZAZA PLATTFORM
platformeazayan@hotmail.de

[By Zaza Edebiyatı](#)

ZAZANADA / ZAZAİSTANDA

ZAZA HALKINI

YOK **ZAZAÇA** SAYANLARA
YOK OLUYOR
FARKINDA MISINIZ?

LÜTFEN OY VERMEYİN

Havadise Zazayan şared Yılmaz Kanat Zaza Sasani's status.

By Yılmaz Kanat Zaza Sasani
Çend wext şiyto binatı ra
Çend inson mı şınasna bade to ra
Çend bajarın mı hewelna semede to ra
La ıka ez ewniyeno xo ra
Mı çıra to xo vira nêkerd ez nêzano....

Havadise Zazayan şared Zaza Edebiyatı's photo.

By Zaza Edebiyatı

Ülkemizde demokratikleşmenin hedefi şu olmalıdır: Türkiyeye demokrasi, Zazalara ve Zazaistana otonomi. İspanya gibi diğer bazı devletlerde olduğu gibi, ülkemiz de çok uluslu bir toplum olarak demokratikleşme ve sosyal barışa kavuşma mecburiyetindedir. Çünkü ancak böyle sosyal, ekonomik ve bilimsel düzeylerde ilerler ve gelişir. İspanya Franco diktatörlüğünün sona ermesiyle köklü siyasi reformlar yaparak sosyal barış ve huzura kavuştu. Katalanlar ile Basklar ve dilleri Katalanca ve Baskça anayasada resmen tanındı. Bu halklara kendi toprakları üzerinde otonomi ve yerel hükümet kurma hakkı verildi. Her iki dil de İspanyolca'nın yanında resmi dil olarak kullanılmaktadır. Günümüzde

İspanya demokratik, sağlam, huzurlu ve sosyal barışa kavuşmuş bir ülke olarak Avrupa Birliğinde yer almaktadır.

Bundan çok önceleri İsviçre anayasasında dört otonom bölge ve resmi dil (Almanca, İtalyanca, Fransızca ve Reto Romance), Belçika anayasasında iki resmi dil kabul edilip, demokratik ve sağlam bir devlet olarak örnek vericidir. Diğer bir örnek 16 eyalet ve yerel hükümetli Federal Almanya devletidir.

Çok uluslu bir ülke olan Türkiye’de de İsviçre ve İspanya misali köklü bir siyasi reform yapılarak federatif bir devlet sistemi kurulabilir.

Zaza Halkı, aydın ve kurumları öncülüğünde mücadele ederek ulusal ve demokratik haklarını kazanırsa, Zaza Dili ve kültürü de kurtulur ve gelişir. Ancak bu mücadele süreci uzun vadeli. Buna ancak azimli, sürekli mücadele ve kısa vadeli adımlarla ulaşılır. Bu hedefler şudur:

1. Zaza Halkı ve Zaza Dili anayasada resmen tanınmalı
2. Zazaca radyo ve televizyon kanalı açılmalı
3. Okullarda (anaokulu, ilkokul, vs.) Zazaca eğitim ve öğretim dili olmalı
4. Zaza Halkı’na kendi toprağı üstünde bölgesel otonomi verilmeli
5. Otonomide Zazaca resmi dil olmalı

By Zaza Edebiyatı

M.FATİH ÇİÇEK: ZAZACA’YI BİLİNÇLİ BİR ŞEKİLDE LEHÇE OLARAK VURGULAYANLARIN, SIRTLARINDAKİ KIRBAÇLARIN İZİ HENÜZ İYİLEŞMİŞKEN, DÖNÜP SIRTIMIZI KIRBAÇLAMALARININ HESABINI TARİHE BIRAKIYORUM

Alaska Fairbanks Üniversitesi Dilbilimcisi Miçael Kraus New Scientist dergisinde yayımlanan bilimsel makalesinde “Zazaca Dünya Dilleri Arasındaki Yerini Perçinlemiştir.” İfadesini okuduktan bunun ülkemizde hala perçinlememiş olmasına üzüliyorum. Bu ifadeyi Zazaca’yı bir lehçe olarak algılayan şahsiyetlere yad etmek istiyorum.

Zazaca’yı bilinçli bir şekilde lehçe olarak vurgulayanların, sırtlarındaki kırbaçların izi henüz

iyileşmişken, dönüp sırtımızı kırbaçlamalarının hesabını tarihe bırakıyorum.Zazaca sözcüğünün kökeninin “Sasani” sözcüğünden Babil dönemine ait M.Ö. 3000’li yıllara dayanan Ninni-Zaza tanrıçasından, Marco Polo’nun Musul-Erzincan-Erzurum üçgenine verdiği “Zorzanie” ismine kadar dayanan köklü bir geçmişe sahip olan Zazaca ’nın, günümüzde hakkettiği noktada olmayışı, başta biz Zazaları olmak üzere bir çok insanı üzdüğüne inanıyorum.2008 de UNESCO’nun yayımladığı. Zazaca’nın yok olmaz tehlikesinde olduğunu belirten raporu tarihimizin en acı belgesi oldu adeta.Bu rapor bir yandan da bizim için, artık dilimize sahip çıkmanın bir zorunluluk oldu ve bizi kamçılayan bir uyarı olduğunu da belirtmek istiyorum. Zazaların bu krizi değim yerindeyse adeta tersine çevirdiğine inanıyorum.

Son olarak Bingöl Üniversitesinin bu yönde bir adım atması bizi son derece umutlu kılmıştır. Yapılan bu çalışmalar ile Zazaca’nın akademik alanda yerini bulması ve bilimsel veriler ışığında oluşturulacak arşiv ve kütüphanenin hepimizin, önümüzü daha sağlıklı görmek için bir ışık olacağını kanaatindeyim. Bu bağlamda siyasetçilerimizin de son dönemde Zazaca’ya göstermiş oldukları ilgi bu çalışmaların hızlı ve sağlıklı bir şekilde yürütmesine çok önemli katkı sunacağından da eminim. Zazaca’nın kendi bölgesinde bile hâkim bir kültüre sahip olmaması, ekonomik, politik ve kültürel bir pazara sahip olmaması, dilimizin kullanılmasının önünü tıkamış adeta.Ama son dönemde Zazaca ya gösterilen ilgi ve alaka bizi son derece umutlandırıyor.

Zazaca ile ilgili yapılan haber ve yazılan yazılara ilginin yüksek olması bunun en büyük göstergesidir. Zazaca’nın gelişmesi ve hak ettiği değere kavuşması için öncelikle yapmamız gereken Zazaca ile Zazalar’ ın barıştırılmasıdır.Bu barışı sağlamak için, Zazaca ’nın standart bir şekle kavuşturulama çalışmaları ile birlikte yerel lehçe de yapılan çalışmalar ile bunun pekiştirilmesi gerekmektedir. Yalnızca standart yapılan çalışmalar bu dili anlamayan yeni nesil arasındaki kopukluğu daha derinleştireceğinden, bunun kesinlikle yapılması hatta öncelikle yapılan çalışmaların bu yönde olması gerektiğine inanıyorum.

Zazaca şuanda tıpkı bir bebek gibi emekleme dönemini yaşamaktadır. Bu emekleme dönemi bitene kadar, bebek dilini kullanmamız gerekiyor.Ancak unutmamız gereken bir gerçek var oda Zazaca dilinin gelişmesi ve yeşermesi için öncelikle Zazaların kendi diline sahip çıkması gerekiyor. Zazaların, Zazaca ile ilgili yapılan çalışmalara sahip çıkmaması, yapılan ve yapılacak çalışmalar kısa bir süre önemini yitireceğinin kanısındayım. Bu nokta Tunceli bölgesinin çok önemli bir mesafe kat ettiği, yapılan çalışmalara içtenlikle sahip çıktığı ve dilimizin kaybolmaması konusunda önemli bir katkılarının olduğunu düşünüyorum. Bingöl ve diğer Bölgelerimizin de en az Tunceli ve Tuncelililer kadar özverili ve bilinçli olması gerekiyor ki Zazaca her yerde yaşasın ve yaşatılabilsin. Bu noktada yerel basına önemli görev düşüyor. Bütün gazete ve sitelerinde Zazaca yer vermeleri hatta bu konuda pozitif ayrımcılık göstermeleri gerekmektedir. Yayın konusunda TRT6’nın kısa vadede Zazaca programlara daha çok yer vermesi ve uzun vadede TRT bünyesinde bağımsız bir kanalın yayına başlaması gerekiyor. Bunun gerçekleşmesi için Sivil Toplum Örgütlerinin ve Siyasetçilerimiz gerekli kararlılığı ortaya koyup, kamuoyu oluşturmaları gerekiyor. Ayrıca Zazaca ’nın ülkemizde ve dünyamız da hak ettiği yerini alması ve gelecek nesillere aktarılması için eğitim diline muhakkak kavuşturulması gerekiyor.

Son olarak, Zazaların Zazaca hakkında önemli birikime sahip olmamaları da kaygı verici. Bu konuda ki kaygıların giderilmesi için yapılan çalışmalarının takip edilmesi ve bu yönlü çalışmalara katkı sunmaları gerekiyor. Özellikle Kürdolojinin babası olarak bilinen Prof. Dr. Minorsky ve Oscar Mann gibi değerlerli bilim Adamları’nın çalışmalarını okumalarını tavsiye ediyorum. Zazaca’nın yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması için yapılacak her türlü çalışmaya ön ayak olanlara teşekkürlerimi şimdiden sunarken, Ramazan ayının ve bayramın bizim için hayırlara vesile olmasını diliyorum. Ayrıca

Başta Pakistan olmak üzere dünyanın her yerinde baş gösterilen doğal felaketlerde hayatını kaybedenlere Allahaan rahmet dilerken, geride kalanlara gerekli yardımların kısa süreli kavuşturulması ve yardımların sağlıklı olarak yapılmasını diliyorum. Hepimizin bu konuda duyarlılık gösterip gerekli yardımları yapmaları gerekiyor çünkü yarın aynı felaketi bizde yaşayabiliriz.

<http://tavz.net/>

By Zaza Edebiyatı

Bingöl Sosyal Kültürel ve Ekonomik Kalkınma Derneği (BİN-DER) tarafından 4 hafta boyunca 18 kursiyere Zazaca eğitim verdi.

Bingöl Sosyal Kültürel ve Ekonomik Kalkınma Derneği (BİN-DER) tarafından 4 hafta boyunca 18 kursiyere Zazaca konusunda Vate Dergisi grubuna mensup, emekli öğretmen Mahmut Yürük tarafından kursiyerlere eğitim verdi.

Talep olursa imamlara ve vaizlere de kurs verebiliriz

18 kişinin eğitimini tamamladığını belirten BİN-DER Başkanı Doğan Karasu, talep olması durumunda imamlara ve vaizlere de kurs verebileceklerini kaydetti. BİN-DER'e gelen talepler üzerine kurs açtıklarını ifade eden Karasu, "BİN-DER olarak gelen talebi değerlendirdik. Diyarbakır'dan, Vate Dergisi grubuna mensup, emekli öğretmen Mahmut Yürük'ü getirttik. Kendileri hiçbir karşılık beklemeden 4 hafta boyunca 18 kursiyere eğitim verdi. Kendilerine teşekkür ediyoruz. Birinci grup eğitimini tamamladı. Talep olması durumunda imamlara, vaiz/vaizelere, sağlık çalışanlarına, üniversite öğrencilerine, eğitim çalışanlarına, diğer meslek gruplarına yardımcı olabiliriz" diye konuştu.

Anadilinizi öğrenin

Zazaca'nın kaybolmaya yüz tutmuş diller arasında olduğunu hatırlatan Karasu, Bingöllülere yaptığı çağrıda herkesin anadilini öğrenmesini istedi. Karasu, "Birinci grup eğitiminde, eğitimi alanların dil seviyesi normaldi. Bu eğitimde alfabe, gramer terimleri, isim ve isimlerin halleri, sıfat ve sıfat çeşitleri, zamir ve zamir çeşitleri, zarf ve zarf çeşitleri, edatlar, fiiller, kipler, cümle ve cümle yapısı, imla kuralları, cümlenin öğeleri vb. konularda eğitim verilmiştir. Bingöllü gençlere önerimiz şudur: 'Anadilinizi öğrenin. Kaybolmasına rıza göstermeyin. Bu fırsatı iyi değerlendirin. Birkaç yıl sonra Kirdkî/ Zazakî/Dimilkî dilini bilmek bir tercih sebebi olacaktır. Ülkemizin gidişatı bu yöndedir. Ülkemizin selameti de bunu gerektirmektedir" şeklinde konuştu.

<http://www.bingolonline.com/Form.php?Sayfa=Yazdir&id=34340&f=1>

Havadise Zazayan şared Mesut Asmên Keskin's photo.

By Mesut Asmên Keskin

Kilame Zazaki

"Iyke Zone xora dūr sone rā xizirira wejiye, Zone isani are isano, Qereke wayir biwejiye"

"Mı zur u buxtananê tode basnêkerd, no mirê bi derd. Mı ki verva to çhok nênaro, vo no ki torê derd bo.* Sêyd Rıza

Kilame Zazaki

"Iyke Zone xora dÛr sone râ xizirira wejiye, Zone isani are isano, Qereke wayir biwejiye"

"Mı zur u buxtananê tode basnêkerd, no mirê bi derd. Mı ki verva to çhok nênaroy, vo no ki torê derd bo.* Sêyd Rıza

26.01.2008

Duayî

Ya Tîja hometê
Tora keno reca û minetê
Roştîya xo ma sera kemî mekê
Ma nur o tanîya xo ra marim mekê
Lewê hometa xo de
Caye kî ma de
Loqmê ma de, çimê kesî meverdê
Ma kî motacê kesî meke
Neheq û xaina ra
Zur û huşka ra
Zalim û gonîwera ra
xezeb û xîşma ra
Qeda û bela ra
Bişevêknê

Ez terkitû şîyûne dîyarê dewe,
Axayê mi te de fetelîno ve kinc û kîsveto kewe,

ez qirvanê to bi qilawizê Hewsê Dewe,
bê comerdîye, ma rê çêverde xêr cisane!

Ez îyûne dîyarê Mose
Hewsê kalikê mi oseno zê tose
To ke ced û celalê min a
Minêseyî rê caye ra bîose!

Kaniyê Xizirî bo!
Desta Duzirî* bo!
Çemê Muzirî bo!
Ma kerdo kemî, Heq zêde kero!
Bereketê Xêlil îvrayimi te de bo!

Xirave ve ra ma memisne,
nêbiyayiye çêverê ma mesoyne,
neqe sêmuga ma ra dûrî bere,
risko xêr bide,
heram wertê riskê az-uzê ma meke!

Heq to de bo !
Heq mordemê de pîl o !
Heq kederê be to nedo !
Heq xerê xo be todo !
Heq pîsire to medo soysiza dest !
Heq to wayîrê derd û qula nekero !
Bexudarbe !

Heq siya xo ma sera kêmi mekero !
Ya Xizir ti wayîre bekesana !
Ya Xizirê homette!
Ya Xizir o qal !
Ya Xizir sîya xo ma serdê kemî mekê!
Ya Xizirê kêlek û gemîya !
Ya Xizir bexte todero !
Xana Xizir î bo !
Ya Xiziro can sivik !
Ya Xizire serê astora bozî
Xizir cetine tora durî bero !
Xizir tore sitar bo !

Ma kerdo kemî Heq hurendî pîrr kero!
Wayîrê mi keder medo!
Vêsanîye û têsaniye ra az uzê sima bisevekno!
Berektê Xêlil îvrayimi tede bo!
Sifrê şima her dayîm ronaye bo!
Linga mêymanê xêrî sêmuga sima ra dûrî mekuyo!
Motacê mixenetî mebêne!
Bexudar be,

weş û war be,
pir û kal be,
raya to rakerdiye bo,
linga to kemere ro meginô,
Heq çî mirodê to ke esto bikero,
îya ma û piyê to to ser ra wemedaro,
neqî sima ra durî fiyo,
risko xêr sima done.

Xiziro Kal her tim hermê to ser o bone.
Bexudar be,
wes û war be,
pir û kal be,

Xiziro Kal to de bo,
Heq ewlado xêr bido,
derdê cîgere ra sima medo,
îya sima az û uzê sima ser ra wemedaro,
neqe sima ra dûri bero,
xirave sêmuga sima mekero,
raya sima rakero,
ri iyayiye ra sima memisno,
niyaz û qiravnê sima hêçe mebero,
Raya Êli-Mihemmedi ra sima durî mefiyo,
Dest û bojiyê sima pêbicêro,
çuyê sima berz kero, ê dismeni ronone,
torzênê sima tuz bo, ê dismeni kor bo.
Ya Heq!
Ya Reb!
Ya Rebb-i Alem!
Ya Heq comerd!
Ya Heqo ke asmenî hotîne ra ronîsto!
Ya Heqo wayîrê çar kosey dinya!
Ya Heqo ke asmenî hotine ra ronisto, çark kosê dinya de nîyadano!
Ya wayîrê çar kosey dinya!
Ya Heq, tîya ke 18 hazor alemî virastê!
Ya Pîrê Ulu Diwanî!
Ya Xizir!
Ya Xiziro Kal!
Ya Xiziro suyariyê Astorê Qirî!
Ya Xiziro suyariyê serê Astorê Qirî!
Ya suyariyê Astorê Qirî!
Ya Xiziro ke her ca de hazir û nazir o!
Ya Xizir, ti ya ke her ca de hazir û nazir a!
Ya Xizirê sata tenge!
Ya Xizir, ti ya ke sata tenge resena!
Ya Xizirê serê deryayî!
Ya Xizirê kelek û gemîya!
Ya Xiziro cantêzik!

Ya Xiziro cansenik!
Ya Kalo Sipê!*

Ya Xizir, Xiziro Kal!
Tî ya ke suyarîyê serê astorê Qirî ya,
tîya ke Xizirê sata tenge ya,
her ca de, her tim hazir û nazir a,
birese îmdadê ma!
Ya bimbarek!)
Tîya ke vejîya, esto rîyê dînya!
Bê comerdîye!
Sifte qom û hometa bîne rê,
o ra dime kî ma rê çêverêde xêr rake!
Az û uzê ma nêwe îye û xiravîye ra zur û iftira ra bişevекne!
Bêrê comerdiye!
Marê çêverêde xêr cişanê!
Niyaz û qîrvanê ma hêçe meberê!
Raya ma tari mekerê!
Raya ma ro tî kerê!
Raye ro ma mecêrê!
Duya û mineta pîr û rayverî nêsîb kerê!
Ma duya û mineta pîr û rayveri ra merum mekerê!
Az û uzê ma xirave ra dûrî fîyêne!
Neqe de ma mesoynêne!
Nêqe ra ma memişnê!
Neqe çêverê ma mekerê!
Neqe ma ra dûrî berê!
Neqe sêmuga ma ra durî fîyêne!
Mordemî neqî çêverê ma ra dûrî fîyêne!
Mordemê neqî ma ra dûrî berê, bela ci dêne!
Nêbîyayîye ma mesoynêne!
Nêbîyayîye ra ma memişnê!
Zulm û zordaiye ra ma memişnêne!
Zulm û zordariye ra ma bişevекnêne!
Firsend dismenê medêne!
Mordemê fesatî ma ra dûrî berêne!
Risko xêr bidêne!
Risko helal bidêne!
Risko helal nêsîb kerêne!
Heram wertê riskê ma mekerê!
Ma rê nîyaz û qîrvano xêr nêsîb kerê!
Nîyaz û qîrvanê ma hêçe meberê!
Can we îyê bidêne!
Sivte canwe îye, o ra dime risiko xêr bidêne!
Sivte canî, o ra dime mal û milki biseveknêne!
Çime iayîye ra ma bîseveкne!
Mordemê çime iyayi ma ra durî fîyêne!
Pêsrî ma ra mordemê xiravî dest mefîyêne!
Hen bikerê ke pêsrî ma ra mordemê xiravî dest mekuyo!
Yaxê ma ra mordemê xiravi dest mefîyêne!

Rî îyayîye ma sare mîyarê!
Rî îyayîye ra ma memisnê!
Firsend ra mordemê fesatî dest mefîyêne!
saâte Eingestellt von [omediye](#)
Labels: [Itiqat u cultura Dersimi](#)

<http://kilamezazaki.blogspot.de/2008/01/duay.html>

By Yılmaz Kanat Zaza Sasani
Çend wext şiyoy binatî ra
Çend inson mî şınasna bade to ra
Çend bajaran mî hewelna semede to ra
La îka ez ewniyeno xo ra
Mî çira to xo vira nêkerd ez nêzano....
Zaza Edebiyatı added a new photo.

[Weşiyede bîmane xezulbe e roja dinya faniya kesire nemenda xezulbe e kesi ke xore jubinra heskerdo no resm mî vet sere ziyada xıziri ra 25 serri esto](#)

EZ BÎYO MAŞUQE TO Ez nezide şono, tî teyna manena Refe xora mevisiye, vîrnîya to, zımıstano mîrena Kes nêzano, na çuçuqe, qey wanena Ez tora zaf heskeno, sebki tî mîde nena Mî heskerena xo, daro kemerira nivisne Ziyarê koye Bingoli, kuli şahade mîne Ez biyone maşîke to, kowara cérené Ez

seba to mirenno, bé halemı bivine Warane kuye bingolde, mı çadire kuye Bé to werdena kamaxe, mıre biye ağüye Ez şıyo koti, tı kıştamıde biya ze siye Roja şari aşma tija, nezano emı qey biye tariye Ax rındekamı, zeryamı, waştıyamı Tı koti menda, roştıya çımanenı İbraim'i Sebro tebate mı nemendo, vérena ra gencyamı Nézano ziyarané Varto'yi, heşna no venge mı? Muskara İbrahim Doğan Varto

Yerevan State University, Faculty of Oriental Studies, Faculty Member

THE ZAZA PEOPLE A NEW ETHNO-POLITICAL FACTOR IN THE REGION

VICTORIA ARAKELOVA
Yerevan

Despite the fact that the global ethnic formation processes have been generally completed, even now, at the end of the 20th century, we sometimes become the witnesses to the birth of new ethnic-national units, which in appropriate situations can be developed into an important regional political factor. This phenomenon is determined by the resurrection of national self-consciousness, creating a new national identity, as well as by regional political developments and inner ethnic processes.

A good illustration of the above is the 4-5 million Zaza people in Central Anatolia. In spite of their distinct national identity and ethnic consciousness, the Zazas have never claimed their separate existence, as they have for centuries been surrounded by the Kurds, the people with a homogeneous language and close culture. Therefore, in the "outer world" they have been always considered as a part of the Kurds, a so-called "Kurdish tribe". The national identity of the Zaza has always been under the shadow of the Kurdish ethnic and national prevalence, and during the last century and a half, it has been totally suppressed by the Kurd's political strivings manifested in numerous movements.

Rare and often contradictory materials left by travelers or those originating from lands inhabited by the Zazas (Armenian intellectuals, etc.), were later supplemented with the new research of Orientalists, mostly Kurdologists, who made special studies of the Zazas. But neither the descriptive accounts of the former (L. Molyneux-Seel, Andranik, N. Talawarian, S. Haykuni, A. Mkrtchian) nor purely academic works of the latter (F. Spiegel, V. Minorsky, F. Andreas, D. Mackenzie, G. Asatrian, etc.) take into consideration the political background of the Zaza question. However, the present situation both within Zaza society and around it (in particular, the actualization of the Kurdish problem) allows us to speak about the above mentioned formation of a new ethno-political factor in the region.

The Zazas live mainly in Dersim (present-day Tunceli), between Erzincan in the north and the Murad-su river in the south, in the far west of historical Upper Armenia, as well as in Bingol, Mush, the province of Diyarbekir, Siverek, Sivas etc.

Rather a big Zaza diaspora - about half a million people - live in Europe, mainly in Germany.

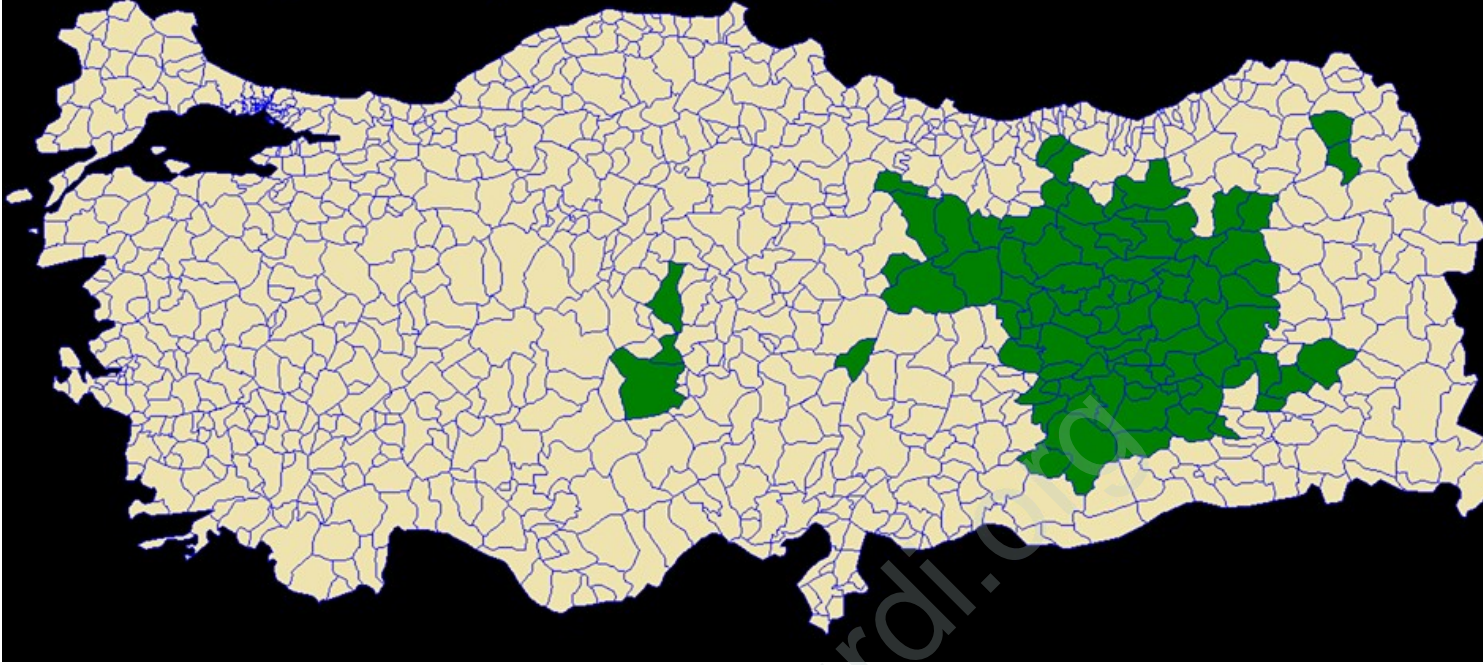
The emergence of the Zazas on the present inhabited territories is connected with the waves of migrations from Daylam, the highlands of Gilan, during the 10-12 centuries which is reflected in their ethnonym - Dim(i)li. The theory of the Caspian origin of the Zazas is substantiated both linguistically (the Zaza language is a North-West Iranian dialect close to Talishi, Azari, Gilyaki, etc.) and historically (there are authentic historical data about the migration of the Daylamits to Central Anatolia) (see in detail with full literature: G.S. Asatrian, *Dim(i)li. - Elr., VII/IV, pp. 405-411*).

Up to now the Armenians call this people *Dzamik*, the term which goes back to Mid-

IRAN & CAUCASUS, vol. 3-4, 1999-2000, pp. 397-408 © International Publications of Iranian Studies

[by Zaza halki](#)

cayê meskeniyê ke tey Zazaki gereke zono resmî bibo

Yılmaz Kanat Zaza Sasani

Hına meewn mı ra zerrê mı deyjena
Ez ha şino meberm hişê mı tı dı monena
Tı zanê ez gani to ra ciya bıbi hına nêbena
Axxx keyna rınd de mı ra vaj sıvê ma hın bena???

•

www.arsivakurdil.com

Zaza Halkının durum özetı "Ne büyük derdtir ki; El'in çobanı gelsin Halk'ımıza ağalık yapsın Beterin beteri ise; Halk'ın ağasının gidip El'e çobanlık yapmasıdır Foto u qesey : Torne thuji

Brazil-Croatia to kick off 2014 World Cup, Spain to play Netherlands

14 Mizdhya dudiya anguş (çemçe/dina) ser 2014

Brezilya -hırvatistan piya kaye gudi yeryin kay kene İspanya Holandaya kay kena

COSTA DO SAUIPE, Brazilya Gagab 6 brezilya kay kenuna kaye gudi mizdhaya anguş (çemçe) ser 2014 akenune aşma vertivare (hezrun) 12 ser 2014 şehere Sao Pauloya, yeuwt (zey) ancaış hitay(gurubi) Yene tekehiya (verezdiya).

Pesne merasime ancaışı viraziya ispanya piya holandaya kay kena; ser 2010 a inu piya kayo peyni (usteme) kay kerd, hitaye (gurube) B

Italy, hitaye (gurube) D italiya esta, uruguay Kosta rika, xşayaiye ingilizi este.

Hitaye (gurube) F Arjantina Nigeriya iran, boznia hegzogina este.

Hitaye (gurube) G, Amerika serete esta, Ghana esta Almanya esta Portekiz esto.

Sima vinene seni hitay (gurubi) este adaira (cera) ancaise brezilyayi re ser 2014.

Following is the draw for Brazil 2014 (seeds listed first):

hita (gurub) A: Brazil, Croatia, Mexico, Cameroon

hita (gurub) B: Spain, Netherlands, çile, Australia

hita (gurub) C: Colombia, Greece, Cote d'Ivoire, Japan

hita (gurub) D: Uruguay, Costa Rica, England, Italy

hita (gurub) E: Switzerland, Ecuador, France, Honduras

hita (gurub) F: Argentina, Bosnia-Herzegovina, Iran, Nigeria

hita (gurub) G: Germany, Portugal, Ghana, United States

hita (gurub) H: Belgium, Algeria, Russia, South Korea

Zaza Edebiyatı

İlk kez Erzincan'da 20.05.2011 tarihinde „Zaza Dili ve Kültürü Üzerine Seminer“ yapıldı.

Geçit Belediyesi salonunda yapılan seminerin bir ilk olması açısından önemliydi. Gelen konuklara ilkin Erzincan'lı yazar Haydar Şahin Zazaca konuştu ve daha sonra Haydar Şahin Zazaca bilmeyenlere Erzincan'da Zazaca'nın geldiği durum ve Zazaların bu konuda çabalarını ve çalışmalarını konusunda geliştirmelerinin önemini vurguladı.

Daha sonra Dilbilimci Dr. Zülfü Selcan sunumunu yaptı. Zazaca'nın tarihi gelişiminden örnekler gösterdi. Gelen misafirler 4 saat cankulağıyla dinledi. Dr.Zülfü Selcan'ın konuşmasından sonra soru ve cevap bölümüne geçildi. Sorulan sorular daha çok Zazaca nasıl bir daha eskisi gibi canlanır ve Erzincan'da ne gibi çalışmalar yapılmalıki halkımız Zazaca'yı tekrar sahiplerin.

Zaza Edebiyatı

Her kesin bildiği gibi, bir süre önce UNESCO Zaza Dili'nin tehlikede olduğunu açıkladı.

Dêsim ve Anadolu'nun büyük kentlerinde Zaza secmenlere güvenerek secime giren parti ve milletvekili adaylarından hiç biri, Zaza Dili ve Kùltürünün yasaması ve yasatılması yönünde ciddi tek bir kelime agzına almıyor.

Biz ana dili Zazaca olanlar, Zazaca'nın tehlikeyi atlatması için ne yapıyoruz?

Su kesin: Zaza Dili'nin tehlikeden kurtulması için Türk ve Kürtlerden önce bu dili ana dili olarak konuşanların sahip çıkması şart.

Bu iş için seçimler tam fırsat.

Ne yapılabilir?

Halihazırda bir Zaza partisi yok. Ana dili Zazaca olanların, Türk ve Kürt partileri arasında seçim yapmaktan başka şansları dar olsa da reylerini şartlı kullanma imkanları var.

İster Türk ve ister Kürt partisine oy vermek isteyen, oyunu vermeden önce parti ve milletvekili adayına: „Zazaca tehlikede. Siz seçilirseniz Zazaca için ne yapacaksınız?“ sorusuna alacakları cevaba göre rey verirlerse çok hayırlı olur. Çünkü reyi alan parti ve kişi bir daha ki seçimde tekrardan bizden rey almaya gelecektir. Bu şekilde seçilmek isteyen parti ve kişiler üzerinde secmenin bir kontrolü oluşacak; sözünü tutamayan kişi ve parti yalancı duruma düşecek; aday ve parti uzun vadede secmenin isteklerini ciddiye almak zorunda kalacaktır..

Eğer İngilizler: „Almanca İngilizce'nin lehcesidir.“, derse, bu önerme uzun vadede İngilizler zamanla Almanca'yı öldürmek istiyor demektir.

Türkiye’de; „Zaza Dili, Kürtçe’nin lehcesidir.“ diyenler de; „Biz Kürt parti ve örgütleri, Zaza Dilini öldürmek niyetindeyiz.“ demektedirler.

Ana dili Zazaca olanlar, -eger Xizir’i ve Xizir Dili’ni seviyorlarsa- Kürt parti ve örgütlerin tehlike sacan bu itiraflarını ciddiye almak zorundadırlar.

Oy bir insanın vicdani ve dolayısıyla namusudur. Gelişigüzel su parti veya su kişiye, -nedeni ne olursa olsun- korkudan ya da ufak tefek çıkarlar için verilmemelidir.

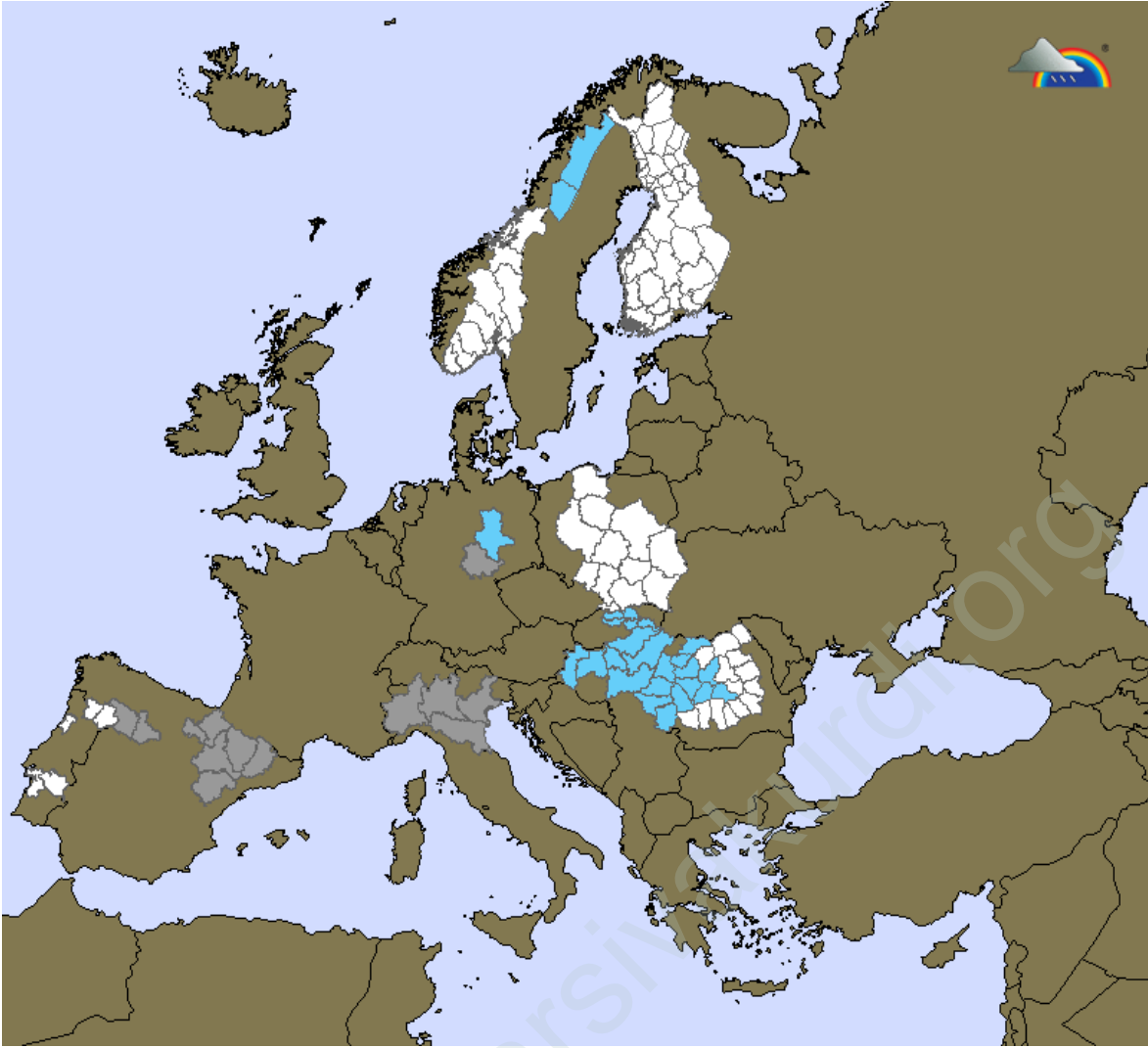
Ana dili Zazaca olanlar eğer isabetli oy verebilirlerse gelecek mecliste Zaza Dili’ni yasatma ve geliştirme yönünde birçok yönden adımlar atılabilir. Mesele bir Zazaca televizyon kanalı veya Türkiye kres ve ilkokullarında okutulma imkanları yaratılabilir. Bu şekilde insanlarımızın Zazaca’yı konuşmaktan utandığı kötü ortam ortadan kalkabilir.

Sait Faik’in dediği gibi, „Hersey istemekle baslar.“

Şimdi Zazaca’nın yasatılması ve geliştirilmesini isteme zamanıdır.

15 puko hari zinet (kuwet/jinet) Evrupa

Puko hari kuwet (zinet) Evrupa , vayo asyeg (viz/rewi) vahati laşeri vezeti(veti), vawrı varetı, snaezatı; 8 riye puko hari ra merdi, kişiyai.

İngiliz toha hari vinenä toha berz yena meydun, tey 60 (şaştay) seriyai ne viniyaha (viniyawa).

Hanzara (hazara) çayi şi miyon awkay (away) ro tohaye berzi hem hiray ters vecene diyare ingilizi ro.

İskoçyayi maşangay ne şune ne yi yene, şiyaiş amaiş ceriya (geriya, raciya raye asini ro; da des peraişi (firaişi) avihayniyai (vindarniyai), eseriyai.

Raiti (rayi) raciyai cerniyai(gerniyai). Hanzara (hazara) keyi(çeyi) ceyrun biriya.

şehere zimeye Almanyayi Hamburg deciya tohaya laşeri ra; roye Elbe 6 metro berz wezişt (hişt).

Meydune Xirismisi hem wendexanyey dirun (dormi/çorşmi) ro raciyai idareyici vendane weşiyatari ra persene tey keya (çey) maenare.

Puki weşi/cuwaış şendat , sahta kerd isveça, danimarkaya polonyai diyare zimeye Evrupaya.

şiyaiş amaiş avihayniya (vindarniya), zyan viraşt (veraşt).

Russian, Ukrainian leaders discuss strategic partnership treaty

16 paytare (servere) Rusya Ukrainya persene wereya verenyayiye /mervainiye xratuye

Gagan 6 , 2013

paytare (servere) Rusya Ukrainya persene wereya verenyayiye /mervainiyina xratuyina Rus, ukrainya baskanlari planli dosluk/arkadaslik/ortakligi sorarlar

paytare (servere) Rusya hem Ukrainya Vladimir Putin piya **Viktor Yanukovyç** qese kerdışe hayreti tepişene usni(usyin) wereya verenyeyiye (mervainiye) xratuye.

Yanukovyç firet (firdat/maxşat/peret) ha ca çin ra a şoçi jarestaree Rusya pe het amaişi re. Ey şiyaiş a Malta peyder kerd, eseret (=sildi).

Heftoyo veryi ey wereye Evrupaya serete wedartatı, vat wereye kem ma paşti kena.

Soçiya o wereye verenyayiye (mervaine) perseti verenyayiye xratuye re hadre keno Rusyaeibya.

Qese kerdış usni (usyin) gure (kare) debareye veryi, neyer (ve/be) hira maenene re.

Hanzara (hazara) tezaruatrı patiy (vera) Yanukovyç este tehere bane idare meydune hu-seriye Kivei zaf (visy) serd esto tehera.

i miradane (heredane) , ey wereye Evrupaya serete wedartatı seruna persaiti piaya, o nuna (nika0 vineno wereye tayn (tuntek) bena (berena) Ukrainyay re.

Putin Ukrainya re weseynet weeye sindore sereti Rusya sipi hem Kazakistana, persaişe sindore serete zaf (visy) ne perseno Ukrainya ra.

Aşmune peyni(usteme/ustene) ra Rusya Ukrayna debarey ra dewsnatı, şıdaynatı adete newi sindora (karaya) vıraşti hem hudmeye Ukrayna ne verdiyai a Rusya.

Zaza Edebiyatı

40'tan Fazla Zaza Kökenli Milletvekili var. Zazaca ölüyorken, Zazaca bir TV bile Halkımıza çok görülürken bu Milletvekillerimizin suskunluğu utanc vericidir ve bu utanc bizlerin değil onlarındır. Elbet bir gün halkımız ve tarih onların suratlarına tükürecektir.

17 Nairyö Mandela paytaro (servero) namdaro thvarştare/veraştare /dadare/dadivaye şionaişe patiy (vera) idareye ciyayiye (periyaye)

Nairyö Mandela paytaro (servero) namdaro thvarştare/veraştare /dadare/dadivaye şionaişe (hareket) patiy (vera) idareye ciyayiyeo (persiyiyeo)

yigit Mandela unlu baskandır ayrılığa karşı hareket yaratıcıdır

http://www.news.cn/engliş/titlepic/118457795_title0h.jpg

http://www.news.cn/engliş/titlepic/118459095_title0h.jpg

Peking Gagan 7 vezire xarice çini jivat merde Nelson mandelay re, veretişe ey re; vacetare vexire xarici Hong Lei, vahmat yezet Nairyö Mandela o berz kerd , yeuwt (zey) yew (je) verenyaye (doste) merdeme çiniyo.

"Nairyö Mandela paytaro (servero) namdaro thvarştare/veraştare /dadare/dadivaye şionaişe patiy (vera) idareye ciyayiye (periyaye) , o anguş (çemçey) ro sinasiya hem siyasetico berzo.

O viniya yewt (zey) pi het Afrikayice jaretari ra hem nemenge (hurmet) aredat anguş (çemçey) ro, sinaiş (kaetiş/qeday) vinet vispi (heruua) anguiş (çemçey) ro.

. Nairyö Mandela verenyayo (ombazo) khano(xuno) xome (virzane) çiniyo

ey mavene çini hem Afrika jarestare berz kerd; merdişe ey re wayire geme şine , ma raşnuya serweşiye nefe (perune) ey re avaedadana/sanhane idareye Afrikaya jarestare hem nefe (perune) Mandaley re. Hong Lei, vacetare vezire xarice çini vaceno.

Zaza Edebiyatı

Vind bi,serru´ne Ma,
Verd ra,

Kam zoneno,şiyê kata/kumca?

Vind bi Domane/Qijena Ma,
Kîşiya vere çimu´de,
Kam zoneno çand raê?

Vind beno Aze-Uze ma,
Veşiya,rijîya Bonu/Keye´ne ma,
Zanena,ça????

Mebe vind,
Xo meke vind,
Berz ke,venge xo,
Dest bide ,newe´ra vîrazime,harde/erde Pi-Qalik´e xo.

18 servezire çini Australyaibya tîvar şekendiya, şikiya

Vezire xarice çini Wang Yi

vezire xarice çini Australyaibya tivar şikendiya, şikiya

Peyene (Peşene) Gagan 7, 2013

Çin naişnat vimrut (veyemrat) Australiya tivar şkendenen ra tey 2 diyari ra ha ca israeti hem şiaonaşe (harekete) Australiya riye heruna pawetişe (veretreye) havay usni (usyin vahare (dengize) şarke/weoşangaye çiniya.

" vace (qese) Australiya hem şiaonaşe Australiya usni kare (gure) çini heruna pawetişe (veretreye) havaye çini şkendati tivar a yewmini (jumini) re wurni kiştay (hetay) re , vezire xarice çini Wang Yi Yene vat.

Aşma vereteya (verdraya) Heruna sinasaşe pawetişe (veretreye) havaye çini roniya (niyasadiya) usni vahare (dengize) şarke (weoşangaye) çiniya ; pero (vispi) taray derezgeye havay gere idare çii vacere seing (key/çey) I kuhene miyon heruna sinasaşe pawetişe (veretereye) havaye .

Aeşm berz şî, wezişt (hişt/raurzet) antare (tey) çin hem australiya seing (çey/key) vezire xeye (xarice) Australiya vendat kasude (safire) çini şionaişe (harekete) çini ne derbazano (paştî ne keno).

Vezire xarice çini peyder isarete australiya ne cizding vinet hem pouryin çoyto (mitiyo) viniti.

Pesne 4 huli (saeti) vaxedariş (qese kerdiş) ra Peyene Bişop qese (vace) hui aeşmi wardati.

"Australia wayire gemiya rama est ahero (bero/vero) dirun (dormi/çorşmi) ro hem emniyet (osayaiş) yero meydun ; ma me wazene (wazeme) vineme (vinene) aeşm berz şero, ay vat.

19 Bolivia, Paraguay maveni weşşene pesne 18 aşmiy ra

Paytare (servere) Bolivian Evo Morales (dasina/rassa) hem paytare (servere) Paraguayan Horacio Cartes zedesti (desti) sanane saraya (texte) Quemado paytext La Paz, Bolivia, gagan 6, 2013.

Bolivia, Paraguay maveni weşşene pesne 18 aşmiy ra
Boliviya Paraguay iliskiyi iyilestirirler 18 aydan sonra

Semve gagan 8, 2013

Bolivia hem Paraguay avaedat wereye hui fina maveni newey ra ronene (niyasadane) , 18 aşmi ye şiknaişe maveni vindarnane (avihaynane) .

Avaedaiş umet (amat) yene pesne pe het amaşe paytare (servere) Paraguay hem servere (payatre) Boliviya Evo Morales saraya (keye) Quemado paytext Boliviya La Paz.

"ma vers şı (şimi) maveni piya ronane (niyasadanane/roneme/niyasadame), cartesi vat a havadisicu, o vineno hem eyone (roce) urutwarini vera maya ubi(wurni) diyari re.

Paytare (servere) Paraguay vat ke ubi(wurni) diyare embriyuni (enbriyuni) gereye yewmini(jumini) vaceno mavene wurni(ubi) diyari raresneno, useyneno.

Moralesi vat: amaiş tivaro yeuwo (teynayo) piya gurene re , tivar esto mavene maya antare (teye) paytare (servere) Boliviya hem Paraguayayi.

Mavene Boliviya hem parauay cemediya serdin umet (amat) meydun, pesne encumane kişta (hete) dasina (rassa) aşma Vertivare (hezrun) 2012 ne waşt wardat.

Boliviya kasude (safire) hui uncet (ancat/unt/ant) paraguay ra.

Aşma varan (nisun) 2013 wereynaişe paytariye (serveriye) partiya colorado ray ra wereynaiş hanat (venet) pe se ra 45.8 ray ra Efrain Alegre verenyaye Alegre se ar 38 ray berdi (beweti) zemin (har/hard) viraşt maveno newiy re.

20 Vezir vaceno Rusya pawena hemser (esmer) 520 milyon petrol ser 213 vecena

Vezir vaceno Rusya pawena hemser (esmer) 520 milyon petrol ser 213 vecena

Gagan 2013

vezire ereti (enerji) Alexander Novak Peyene (Peşene) vat: Rusya 520 milyon ra zaf (visiy) petrol ser 2013 vecena, ezno (ino/no) zafo (visiyo).

Hemser ma pawene (paweme) 520 milyon petrol bin zemnin (hard/har) ra vecene (veceme); çunte ke vecaşe petroli nusiya 505 milyon-510 milyon ton , Novaki vat a havadisicu hada pe het amaiş pe vezire amerika sereteye.

Ser 2012 Rusya 518 miyon petrol uruhet, vevect (vezet/vet) ser 2011 511,5 milyon.

ŞARE ZAZA (ZAZA HALKI)

Zaza illerinden Dêsim'de konusulan diller ...

[Zaza Edebiyatı](#) · 2,965 like this

· Aþni Çým Þýknena La Ez Renconê Hiviwa!

Wesarêko tern o tezo ma koti cý. Wesarêko xemelnayo. Avadik viyert ra þý. Bý hivika kêwi ez dýma menda, ze'g yý mý ra dêt xuý þên ti o þin. Wesar omo, zerra bel xuý kerdu þên. Xemýlya dýnyê mawa þiyayi. Wesar omo xemelnê dêw o dêþt. Zerr çým þýknena waþtiyon'ýr. West wêxt zerrono, wext wêxt waþtiyono.

Wesar omo bý hiviyon omo. Ruejonê ma buyê hivi donu. Deftêr koni bi a, dêrd o kuýl kedêr ma bi eþkera, yên qýsêkerdýþ. Hêdi hêdi dakara ma sera yena ra. Zuoni ma sera, komiyê ma sera, tarix o viyertê ma sera, vêrinon o welati ma sera. Hêdi hêdi ters diyenu wera, þar tersoni xuý, onu ra xuý vir, nonu hesabon vera. Person erzenu sêrinon vera, dorpê xuý vera. Hayi lez bên výla. Medya xuýrt xebýtyena. Nýmte bên eþkera, nýmnyê kuên mêdon. Býrin vêrin newý ra ber bên. Çýmki yenu zonayîþ, býrin heyon ber niyebu dermon nigena, weþ nibena.

Býrin biye þýfqý dermon nigena. Þýfqet lazýmu. Qê ýn býrinon haron dadika wayêr rehma hira lazýma. Babiko wayêr vijdoni temomi lazýmu. Lazým'ug verard þiyêr qýjoni xuý ra, xuý cema kêr. Þýfqê xuý tera bar býkêr.

Dewlet'ýz qê mayê / teb'ê xuý ju dadika, zê ju babiwa. Gereka cý ri wayerti býkeru. Gereka þaroni xuý ciyo nikeru, piyêrun tihet zê pi bývinu. Heq o huquqi yýn kýtým nikeru. Dewlêþt pê edalet, pê rehm, pê þýfqý pay ra monên, huzur vinên. Nihai hedêf dewleton aþniwa. Sêr erdona tu dewletêk qê herbi niniyena ru. Dewlêþt qê þaiyê welaton, qê aþniyê þaron niyên ru, bên ava. Dewleta'g aþni sera bi ava, gereka herb ra çik hivi nikeru.

Êru dýnya hýni bedýlyawa. Temomi dýnya êru aþni dýma gêrenu. Çýmki hemýn fom kerd êg pêniyê herbon çinka. Hýni wext wêxt aþniwu. Hýni dýwêl dýnya koti aþni dýma. Sêr erdona buyê aþni yena. Buyê hivi yena. Hiviyê aþni asimonon xemelnena. Þar jubindýr mýjul benu. Kýçi mýjlayi ra nitersenu. Mýjlayi bena semonêþt hevalti o aþni.

Viyertê ýn welati'd nomê omê bedelnayîþ. Omê inkar kerdýþ. Sebý? Nomê bi vin, çik'ýz cê xuý ra ti nigera. Raþti vin nibi. Raþti tým o tým viron'ýd cuya heyon êru. Nomê þari ma zi omý bedelnayîþ.

Nomê zuoni ma zi omý bedelnayîþ. Êru hema newý newý kot sêr zuonon. Gelo þar newý pê hêsiya, yon newý ra nomê ma oni ra xuý zoni ser. Dewlet ýka newý newý wazena þaroni xuý'dýr aþnýbu. Qê ýnaju zi dakarê nomon kota mêdon. Voni ma nomon iady býker. Belê yýn nomê Boglon'i kerd Solhan. Kaðýdon sera otir viyert ra, la zerron o viron'ýd rênê zi Boglon'ýb. Yýn va Bingöl, m ava Çolig, yýn va Yüzüncü Yýl Çeþmesi, ma va Çýrrê Yadin. Yýn va Genç, ma va Darê Yêni. Yýn va se, þari zê xuý va. Zê yýn wend, zê xuý zona. Zê vêr ard xuý vir. Dêj xuý nýmýt, kerrê bêst xuý pizýwa. Nomê xuý resnê heton êru.

Ruej'ag ze cumhuriyet bý ava, aruej ra, 1923 ra nat nomê 30.280 (Hýrys hezar o dýsêw heþtay) dew bedýlya (omý bedelnayîþ). Vêrciyon nomê bedelnê, nivet, adýr na pa vêþnê. Ðar kerd teber, welati babkaloni yýn ra fetelna, surgun kêrd. Ðar þý surgun'ýd zil da. Wayêr xuý vêjiya, wayêr zuoni xuý vêjiya. Wayêr viyertê xuý vêjiya.

Baciyon dýnya bedýlya. Buyê aþni kot erdon ser. Pil ma oniyê tera, aþni dona qezenc kerdýþ, þerr don vinkerdýþ. Miyon ra aþni çina we. Rýyê aþni sera gêrê a. Ðar gêra a dewoni xuý ser. Xýrbê xuý temir kêrd, waraznê wý.

Êru'z ruejoný'd dakarê iady kerdýþi, têpya dayiþ nomon esta. Voni ma nomon têpya doni cý, nomê vêrinon ma qebul kê. Ðýkýr qê Homê, ýna ruej'ýz, ruejê adýri holiyêra. Hola zê ruejê adýri. Xebate pinkerdýþi dejon ser þýxuýlyena.

Serwêzir, Receb Tayyib Erdoðan'i va bêna, ma nomon Kurdiyone vêrinon iady býker. Gomêka rýnda la kêma. Nomê Zazaki zi gereka biyêr iady kerdýþ. Dewlet hýni gereka Zazon'ýz bývinu. Gereka televizyonê Zazon biyeru akerdýþ, Zazaoloji biyeru akerdýþ, mektebon'ýd Zazaki býbu dera vijnyai. UNESCO, 21 Síbat'i 2009'ýd Ruejê Zuoni Dadi'd ju rapuer neþýr kerd o tedý vat, Turkiya'd 15 hêb zuoni talukê vinbiyayîþdê, Zazaki zi ýnon ra juwa. Qê ýnaju gereka acilen ju enstitü biyeru akerdýþ. Universitê Ýstonbuêl yon'ýz Universitê Çolig gereka ýna dakara ser býxebýtiu.

Qê vin nibiyayîþ Zazaki o kulturi Zazon gereka nomê con ze bedelnê têpya biyêr dayiþ. Akademisyen Doç. Dr. Harun Tunçel'i ýnaju ser ju xebate kerda. 1940 ra heton êru konci þehr'ýd çend hêb nomê bedelnê, ýnaju ser výndertu. Cýgêrayiþ Doç. Dr. Harun Tunçel'i guery Çolig'ýd nomê 247 hêb dewon omý bedelnayîþ.

Rênê Doç. Dr. Tunçeli verbý person ruejnomê Radikal'i va: gereka ýna ju ser xebate biyeru kerdýþ. Nomê dewon vêrinon konci zuon rab ma ýka nizoni. Zuonzonayoði gereka xebate býkêr. Qê ýnaju zi gereka ekibê rýnd biyeru mêdon o ýn ekip gereka Týrki, Farýski, Ereki, Armýnki, Zazaki, Kurdki, Suryanki, Aramki, Sumerki, Akadki o Urartuki rýnd býzonu. In ifadý ra zi yenu zonayîþ êg Turkiya'd ténka nomê Kurdki nibedýlyê, nomê Zazaki zi zaf con'ýd omê bedelnayîþ.

Belê, qêdo'g êsenu; ruejoný buyê aþni donu. Ruejoný buyê hivi donu. Labelê ez zaf rencona, ez zaf qefýlyayiwa. Aþni çým þýknena la ez zaf rencona, ez renconê hiviwa, heyon êru çýqasêk hivi ma gýnê diyesoni guin o výndêrt...

Býnnoti :

Ruejoný : Gündem, güncel, günlük

Aþni : Barýþ

Hivi : Umut

Raþti : Gerçek, gerçeklik

Cuya : Yaşadý
Cuyayıþ : Yaşamak
Renconê hivi : Umut yorgunu
Cýgêrayıþ : Araştýrma
Zuonzonayoð: Dilbilimci

Bünyamin Yıldız şared Zaza Edebiyatı's photo.

[Abdulkadir Büyüksayar](#) added a new photo.

[Zaza Mustafajev Karabulut](#)

zazaca

cenbiye ma zey kerge
dik vendano , hadré veyzé
ceniye şari zey mahmura
aşta naşta fis çekené
ceniye ma do şanené
meşkané bızo kürtnené
ceniye şari desti héney
giştané suro kürtnené
ceniye ma zey eskero
dahri desta velg cenené
zey comerdo şiné daro
tüşkaré velg roşanéné
ceniye şari cenyandé mara
tersené miz xo vardené

gijjiké cı kené xo dest
zey robari tadené

roj comerdé şew ceniye
beşné cı zırav bariyé
zey destaza ğeliyé
dısmal desta sergovendı
deyraré vengo bariyé

ceniye şari ,vılıké wesari
ceniye ma ,helul sosiné
hem amnan hem zımıstan
vewro sero akené
bızda kolré velgé dézo
zey teyreki akerné

By Zaza Edebiyatı

Jü ke zonê ma rındek qesey nêkerd kamılanê ma cıra vatêne, zonê xo nêriyo! Ewro çı hêf ke zonê zaf tena biyo nêri, hem ki ser ra be bın biyo nêri! Zonê xo pak qeseykerden u nustene sero mı serra 2007ine de ebe balişna “Sınatkar u Sınate[1]” jü nuste nusna bi. Ni nusti de mı zêdêri şair u şagırtanê mara ğelet nusten u qeseykerdene ra gore emsali da bi, dıma ki nia vat bi, “Ez çı serê şıma bıdajnine, ğeleti zafê. Vatena mı awa ke, naera tepia qimetê kar u gurê xo bızanê. Çıke mıletê ma qimetê zon u kulturê xo zaneno. .. Hama çı hêf ke zaf nustoğ u qeseykerdoğê maê namdari hona ki qimetê zonê xo rınd nêzanê, qesanê biyağkiya xemelnenê wertê qeseykerden u nustenanê xode finê kay! Nae ki huner ra say kenê. Qomê ke têkaleke de weşiya xo ramenê zonê ina jümini ra qesa cênê-danê, no halê de normalo, mesela na nia. Ez verba zonanê bina niya. Tabiyo ke zonê ke jü kokera ênê jümini ra tenêna zêde qesa cênê-danê. Na mane de Khurmanci ra qesa guretana Zazaki halo de şaş niyo. Hama, eke zonê ma Zazaki de hurında “birine” de “dırvete”, hurında “derbaz biyene” de “bover vısiyaene”, hurında “tiri” de “hengure” ke esta mordem gereke qesêwê ke zêderi ênê gurênaene, xasê, ina weçino, ina bıgurêno. Tırki çıxa ke guruba zonê made nêbone ki Tırka ra pia hardê Anadolıye sero weşiya xo ramitene ra, Tırki ra qesa zonê ma Zazaki kewtene ki zaf şaşê niya. Ez inam kena ke qesê teknoloji zêdêri Tırki sero

kewtê zonê ma. Ma ke Tırki tam ca verdime beno ke serd de şime! Çı ke qesa “orğani” “Yorgan” ra, qesa “doşegi” ki “döşek” ra êna! Hama, hurinda “qarış biyene (karışmak)” de “ero cı soiyaene”, hurinda “qarşı (karşı)” de “bover”, hurinda “yağeri” de “şiliye” ke esta mordem gereke ni qesanê xasa bigurêno. Jü ki sebeta xatiri rê mordem gereke zonê xora feragat mekerö. Ez zaf rêy biyane şaadê, rubarê jü albazê Tırki ra, ya ki jüyê de mao ke zonê ma rınd nêzano, rubalê dêra zonê xode qeseykerdene ca verdaene u ver Tırki kerdene. Ma gereke binê tesirê Tırki ra xo raxelesnime. Se ke zonê de bin musenime, qesey kenime Tırki ki hên bigurenime. Çıxa ke her zon xora gore weşo, wairê roiyo, wairê sedao; her fek ki henêno. Ferqa wertê feka her waxt biya, naera tepia ki bena. elbistan-kadınlarıTaê vanê, “kutık erziya (re) mı”. Taê ki vanê, “kutık pera (re) mı”. Taê vanê, “meşo ez bıresi to”. Taê ki vanê, “meşo piya şime”. Taê vanê, “adır kewto canê mı”. Taê ki vanê, “adırê mı veciyo”. Taê vanê, “cênike xebetina”. Taê ki vanê, “cênike gurina”. Taê vanê, “lemboê weşayne!” Taê ki vanê, “lemboê xora ke!” Ez na nuste de qalê ferqa feka ki nêken, ne van no fek raşto, rındo, weşo, şırno, ne ki van, o fek raşto, rındo, weşo, şırno. Ez na nuste de wazen ke zone xora durikewtena ajê mara emsala bıdine, rehetiya xora qesanê biyağkiya gurenaene ra qal bıkeri. Ez van, rehetiye ra, çı ke zaf mordemi ne ere qesa cêrenê, çinenê we, ne ki manê qesa sero qafıka xo dajnenê. Ğelet fam mebo! Kesê ke cad kenê zonê xo bımusê, nêzanıtene ra ğeletiye kenê, ya ki qesanê biyağkiya gurênenê ez qalê ina ki nêken. İ nae mecêrê xo ser. Ez nêwazen ke motivasyonê ina kêmi bo. İnara cad, Xızırî ra mırad... Ez kesê ke Zazaki qeseykerdene, ya ki nusten u wendene de xora gumanê, qalê ina ken. Ğeletiye ke ni mordemi kenê, serde ki ğeletiye ke kenê ae çitur şekırnenê, nae ebe emsala ana re verê çıma. Şekırnaene(!) nê, hama qesanê biyağkiya nusten u qeseykerdene de gurenaene zêderi ki zonê ma u piê xo her waxt u her ca de qesey nêkerdene ra pêda bena. Yanê zaf ebe waştene nia. Zonê xode mucıl biyene rê, qesey kerdene rê ke kes çinê bo, a taw mordem nêşikino raşt u ğelete ki jümini ra cêser fiyo. Na mane de êwê ke zonê ma zanê, hama rehetiya zoni ra zonê de bin gurenênê, ni gereke na xuya xoya xırabine ca verdê. Çıxa giran aseno bıaso ê bina de zonê xode qeseykerden u nustene rê cad bıkerê. Tabiyo ke mordem zonê ma u piê xo en rehet, en rınd ma u piyê xora bımuso. Hama na raşte çı hêf ke raşta ma nia. Ma u piê ma, i kokımanê ma çı hêf ke zaf qımetê zonê xo nêzana. Se ke çena mı gegane vatêne, “Bir het oluyor, bir het olmuyor!”. Ma ver de dı ray estê. Ya dugelanê ğeriba, sukanê ğerbi ca verdanime şonime welat. Raa, pırda şanenime we, antenanê çanağa bona sero anime war, televizyon u medya kenime tomete, wertê i koa de xo kenime hepis. Se ke malımanê dersa Tırki ebe çüya da be beçıkanê mara, Tırki musna ma ebe a qêyde eza u ceza danime xo u domananê xo, dina ra alaqa xo bırnenime, wertê xode, xo be xo zonê xo qeseykerden u nustene musenime... Lao lao!.. Ya ki aqıl u famê xo cênnime xo sere, zonê xo musaene rê cad kenime. Qursanê zoni kenime zêde, her çi ra ravêr ki resmi biyena zonê mara gore gama erzenime. A roce Xızırê Serê Khelek u Gemiya nesibê aj u ujê ma kero. <http://www.zazaki.de/>

ZAZA Edebiyatı

İmun H'eqiqi İläju

Mı çey uxeyş nidiw xura
In çı derdu in çı qe'hru
Adır kewt zerey cıger mı
Ez veyşawu ez h'elyawu.

Ina dınya çı derdina
Zafi werdi ya rewina
Çı wextina u xayına

Qe'hrıra sarémı wena.

Qe'hri yeyra fataséna
Mır çınika eh'mequna
Eyzi tede keyfxu una
Be'd sebena ez nizuna.

Ez sew vaji derdeym zafu
Derdeym zafu sey küy qafû
Ez şir beh'rı beh'r peysenu
Ez şir mın adır hewna şınu.

Masum vaju qe nivaju
Derd pisara biw qeraju
Kes biimunb lailaju
İmun h'eqiqi ilaju.

Masum Dinç
08.12.2013

21 5 fedayi kişiyai zimeye kafkase Rusyaya

Gagan 6, 2013

5 fedayi kişiyai zimeye kafkase Rusyaya

Idareyice eskere (kere) adeti 5 fedayi kişti dagestana .

Hanjamaine pariy (vera) zori (zordari) fedayi hitaye (gurube) Kasavyurt inu waşt polisii kişere hem merdemi ra perey zoribya waşti.

Inu polisyaya paya nati; zimeye Kafkasiya eyone (roce) peyniya zor esto antare (tey) idare hem fedayiya.

22 Yasna 22-6

athâ athâ cõt zarathuștrô daêvâiș sare vyâmrvîtâ vîspaêșû ferașnaêșû vîspaêșû hañjamanaêșû
ýâiș aperesaêtem mazdâscâ zarathuștrascâ, athâ azêmcît ýô mazdayasnô zarathuștriș daêvâiș
sarem vîmruyê ýathâ anâiș vyâmrvîtâ ýê așavâ zarathuștrô. yasna 12-6

athâ athâ cõt zarathuștrô daêvâiș sare vyâmrvîtâ vîspaêșû ferașnaêșû vîspaêșû hañjamanaêșû
ýâiș aperesaêtem mazdâscâ zarathuștrascâ, athâ azêmcît ýô mazdayasnô zarathuștriș daêvâiș
sarem vîmruyê ýathâ anâiș vyâmrvîtâ ýê așavâ zarathuștrô. vîspaêșû ferașnaêșû vîspaêșû
hañjamanaêșû ýâiș aperesaêtem mazdâscâ zarathuștrascâ,
athâ azêmcît ýô mazdayasnô zarathuștriș daêvâiș sare vîmruyê ýathâ anâiș vyâmrvîtâ ýê
așavâ zarathuștrô.

zazaiș

athâ athâ (huiti /hewuita/heuta) cõt (CIT) Zarathuștrô Daêvâiș sare vyâmruuîtâ
(vyamrtvata/vemruta)

vîspaêșû ferașnaêșû vîspaêșû hañjamanaêșû ýâiș aperesaêtem mazdâs cia zarathuștras cia
athâ azêmcît ýô mazda-yasnô zarathuștriș daêvâiș sare vîmruyê (vimrune:taw vaco)
ýathâ anâiș vyâmrvîtâ ýê (vername/pronoun) așauuâ (rasauua) zarathuștrô.

ýathâ anâiș vyâmrvîtâ ýê așauuâ (rasauua) zarathuștrô

yeuta (heweta) ana ((na/ina-iș, makiyo/mordero) vyamruuit-a (maki) ye rașauua (rasauua)

Zaratuștro

vîspaêșû ferașnaêșû vîspaêșû hañjamanaêșû ýâiș aperesaêtem mazdâs câ zarathuștras câ,
vyâmruuîtâ= vyâmruuîtâ, tawo vereteo vyamruene (vyamrune (vyamrvene)

vîmruyê (vimrune: 1 vimrune:taw vaco, piya

o manaya ma vimruno; o may pi ma ra vimruneno (viyamrenuno) 2 vi-mruye, isna (wasna)isna
(wasna) taw vaco), mrune

Avesta-Zazaiș

atha: atha huiti huiti, huita uta, auuata auuata hewetha..

coit: 1 cit, tașe cit 2 tawo vereteo coinene 3 cit, o cite (hama) eyo; dı gay cite kene

ahurô mazdâ: Ahura Mazda

zarathuștrem: Zarathușre

aperesaêtem: tawo vereteo apersene (apersene)

vîspaêșû ferașnaêșû: 1 vispa (herua) peresnaeșu 2 vereșnaeșu

vîspaêșû hañjamanaêșû: vispaeșu hanjamainaeșu

ýâiș: 1 tașe ya 2 tașe taw vace yane (yene)

aperesaêtem: tașe taw vac apersene,

apersenune=apersenune tawo aver

apersene=apersene tawo hira

aperesete: tawo vereto
aperesetene tawo vereteyo derg
apereseto Tawo vereteo
apereseta: tawo vereto
vîmrüyê= wasn tawin vimrune isna (wasna) tawi
vi-mruye: isna (wasna/rıza) tawi mrune, pe vi(bı)
vimruta 2 vi-mruta
vimruuuata 2 vimruuata
vimruuate 2 viruuate
vimruuato 2 vimruuato
vyamruinune=tawo aver
vyamruuine=tawo hira
vyâmruuîtâ= 1 pero piya, vyâmruuîtâ, tawo vereteo nenegene, nengi çinene, vyamruuene
(vyamrune (vyamrvene) 2 vi-ia-mruuita, wasna (isna) teya esta
vyamruuine
vyamruuiye
vyamruuiyene
vyammruuitane
mazdâs câ: Mazda cia
zarathuștras câ: zarathușra cia,
yasna12-5
athâ athâ cõt ahurô mazdâ zarathuștrem adhaxșayaêtâ vîspaêșû ferașnaêșû vîspaêșû
hañjamanaêșû yâiș aperesaêtem mazdâscâ zarathuștrascâ,
athâ athâ cõt ahurô mazdâ zarathuștrem adhaxșayaêtâ vîspaêșû ferașnaêșû
vîspaêșû hañjamanaêșû yâiș aperesaêtem mazdâs câ zarathuștras câ
Avesta-Zazaiș
atha: atha huiti huiti, huita huita uta, auuata auuata hewetha, heata heata.
coit: 1 cit, tașe cit 2 tawo vereteo coinene 3 cit, o cite (hama) eyo; di gay cite kene
ahurô mazdâ: Ahura Mazda
zarathuștrem: Zarathușre
adhaxșayaêtâ: tașe tawo verete adhaxșaene, daxșayaeta 2 diesnayaeta 3 tașe taw vac
adaxșane/adane
vîspaêșû ferașnaêșû: 1 vispa (herua) peresnaeșu, vispi (herua) peresnai 2 vereșnaeșu
vîspaêșû hañjamanaêșû: vispaeșu hanjamainaeșu vispaeșu (heruaeșu) encumanaeșu
yâiș: 1 tașe ya 2 tașe taw vace yane (yene)

aperesaêtem: taşe taw vac apersene

mazdâs câ: Mazda cia

zarathuştras câ: zarathuşra cia,

pereseane=persene

persenune: tawo aver

persene: tawo hira

persero, isna (wasna)

perset: tawo vereteo

yasna 12-4

vî daêvâiş akhâiş avanghûş anaretâiş akô-dâbîş sare mruyê hâtâm draojiştâiş hâtâm paoşiştâiş
hâtâm avanghutemâiş vî daêvâiş vî daêvavatbîş vî ýâtuş vî ýâtumatbîş vî kahyâcît hâtâm âtarâiş
vî manêbîş vî vacêbîş vî şyaothanâiş vî cithrâiş, vî zî anâ sare mruyê ýathanâ dregvâtâ
râxşayañtâ

1)ez

vî (vera/verva/vervat) daêvâiş akhâiş a(ne)-vanghûş an (ne)-aretâiş akô-dâbîş sare mruyê
hâtâm draojiştâiş

hâtâm paoşiştâiş

hâtâm a-vanghu-temâiş

vî daêvâiş vî daêvavatbîş vî ýâtuş vî ýâtumatbîş vî kahyâcît hâtâm âtarâiş vî manêbîş vî vacêbîş vî
şyaothanâiş vî cithrâiş, vî zî anâ sare mruyê ýathanâ dregvâtâ râxşayañtâ

ez

vî (1 vera/verva/vervat 2 ve (be)) daêvâiş akhâiş a(ne)-vanghûş an (ne)-aretâiş akô-dâbîş sare
mruyê

hâtâ (1 ahata 2 ahatan, m şuno usni (usyin) n) draojiştâiş ahata draojistaiş

hâtâm paoşiştâiş /ahata paoşistahiş

hâtâm a-vanghutemâiş /ahata a-vangutemaiş (1 ne- vengu-temaiş 2 ne vengutamaiş)

vî (vera/verva/vervat) daêvâiş vî daêvavatbîş (daeva hewewetbiş)

vî (vera/verva) ýâtuş vî (vera/ve/vervat/ve) ýâtumatbîş

vî (vera/verva 2 ve (be) kahyâ cît hâtâ (ve kah-hya cît â-tarâiş

vî manê-bîş vî vacê-bîş vî şyaothanâiş vî cithrâiş, vî zî anâ sare mruyê

ýath-anâ dregvâtâ râxşayañtâ

mruiene: miruiiene 1 o ma ra miruiieno, visturi vistowri ra miruiiena, a manaya ma re mirehena

2 mirune ainya mana, mî ra me mîrî!

vî, 1 ve (be), 1 vî-daewo, vî-dewo 2 vî deuuo 3 vî (verva/vera/vervat) daevo 4 vî-vace

akaiş: taşe aka, merdemo aka yeno, aka har, xırav, dırı, fek dır yeno

a-vanghuş 1 ne houwunghuş ne houw (houwl) 2 ne venghuş

anaretaiş: an- aretiş, ne aretiş

akô-dâbîş: ako (har/xırav) da-biş

sare: sare, ser

mrüyê: ez mruye

hâtâ: 1 taşe atwo verete ahane, ahata 2 ahatan, m şuno usni (usyin) n)

draojîştâiş: diraojştaiş

paoşîştâiş: taş paoş (bom, pıoş)

a-vanghutemâiş /ahata ne-vangutemâiş (1 ne- vengu-temâiş 2 ne vengutamâiş)

vî (vera/verva/vervat) daêvâiş

vî daêvavatbîş (daeva hewewetbiş)

vî (vera/verva) ýâtuş vî (vera/ve/vervat/ve) ýâtumatbîş

vî (vera/verva 2 ve (be) kahyâ cît hâtâ (ve kah-hya cît â-tarâiş: a taraiş, tı-ra-iş

vî manê-bîş: ve (be) 2 vera (verva) manaibiş (manaibya)

vî vacê-bîş: ve (be) vacebiş 2 verva (vera) vace-bis

vî şyaothanâiş: şiaothanaiş, namo (nomo) taw vac şiaonane

vî cithrâiş: 1 cithre bezre toxım 2 citu ra iş

vî zî anâ sare mrüyê

ýath-anâ (yewutana heuwytane)

direguuâtâ: taşe (dişe) dire-gvata

râxşayañtâ: taşe tawe verete raxşane

râxşayañtâ - taw vaco vereteo raxşane, merendane/vimanane/şkendane/Rİcayanta, c suno usni ş.

yasna 11-3

ferâ manyaêibyô rânghê vasê- ýâitîm vasê-şeitîm ýâiş upairî âya-zemâ gaobîş şyeñtî, nemanghâ aşâi uzdatâ paitî avat stuyê, nôit ahmât âzyânîm nôit vîvâpem xştâ mâzdayasnîş aoi vîsô nôit astô nôit uştânahê cinmânî.

ferâ manyaêibyô rânghê vasê- ýâitîm vasê-şeitîm ýâiş upairî âya-zemâ gaobîş şyeñtî, nemanghâ aşâi uzdatâ paitî avat stuyê, nôit ahmât âzyânîm nôit vîvâpem xştâ mâzdayasnîş aoi vîsô nôit astô nôit uştânahê cinmânî.

vera manyaeibyô raenghe vasa-yeiti (1 waze-yeiti 2 vasayeiti)

vasayeiti yaiş aya zema (emin/hard/har) gaoibiş şyenti (1 şiyenti 2 weşyenti)

nemanghâ aşâi uzdatâ paitî avat stuyê

nemengha aşai (raşai) uzdata (tawo vereteo uzdana) paiti avat yestuiie

nôit ahmât âzyânîm

nôit vîvâpem xştâ mâzdayasnîş aoi vîsô

nôit astô

nôit uştânahê cinmânî.

nyet ahmat (1 ah mat 2 ahnat) azyani (ezyane)

niit vivape/vivapen xştâ (eştâ) mazd-yaşniş aoi viso (1 dewiso 2 weso)

nyet esto (estey)

niet uştanahe (1 weştanehe 2 us-tanahe) cinmani

fera: vera

manayeibyô : 1 nemanyaeibyô nmanyaeibyô 2 manyeibyô mainyaeibyô

raengehe: o raegnane, o hui rahano/raengeno) a kari (guri)

vasayeiti: taşe taw vace vereteo, vasane wazene 2 wasane

yaiş: 1 yeiş 2 taşe ya

aya: ya, aya, aye zeman zemin (hard/har)

nemanghâ aşâi: nemengene aşai (raşai)

uzdâtâ: taşe atw vac uzdane

paitî avat stuyê: paiti avat yestuiie

yasna12-2

speñtâm ârmaitîm vanguhîm verenê, hâ-môi astû, us gêuş stuyê tâyâatcâ hazanghatcâ, us mazdayasnanâm vîsâm zyânayaêcâ vîvâpatcâ.

speñtâm ârmaitîm vanguhîm verenê,

hâ-môi astû,

us gêuş stuyê tâyâat câ hazanghat câ, us mazdayasnanâm vîsâm zyânayaê câ vîvâpat câ.

ez sevunta armaiti vangui verene, 1 verene (wereynene) 2 verene

ha mui estu us ganeuş estuye (1 estuiie 2 yestuiie) taya at (tiriyat) cia ezengat cia us

(usni/usyiu/ustu) Mazda-yasnana visa (1 dewisa 2 wesa) zyanayae cia vivapat cia

speñtâm ârmaitîm vanguhîm verenê: ez sevunta armaiti vangui verene (wereynene)

hâ-môi astû= ha mui estu

us gêuş stuyê: us ganeuş estuye (1 estuiie 2 yestuiie)

tâyâat câ: tiriyat cia

hazanghat câ: ezenghat cia, ey 3 nunciki/rewti ezengeti piti

us mazdayasnanâm vîsâm :us (usni/usyiu/ustu) Mazda-yasnana visa (1 dewisa 2 wesa)

zyânayaê câ: zyanayae cia

vîvâpat câ: vivapat cia, o vivapano dewune ro;

ey 3 nunciki vivapati cia

staomî aşem, aşem vohû vahiştem astî uştâ astî uştâ ahmâi hyat aşâi vahiştâi aşem (3)!

staomî aşem,

aşem vohû vahiştem astî

uştâ astî uştâ ahmâi hyat aşâi vahiştâi aşem (3)!

estaomi aşe (raşe),

aşe vohû (vah-man, houw (houwl)) vehişte esti

uştâ astî

uştâ ahmâi hyat aşâi vahiştei aşe (3)!

estaomi: o estaomi anceno, pesne ra yeizeno(weizeno) /dua keno tirki =besmele.

aşe: aşe 2 raşe 3 haşa sima re dır keno

vohu: vah-man, vohu mana (houw/houwl) mana

uştâ: 1 waştâ 2 wusta 2 tawo vereteo usene

astî: esti

ahmâi hyat:1 ah-mai 2 ah nai, m suna usni n

vahiştem: vehişte, farsa newi: behiste

vahman: vohu mana, eyone aşma, farsa newi bahman/

nâismî daêvô, fravarânê mazdayasnô zarathuštriş vîdaêvô ahura-tkaêşô staotâ ameşanâm speñtanâm
ýaştâ ameşanâm speñtanâm, ahurâi mazdâi vanghavê vohumaitê vîspâ vohû cinahmî aşâunê raêvaitê
hvarenanguhaitê ýâ-zî cîcâ vahiştâ ýenghê gâuş ýenghê aşem ýenghê raocâ ýenghê raocêbîş rôithwen
hvâthrâ.

yasna 12-1

nâismî daêvô,

neismî daeuuo, taşe taw vac naismene, naişnene

ez fravarânê mazda-yasnô zarathuštriş vî(verva/vera)-daêvô ahura-tkaêşô

yestaotâ ameşanâ speñtanâ (sevuntana)

ýaştâ ameşanâm speñtanâ (sevuntana),

ahurâi mazdâi vanghavê vohu-maitê

vîspâ vohû cinahmî (cinah- mi)

aşâunê raêvaitê hvarenanguhaitê

ýâ-zî cîcâ vahiştâ ýenghê gâuş (gan/cun, cu, gau, gu)

ýenghê aşe (raşe)

ýenghê raocâ (roş/roc)

ýenghê raocêbîş rôithwen hvâthrâ.

yestaotâ: estaota o estaomi anceno 2 taşe taw vace yesene (esehene)

ýaştâ: taşe tawe vereteo yaşane (yeizene)

raêvaitê: taşe taw vac raevaine, çarix raevaito (raeunto)

hvarenanguhaitê: taşe tawo vereteo hvarenguhaine

vîspâ vohû cinahmî: vispa (visva) vohu cinahane/cinahmane

ýâ-zî cîcâ vahiştâ : ya (maki) zı cı ca vehişt-a 2 vehişt-a(maki/morder), taw o vereteo vahişene

ýenghê: vernam ye-, yenhe, yeng he

rôithwen: taşe tawe vereteo roihene, roith-w-en

çiy ke ne yeno, girouniye veceno, şima vune neişme/neismi ne yeno mina, neismi mi ra rass ne vuno (vano).

yasna11-18

ferâ vê râhî ameşâ speñtâ ýasnemcâ vahmemcâ ferâ mananghâ ferâ vacanghâ ferâ şyaothanâ ferâ anghuyâ ferâ tanvascît hvah'yâ uştanem.

ferâ vê râhî ameşâ speñtâ ýasnemcâ vahmemcâ ferâ mananghâ ferâ vacanghâ ferâ şyaothanâ ferâ anghuyâ ferâ tanvascît hvah'yâ uştanem.

zazaki:

ez vera ve rahı Ameşa Spenta (sevunta) yasne cia vahme cia vera manangha (mana)

vera vacangha

vera şiaotana

vera angua (1 essence, anguiya mi esta 2 hita, nugd)

vera tanuvas cıt (cı) huuvahya ustana (1 us-tana 2 ustine 3 weştana)

Avesta-zazaki

rahı: taşe taw vac rahane, o mızdha rahano ma

fera ve: vera ve

ameşâ speñtâ: ameşa Spenta (ne-meşa sevunta)

yasnemca: yasne cia, taw vac yesene (yezene/weizene)

vahmemcâ ferâ: vahme cia, vahmane, o embriyuni vahmano

ferâ mananghâ: vera manangha (mananha), mana, o xori manano

ferâ vacanghâ: vera vacangha (vacinga, vacanha), taw vac vacene

ferâ şyaothanâ: vera şiaotana, şiaonane, a sizeri şiaonana

ferâ anghuyâ: vera angua (1 anguiya ma esta, essence =ingilizki 2 hita, nugde wesi (cuwaişi))

ferâ tanvascît hvah'yâ uştanem: vera tanuvas cıt (cı) huuvahya us-tana (1 us-tana 2 weştana 3 ustene) .

(zôt u râspî.) frastuyê humatôibyascâ hûxtôibyascâ hvarştôibyascâ măthwôibyascâ

vaxedhwôibyascâ varştvôibyascâ, aibigairyâ daithê vîspâ humatâcâ hûxtâcâ hvarştâcâ, paitiricyâ

daithê vîspâ duşmatâcâ duzhûxtâcâ duzhvarştâcâ.
(zôt u râspî,) frastuyê hu-matôibyascâ h-ûxtôibyascâ h-varştôibyascâ
măthwôibyascâ vaxedhwôibyascâ varştvoibyascâ,
aibi-gairyâ daithê vîspâ hu-matâ câ h-ûxtâ câ h-varştâ-câ,
paiti-ricyâ daithê vîspâ duş-matâ câ duzh-ûxtâ câ duzhvarştâcâ.
frastuyê: 1 vrastuye, verastuye, tawo vereteyo frasene 2 ver-estuye 3 ver yestuye
hu-matôibyascâ: hu (houw) matoibyas cia, vah-mana vohu mana, houw mana
manatoibyas cia
h-ûxtôibyascâ: houw (houwl) uxtoibyas cia vaxtoibyas cia
h-varştôibyascâ: h varştoibyas cia
măthwôibyascâ: mathwaoibyas cia manatwoibyas cia
vaxedhwôibyascâ: vaxedhwoibyas cia vaxedhwo (vaxtwo)ibyas cia, vaxthwoibyas cia, vatwoibyas
cia
varştvoibyascâ: varştuoibyas cia, taşê tawo vereteo varşane
aibi-gairyâ daithê: aibi- gairyâ (guiryâ) daithe, aipi-gairyâ, aibi- gairane (guirene), tawo vereteo
guirene
vîspâ: vispa, visva, pero wir,
hu-matâ câ: hu (houw/houwl) mata cia/manata cia, tawo verete manane (mahane/pecmirene),
mana (a-tawo vereteo) manata (t-tawo vereteo)
h-ûxtâ câ: houw (houwl) uxta cia vaxta cia, tawo vereteo vaxane (uxane/vane)
h-varştâ-câ: h varştâ cia, houw (houwl)varştâ c
paiti-ricyâ daithê: paiti ricya daithe, paiti (pa) ricene, tawo verete ricene, rircya/riciya pasif ya yi
tawo vereto a-tawo vereteo
vîspâ: vispa, visva, pero
duş-matâ câ: duş (duş/çoyt) mata cia, duş manata cia
duzh-ûxtâ câ: duzh-uxta cia, duş vaxta cia
duzhvarştâcâ: duzh varştâ cia, duş (çot) varştâ cia
aşem vohû vahiştem astî ... (3). fravarâne mazdayasnô zarathuştriş vîdaêvô ahura-tkaêşô,
hâvanêe aşaone aşahê rathwe ýasnâica vahmâica xşnaothrâica frasastayaêca, sâvanghêe vîsyâica
aşahê aşahê rathwe ýasnâica vahmâica xşnaothrâica frasastayaêca, rathwâm ayaranâmca
asnyanâmca mâhyanâmca ýâiryanâmca saredhanâmca ýasnâica vahmâica xşnaothrâica (râspî),
frasastayaêca. (zôt,) ýathâ ahû vairiyô zaotâ frâ-mê mrûtê, (râspî,) ýathâ ahû vairiyô ýô zaotâ frâ-
mê mrûtê, (zôt,) athâ ratuş aşâtçit haca frâ aşava vîdhvâ mraotû!
aşem vohû vahiştem astî ... (3).
aşê vohu (houwlu) vehişta esti

ez fravarâne mazdayasnô zarathuštriš ví(verva)-daêvô (dewo) Ahura-tkaêšô
zazaiš: ez vera verene (vereynene) MazdaYasno Zarathuštriš verva (vi)-dewo Ahura Tkaešo
hâvanêe ašaone ašahe rathwe ýasnâi ca vahmâi ca xšnao thrâica frasastayaê ca,
truthful early hours of mornning true dedication its woršipping its prais its satisfaction, its
teaçing/voor planting/glofication
sâvanghêe vísyâ i ca ašaone ašahe
rathwe ýasnâi ca vahmâi ca xšnao thrâ i ca frasastaya ê cia,
sevangahahe devisyae/visiya (manaya ainyi (bini/vini)vit) i ca ašaone ašahe rathwe
protections/benefits of willage/house (vit) truthful dedication of truth
rathwãm ayaranãm cia asnyanãm cia mâhyanãm ca ýâiryanãm cia saredhanãm cia ýasnâi cia
vahmâi cia xšnao thrâi cia (râspî,)
frasastayaê cia. (zôt,)
vera sastaiiae: vera tawo verete 1 vera sasane 2 vera sasane
rathwãm: taše tawe verete rahane; a hui kara (gua) rahana; mi hui rath kara (gure)
ayaranãm: taše ayare
asnyanãm: zaferi ne eres, asyana asnya, namo , o ašnya yeno
mâhyanãm: mengyana, ašmengayana, ašmayana
ýâiryanãm: yairya, yairyana
saredhanãm: sare-, ser, seryana
ýasnâi: taše taw vac yesene; o estaomi anceno yesneo (weizeno)
vahmâi: taše taw vac vahmane, i ma vahmane
xšnao thrâi: taše taw vac xšnaonane, o govendaya xšnaonano
frasastayaê: vera sastaiiae, taše taw vac vera-sasane
visyai: 1 dewisyai 2 vis, vit o vite mi tekheno 3 vis, vispi/visvi
sâvanghêe; 1 sevungi, seva, benefit 2 tawe seveknene (sevengene), protection
havanaee: 1 hewanaya, hewanane 2 ainya ha-vana..
dedication of its days/periods, its days (during days) months, seasons, years its woršipping, its
praiš satisfaction voortplanting/teaçing/
ýathâ ahû vairyo zaotâ frâ-mê mrûtê, (râspî,)
Zazaiš: Yeut Ahu (Homa) vairyo zaota vera mi miroute
ýathâ ahû vairyo ýô zaotâ frâ-me mrûtê, (zôt,)
Yeut Ahu (Homa) vairyo zaota vera mi miroute
athâ ratus ašât cit haca frâ ašava vidhvâ mraotû!
Zazaiš: atha ratus ašât cit ha cia vera ašauua vidvae (zanae) miroutu
veryina nusiya, vine: yasna 1.23

(râspî,) ravasca hvâthremca âfrînâmi vîspayâ aşanon stôis, âzasca duzhâthremca âfrînâmi vîspayâ drvatô stôis!

(râspî,)

ma/ez)

ravas cia hvâthrem cia afrinami vispayae aşanon estôis,

ma/ez) âzas cia duzh-âthrem cia âfrînâmi vîspayâ druuatô estôis!

ravas (azaiti): serbestiy, azaiti/azadi, ravas cia rewes cia, o meyu rewes keno

hvathrem ca: hvatre cia, hvarena cia

afrinami: afrinami, taşe taw vac afrinane(aferenene)

vîspayâ aşanon stôis: vispayae aşano (raşano) estois

butun kutsal/dogru varlik/var olma/all true existence

âzas ca: azas cia, ezes cia

duzhâthrem ca: 1 dîzhathre/daozahatre 2 duzh (duş/miti/çoyt) ahatre

vîspayâ drvatô stôis: vispayae duruuato estois

butun kotu varlik/all evil existence

haxşaya azemcit yô zarathuştrô fratemã nmânanãmca vîsãmca zañtunãmca dah'yunãmca ainghã daênayã anumatayaêca anuxtayaêca anvarştayaêca yâ âhûiriş zarathuştriş. Yasna 11.13

haxşaya azem cit yô zarathuştrô fratemã nmânanãm ca vîsãm ca zañtunãm ca dah'yunãm ca ainghã daênayã anumatayaê ca anuxtayaê ca anvarştayaê ca yâ âhûiriş zarathuştriş.

haxşaiia aze cit yo Zarathuştro veratema nemanana (maenana) cia devisa cia zantuna cia dahyuna (diyarana/daingayuna) ci a

ainghae (ainae) daenaiiae anu-mataiiae anu -uxtaiiae (vaxtaeiiae), ane -varştaiiae ya ahuriş Zarathuşriş.

Avesta: Zazaiş

haxşane 1 haxşane, o manaya hui haxşano ma re 2 exşane, a layi exşane (coordinate)

azem: aze,ez

cit: ci/cit

yo: yo

nmânanãm ca: maenANA, NEMANAna, NEMANYAna

vîsãm ca: visa cia, dewis cia

zañtunãm ca: zantuna ci a, soitrana cia

dah'yunãm ca: dainghauna cia, diyaruna cia

ainghâ daênayâ: ainghae daenae/diinae, ainae diinae , aine diienae

anumatayaê ca: anu mataiaae/manataiiae

anuxtayaê ca: anu uxtaiiae/vaxtaiiae /vataiiae

anvarštayaê ca : anu varštaiiae

ýâ âhûiriş zarathuştriş: ya Ahuriş Zarathuştris

vasô-xşathrô hyât aşava, avasô-xşathrô hyât drvâ gatô hamistô nizhberetô haca speñtahe mainyêuş
dâmabyô varatô avasô-xşathrô.

vasô-xşathrô hyât aşava,

a-vasô-xşathrô hyât drvâ

gatô hamistô nizhberetô ha ca speñtahe mainyêuş dâmabyô varatô avasô-xşathrô.

vasô-xşathrô: wazo xşathro (1 aişatro 2 paxşath ro) hyât aşava: het raşauua

a-vasô-xşathrô hyât drvâ: ne- wazo (waso) xşatro hiiat (het) druua (diruua)

gatô: 1 cato 2 yato/amato 3 geto/ceto tawo vereteo gene (cene)

hamistô: 1 tawo vereto hamiseno 2 hemi esereto 3 gudi hemisena

nizhberetô: nizh bereto nizh (niş/nezme berdo (beweto)

ha ca speñtahe mainyêuş dâmabyô: a ca sevuntahe mainyêuş damaibyô(domanibyô/ pe doman/domon))

varatô avasô-xşathrô: 1 wayireto ne-wazo xşathro 2 varato ne-waso (wazo) xşathro.

variş (axer/varun) varato

xşathro : 1 aişath ro 2 yes (hez) 3 name tawo vere xşane

4 paxşathro

aşem vohû vahiştem astî ... (3).

(râspî,) aş em vohû ... (2 u 2 u 2)!

e!

Y.11.11

zazaki

1) aş e vohu (houw/houwlu, vah-man (name aş ma daena)=vohu mana)

vehiş te esti

2) raş e houwo (houwlu) vehiş te esti

Order is the best good ...

12

(zôt,) aş em vohû vahiş tem astî ... (4).

ýathâ ahû vairyô athâ ratus aş âtcît hacâ ... (2).

yeut (yeuwt) vairiio ratus aş at cit ha ca

vasasca tû ahura-mazda uş tâca xş aêş a havanãm dâmanãm, vasô âpô vasô urvarâ vasô vîspa

vohû aş acithra xş ayamnem aş avanem dâyata axş ayamnem drvañtem.

aş em vohû vahiş tem astî ... (3). (râspî,) aş em vohû ... (2 u 2 u 2)!

12

(zôt,) aş em vohû vahiş tem astî ... (4).

ýathâ ahû vairiyô

athâ ratus aş ât cit hacâ ... (2).

yeut Ahu vairiio

atha (uiti) ratus aş at cit haca

vasasca tû ahura-mazda uş tâca xş aêş a havanãm dâmanãm, vasô âpô

vasô urvarâ

vasô vîspa vohû aş a cithra xş ayamnem aş avanem dâyata

a-xş ayamnem drvañtem.

vasas (wazes) tu Ahura AMzda usta ca xş aêş a hauuvana damana

vaso (wazo) Awo (apo)

vaso (wazo) urvara (uruuvara)

vaso (wazo) vispa vohu (houwlu) aş a çitra

xş ayana aş auuane daiiata

a (ne)-xş ayamne druuante (dirvante).

xş ayana aş auuana dayata

ne-xş ayamna diruuante

pairi-tê haoma aşâum aşavâzô dadhãmi imãm tanûm ýâ mê vaênaite huraodha thwaxşâi haomâi

madhâi havanguhâi aşavastâi, pairi-mê tûmcit dayâ haoma aşava dûraoşa vahiştem ahûm

aşanonãm raocanghem vîspô-hvâthrem!

pairi-tê haoma aşâum aşavâzô dadhãmi

imãm tanûm ýâ mê vaênaite

huraodha thwaxşâi haomâi madhâi havanguhâi aşavastâi, pairi-mê tûm cit dayâ

haoma aşava dûraoşa vahiştem ahûm aşanonãm raocanghem vîspô-hvâthrem!

pairi-tê haoma aşâum aşavâzô dadhãmi

imãm tanûm ýâ mê vaênaite

huraodha thwaxşâi haomâi madhâi havanguhâi aşavastâi, pairi-mê tûm cit dayâ

haoma aşava dûraoşa vahiştem ahûm aşanonãm raocanghem vîspô-hvâthrem!

Avesta-zazaki

ma/ez Pairei tey Haoma aşau aşu-wazo (1 veco 2 wazo 3 aşuu azo) dadhami
imam (inan) tanu ya mi venaite (vinete)

hu-raodha thwaxşai Haomai dermandahi hav-angauhai aşuu estai
pairime tu cit daiiae

Haoma aşauua dur -aşa vahişte Ahum (anguş) aşona raocange
vispo (pero) hvathre

pairi: pairemun/paremun, o pairi ma ceyreno (geyreno)

dadhami: 1 ma dadami a ey 2 o hegaya dadano 3 Homay anguş dadha

aşuuazo: aşava azo 2 aşu wazo 3 aşu wezo (veco)

imãm tanûm ýâ mê vaênaite: imem (inen, n şuno usni m) tanu mi vinete

hu-raodha: hu (houwl) raodha

thwaxşai: thwaxşai,asyenge tewa xşai

madhai: dermandai

hav-angauhai: houwu (houwl) anguai

aşuuastai: aşauua estai 2 aşu vestai

pairime tu ya daiiae

..

yasna11.9

(râspi,) ýô nô aêvô at tê uyê thrâyôidyâi tûrahe mañdâidyâi xşvîdem haptâzhdyâi nava dasme ýôi
vê ýaêthma!

(zôt,

ýô nô aêvô at tê uyê thrâyôidyâi tûrahe mañdâidyâi xşvîdem haptâzhdyâi nava dasme ýôi vê
ýaêthma!

yo no aevo (yewo) at (hat) tey uye (vye) hireyoidyai çaturahe pandayai xşuuide(suesaide)
hawtadyai newe desime

yoi ve yaethma they to

that this is one by 2 of in 3 4 of in 5 6 in 7 9 in tenth

they served/they to those in us (yoi ve yae th ma)

Ti vu to va

şima ve şima veyu

yo ve yoiteva

Avesta-zazaki

ýô =yo

nô = no

aêvô=a yewo, ayewo

at: at, hat 2 taw

tê: te, tey

uyê: vye, nomor 2 2 nomor uye 3 vernam

thrâyôidyâi= hireidyai (numor 3 ra)

tûrahe: çaturahe, çarahe

mañdâidyâi: 1 pancaidyai viniyo 2 mandaidyai

xşvîdem: şuuuide, sues/ şaşide

haptâzhdyâi: hawtaşdyai

nava: newe

dasme: daseme/dasine

ýôi vê: yoi ve (zaferi/viseri yei)

ýaêthma!: 1 yaethma yaeth ma 2 tawo verete yaene

Yasna 11-8

âat aoxta zarathuștrô, nemô haomâi mazdadhâtâi, vanghuș haomô mazdadhâtô, nemô haomâi!

â at aoxta zarathuștrô,

nemô haomâi mazdadhâtâi,

vanghuș haomô mazdadhâtô,

nemô haomâi!

â at aoxta zarathuștrô,

nemô haomâi mazda dhâtâi,

vanghuș haomô mazda dhâtô,

nemô haomâi!

Zazaiș:

a at (tey)/a hat aoxta (vaxta/vata) Zarathușt ro

Nemo (nemengo) Haomai Mazda Datai

vanghuș Haomai Mazda dato

nemo(nemengo) Haomai

a at (tey)/a hat:a taw/ a tey/a hat

nemene (nemengene): saygilamak,

vanghuș (1 houwungo, houwl sifato 2 venguş (namo)

yasna 11-7

thwâșem â gêuș frâthweresô tañciștâi haomâi draonô, mâ-thwâ haomô bañdayât ýatha mairîm

bañdayat ýim tûirîm frangrasyânem madheme thrișve ainghâ zemô pairișhvaxtem ayanghahe!

thwâşem â gêuş frâthweresô tañciştâi haomâi draonô, mâ-thwâ haomô bañdayât
ýatha mairîm bañdayat ýim tûirîm frangrasyânem

madheme thrişve ainghâ zemô pairiştavaxtem ayanghahe!

thwâşem: teweşa, rew, rewas, teves

â gêuş: a goş, goşt, nero

frâthweresô: vera thwereso (nero), a ginci (veştri) vera thweresena, afsmanane

tañciştâi: tan -ciştâ, tencişt, dinc , dincest

haomâi: Homa

draonô: nono (naomo) dindariyo , tenir, none teniri

mâ-thwâ haomô bañdayât: 1 me tiwa Haoma bandayat 2 ma- tiwa Haomo bandayat

ýatha: yeut

mairîm: mairi

bañdayat: bastayat, tawo vereteyo bandane (besene)

ýim: yi

tûirîm: tuiri, turan

frangrasyânem: frangrasyane

madheme thrişve ainghâ zemô: miyone hireyeva aineha zemin (har/hardi)

pairiştavaxtem ayanghahe: pairiştavaxta ahengaye (metal)

nôit ahmi nmâne zânâite âthrava naêdha rathaêştâ naêdha vâstryô şşuyâş, âat ahmi nmâne zayâñte
dahakâca mûrakâca pouru-saredha varşnâca.

nôit ahmi nmâne zânâite âthrava naêdha rathaêştâ naêdha vâstryô şşuyâş, âat ahmi nmâne zayâñte
dahakâca mûrakâca pouru-saredha varşnâca.

nôit ahmi nmâne zânâite âthrava naêdha rathaêştâ naêdha vâstryô şşuyâş.

â at ahmi nmâne zayâñte dahakâ ca mûrakâ ca pouru-saredha varşnâ ca.

nôit ahmi nmâne zânâite âthrava naêdha rathaêştâ naêdha vâstryô şşuyâş, âat ahmi nmâne zayâñte
dahakâca mûrakâca pouru-saredha varşnâca

niit (ne) anhni nmana (nmanya/nmunya) zanate athrauuu

neide ratha eştâ

neidie vaşriio vşuiias

a at ahmi (ahni) nmanya zayante dah-aka ca mur-aka ca

pouru sareda varşna ca

Y.11.6

avesta: zazaki

nôit: ni, niyit

ahmi: ahmi: 1 ahni m suna ustu n 2 ah-mi

nmanenmâne: nmanya o şuno nmanya het 3 nemana (maenana)

zânâte: tawo vereteyo,

1 zainane, taw vac

1 zanait (zanat), tawo vereteo

âthrava:athrava: 1 athrauuu 2 adrauuu 3 athrava

naêdha: neida neid neidi

rathaêştâ:1 ratha eştâ 2 ratha esta 3 perodatar viniyo

vâstryô fşuyãs: vastriio (vestriio) fşuyas (vsuyas)

vesturi; visturi

vistewre/vestewre

zayânite: ne-şionaiş tawo vereto zayene

dahakâca: dah-aka cia, dah aka

mûrakâca: mur-aka cia

pouru-saredha: pouru sareda, o pouru saredano bera pi

varşnâca: varşna cia

a at: a at 2 a taw 3 a hat 3 ema (hama)

....

yasna 11.6

ýô mãm tat draonô zinât vâ trefyât vâ apa vâ ýâsâiti ýat mê dathat ahurô mazdâ aşava hanguharene

mat-hizvô hâyûmca dôithrem,

ýô mãm tat draonô zinât

vâ trefyât

vâ apa vâ ýâsâiti

ýat mê dathat ahurô mazdâ aşava hanguharene mat-hizvô hâyûmca dôithrem,

ýô mã tat draonô zinât

yo ma tet draono zinat

va terevyat 1 tiriwet 2 terewyat

va apa va yasati

yat mi dathat Ahuro Mzda aşava (rasava) hanguharene met hizuu o (zuno) hoyu cia doitre

hanguharene: taw vac hanguharene1 endane 2 anghuarene

hanguharene: 1 gopa ye ri, aluske ri 2 ainya mana

yo: yo, o, ho

mãm: ma 1 ma vernamo zaferi 2 veryi viniyo

tat: tet, tey

draono: yew nuno (naomo/nuo)

zinât: tawo vereteyo zinane, manaya 1 ne verdane 2 janane

ya (yava) terevyat: 1 tawo vereteyo terevene 2 tirevene/tirene

ya (yava) apa va yasaiti: taw o vereteyo yasaine (yeizene/weizene)

ya me datahat Ahuro Mazda aşava (raşava)

ya mi dhatat ahuro MAzda aşava (raşava)

mat: mit, pe, o mi met (pe/bya) yeno

hizuuo: zun, zu zan

hoyum: hoyu, çep 2 hoiiiu vernam

ca: cia

doitre: 1 doitre, vinetre, miyone çimi 2 ainya mana

vine: yasna 10. 4

us-mê pita haomâi draonô frêrenaot ahurô mazdâ aşava hanguharene mat-hizvô hôyûmca dôithrem.

us-mê pita haomâi draonô frêrenaot

ahurô mazdâ aşava hanguharene mat-hizvô hôyûmca dôithrem.

us mi piy haomai draono verarenaot

Ahura Mazda hanguharene mit (pe) hizuuo (zuno) hoyu (çepa) cia doitre

hanguharene: taw vac hanguharene1 endane 2 anghuarene

hanguharene: 1 gopa ye ri, aluske ri 2 ainya mana

frerenaot: tawo vereteyo vererenaone

Ahura Mazda aşauua: Ahura Mazda rasauua

mat: mit, pe, o mi met (pe/bya) yeno

hizuuo: zun, zu zan

hoyum: hoyu, çep

ca: cia

doitre: doitre, vinetre, miyone çimi

pita: 1 piy. perd, piit, ti piit (perd) ra vac 2 poita

haomô hvâşârem zavaiti, uta buyâ afrazaiñtiş uta dêuş-sravâ hacimnô yô mãm aiwişhutem
dârayehi ýatha tâyûm peşô-sârem, nava ahmi peşô-sârô azem yô haomô aşava dûraoşô!

haomô hvâşârem zavaiti,

uta buyâ afrazaiñtiş

uta dêuş-sravâ hacimnô ýô mãm aiwişutem dêarayehi
ýatha tâyûm peşô-sârem,

nava ahmi peşô-sârô azem ýô haomô aşava dêur-aoşô!

Zazaki

Haoma (homa/Huma) vişare zavaiti (zbaiti) ya yi jvaiti
utey buyae (biyare avera zaintiş (ne vera zaintiş, viniyo)
utey duş (çoyt) srauuae hacimno yo ma aiwişute darayehi
yeut (zey) taiiu (tau/tirer/tiritar) peşo (peşano) sare
ez ne nauua (ah-mi 2 ahmi) peşo sare

yo Haomo aşauua (raşauua) dur-aoşa

haomô: Haomo

hvâşârem: vişare, şimitar, o awki şimeno (vişeno)

zavaiti: 1 tawo vereteo zavaine (zbanine) 2 jvaiti

utey buyae (biyare avera zaintiş (ne vera zaintiş, viniyo) vine yasna 11-2

uta dêuş-sravâ hacimnô: utey duş (çoyt) srauuae hacimno

ýô mãm aiwişutem dêarayehi: yo ma aiwişute (1aiwi rişete 2 tawe verete aiwişuhene
(aiwişuhene) darayehi (tepişeyehi), toxim hegay ro vişute)

ýatha tâyûm peşô-sârem: yeut (zey) taiiu (tau/tirer/tiritar) peşo (peşano) sare

nava ahmi peşô-sârô azem: neuua ah-mi peşo saro, ez

ýô haomô aşava dêur-aoşô: yo Haomo aşauua (raşauua) dur-aoşa

Yo: yo, nero

nauua: ne uua

ahmi: ah-mi 2 ahmi

peşô-sâre: peşo-sare

azem: az/ez, eze

tayum: tirir, tiritar

dêuş-sravâ hacimnô: duş (miti/çoyt) srauuae hacimno

dareyehi: taşe ta wvac dareyehene

yasna 11.2

aspô bâşârem zavaiti, mâ buyâ aurvatãm ýûxta mâ aurvatãm aiwişasta mâ aurvatãm nithaxta ýô
mãm zâvare nôit jaidhyehi pourumaiti hañjamaine pouru-narayâ karşuyâ.

aspô bâşârem zavaiti,

mâ buyâ aurvatãm ýûxta

mâ aurvatãm aiwişasta

mâ aurvatâm nithaxta ýô mãm zâvare
nôit jaidhyehi pourumaiti hañjamaine pouru-narayâ karşuyâ.

aspo ostor suware(başare) zavaiti (zbaiti)
me buuiae (biya) reuuate yuxta
me aurruate (rewate) aiwistasta (visesta/vistini)
me uruuate nitaxta yo ma zavare
niit jaidyahe (caidyahê 2 yaidhyehi) pouru-maiti hanjamaine pouru narayae karşuuaae

zavaiti: 1 taw vac veriye zavaine (zbane/zauuane) 2 jivaiti
zavare: r-taw vac zavare
aspo: ostor, 2 aspo aspar, estora suwari
ma buyae: me biya reuuata yuxta
yuxta: taw vaco verete yuxane
mâ buyâ aurvatâm ýûxta : me buyae (biyae) aurvatâ ýûxta
mâ aurvatâ aiwişasta: me aurevata aiwişasta
me uruuate nitaxta yo ma zavare
mâ aurvatâm nithaxta ýô mãm zâvare: me aurvatâ nithaxta ýô ma zâvare
ne jaidhyehi pourumaiti (piya) hañjamaine
pouru-naraye karşuyae.
nithaxta: tawo vereteyo nitaxane, nitakhane
aiwişaştâ: vistin,wisest, asyeng-
aurvatâm:aureuuta 1 reweta 2 rewatari